PARLIMEN KESEMBILAN

PENGGAL KEEMPAT

MESYUARAT KETIGA

Jilid IV **Bil. 48** **Hari Rabu** **28 Oktober 1998**

K A N D U N G A N

JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN (Ruangan)

RANG UNDANG-UNDANG

- Rang Undang-undang Perbekalan 1999 (Ruangan)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tun Mohamed Zahir bin Haji Ismail, S.S.M., P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K. J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Menteri Dalam Negeri dan Menteri Kewangan I, Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad, D.K.(Brunei), D.K.(Perlis), D.K.(Johor), D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J., D.P. (Sarawak), D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.M.N., P.I.S. (Kubang Pasu)

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, Dato' Seri Dr. Ling Liong Sik, D.G.S.M., S.P.M.P., D.P.M.S., D.P.M.P. (Labis)

" Menteri Kerja Raya, Dato' Seri S. Samy Vellu, S.P.M.J., S.P.M.P., DPMS, PCM, AMN (Sungai Siput)

" Menteri Perusahaan Utama, Dato' Seri Dr. Lim Keng Yaik, D.G.P.N, S.P.M.P., D.P.C.M. (Beruas)

" Menteri Tugas-tugas Khas, Tun Daim Zainuddin, S.S.M., S.P.M.S., D.H.M.S., S.S.A.P.)

" Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, Datuk Leo Moggie anak Irok, P.N.B.S. (Kanowit)

" Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato' Seri Rafidah Aziz, S.P.M.P., S.P.M.T., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar)

" Menteri Pertanian, Datuk Seri Amar Dr. Haji Sulaiman bin Haji Daud, S.I.M.P., D.A., D.S.S.A., P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya)

" Menteri Pendidikan, Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak, S.S.A.P, S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S. (Pekan)

“ Menteri Penerangan, Datuk Seri Mohamed bin Rahmat, D.G.S.M., S.P.M.J., S.I.M.P., S.P.D.K., S.S.S.A., S.P.M.T., S.S.I.J., D.P.M.J., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N., P.I.S., B.S.I. (Pulai)

“ Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, Dato’ Sabbaruddin Chik, S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., S.M.S. (Temerloh)

“ Menteri Sumber Manusia, Dato’ Lim Ah Lek, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.T., J.P. (Bentong)

“ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha, D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.T.J., J.M.N. (Kuala Rajang)

“ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, Datuk Law Hieng Ding, P.N.B.S., K.M.N., P.B.S., P.B.J. (Sarikei)

“ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Dato’ Dr. Ting Chew Peh, D.P.M.S., D.P.M.P. (Gopeng)

“ Menteri Pertahanan, Datuk Seri Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar, S.P.D.K., D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi)

“ Menteri Pembangunan Luar Bandar, Dato’ Haji Annuar bin Haji Musa, S.I.M.P. (Peringat)

“ Menteri Luar Negeri, Dato’ Seri Abdullah bin Haji Ahmad Badawi, D.G.P.N., D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N. (Kepala Batas)

“ Menteri Belia dan Sukan, Tan Sri Dato’ Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin, P.S.M., S.P.M.J., S.M.J., P.S.I., B.S.I. (Pagoh)

“ Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail, D.P.M.S., S.M.S, K.M.N (Gombak)

“ Menteri Kesihatan, Dato’ Chua Jui Meng, S.I.M.P, S.M.J, P.I.S (Bakri)

“ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Dr. Haji Abdul Hamid bin Haji Othman, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., P.P.T (Sik)

“ Menteri Pembangunan Usahawan dan Menteri Kewangan II, Dato’ Mustapa bin Mohamed, D.P.M.S. (Jeli)

“ Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Datuk Seri Megat Junid bin Megat Ayob, S.P.D.K., S.P.M.P., D.P.M.K., D.S.S.A, D.S.A.P., D.P.CM., A.M.P., A.M.K (Pasir Salak)

“ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Ong Tee Keat, P.J.N., S.M.S. (Ampang Jaya)

“ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Haji Juhar bin Haji Mahiruddin, P.G.D.K (Kinabatangan)

“ Timbalan Menteri Kesihatan, Dato’ Dr. Siti Zaharah binti Haji Sulaiman, D.I.M.P. (Paya Besar)

“ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, Dato’ Loke Yuen Yow, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim)

“ Timbalan Menteri Kerja Raya, Datuk Railey bin Haji Jaffrey, P.G.D.K., J.M.N. (Silam)

“ Timbalan Menteri Pendidikan, Dato’ Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus, D.S.N.S. (Jempol)

“ Timbalan Menteri Luar Negeri, Datuk Dr. Leo Michael Toyad, P.G.B.K., J.B.S. (Mukah)

“ Timbalan Menteri Pertahanan, Dato’ Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang)

“ Timbalan Menteri Penerangan, Dato’ Drs. Suleiman bin Mohamed, D.P.M.S. (Titiwangsa)

“ Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, Dato’ Teng Gaik Kwan, D.I.M.P., A.M.N., P.P.N. (Raub)

“ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Peter Chin Fah Kui, P.B.S., A.B.S. (Miri)

“ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali, D.P.M.P., A.M.P. (Gerik)

“ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato’ Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir, D.S.D.K., A.M.K. (Kulim-Bandar Baharu)

“ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato’ Kerk Choo Ting, D.P.M.P. (Taiping)

“ Timbalan Menteri Pertanian, Dato’ Dr. Haji Tengku Mahmud bin Tengku Mansor, S.P.M.T., D.P.M.T., K.M.N., P.J.C., J.P., P.J.K. (Setiu)

“ Timbalan Menteri Kewangan, Dato’ Wong See Wah, D.S.N.S. (Rasah)

“ Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Datuk Peter Tinggom anak Kamarau, P.N.B.S., J.B.S., K.M.N., P.B.S., A.M.N., P.P.C. (Saratok)

“ Timbalan Menteri Pendidikan, Datuk Dr. Fong Chan Onn, D.M.S.M. (Selandar)

“ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, Dato’ Chan Kong Choy, D.S.A.P., .D.P.M.S. (Selayang)

“ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Ong Ka Ting D.P.M.P. (Pontian)

“ Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, Dato’ K. Kumaran, D.P.M.P., K.M.N., J.S.M., P.M.P., P.P.T., J.P. (Tapah)

“ Timbalan Menteri Kewangan, Dato’ Dr. Affifudin bin Haji Omar, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., B.C.K. (Padang Terap)

“ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Dr. Ibrahim bin Saad, D.M.S.M. (Tasek Gelugor)

“ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, Dato’ Abu Bakar bin Daud, D.S.M.T., D.S.A.P., D.P.M.T., J.M.N., P.J.C., P.J.K. (Kuala Terengganu)

“ Timbalan Menteri Pengangkutan, Datuk Wira Mohd. Ali bin Mohd. Rustam, D.C.S.M., D.M.S.M., D.S.M., P.B.M. (Batu Berendam)

“ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Dato’ S. Subramaniam, D.S.N.S., D.P.M.J., S.M.J. (Segamat)

“ Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, Dr. Goh Cheng Teik (Nibong Tebal)

“ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz, D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. (Chenderoh)

“ Timbalan Menteri Pembangunan Usahawan, Dato’ Idris bin Jusoh, P.J.K. (Besut)

“ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, Dato’ Hishamuddin bin Tun Hussein, D.P.M.J. (Tenggara)

“ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Dato’ Azmi bin Khalid, D.P.M.P., S.M.P., P.J.K. (Padang Besar)

“ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Haji Fauzi bin Haji Abdul Rahman, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. (Kuantan)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, Dato’ M. Mahalingam, D.P.M.S., J.M.N., J.P. (Subang)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, Dato’ Mohd. Noh bin Rajab, D.S.N.S. (Tampin)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar, Datuk Douglas Uggah Embas, A.B.S., P.B.S. (Betong)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Kerja Raya, Tuan Yong Khoon Seng (Padawan)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, Puan Ainon Khariyah binti Dato' Mohd. Abas, P.M.P., A.M.P. (Parit)

“ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Haji Muhamad bin Abdullah, D.I.M.P., S.M.P., P.J.K. (Maran)

“ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Othman bin Abdul, D.S.S.A., A.M.P., P.P.T. (Pendang)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan, Dato’ Dr. Haji Shafie bin Mohd. Salleh, D.S.S.A., S.M.S., S.S.A., K.M.N. (Kuala Langat)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Pengangkutan, Dato’ Chor Chee Heung, D.S.D.K. (Alor Setar)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Tuan Ahmad Kamaruzaman bin Mohamed Baria (Jerantut)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian, Dato’ Abu Bakar bin Taib, D.S.D.K., K.M.N., B.C.K., P.J.K. (Langkawi)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Datuk Tan Chai Ho, P.J.N., K.M.N., A.M.N. (Bandar Tun Razak)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan, Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal, P.G.D.K. (Semporna)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Belia dan Sukan, Dato’ Shahrizat binti Abdul Jalil, D.I.M.P. (Lembah Pantai)

“ Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Tuan G. Palanivel, P.J.K. (Hulu Selangor)

" Datuk Abdol Mulok bin Haji Awang Damit (Labuan)

" Tuan Abdul Aziz bin Mohd. Yassin (Muar)

" Tun Abdul Ghafar bin Baba, S.S.M. (Jasin)

" Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang (Marang)

" Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman (Sungai Benut)

" Tuan Abdul Rahin bin Dato' Mohd. Said (Kuala Nerus)

" Tuan Abdul Rahman bin Haji Sulaiman, S.S.A., A.M.N., A.M.S., A.M.P., A.D.K. (Parit Buntar)

" Datuk Patinggi Tan Sri Haji Abdul Taib Mahmud, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K., S.S.A.P. (Kota Samarahan)

" Datuk Abu Seman bin Haji Yusof, D.M.S.M., J.P., B.K.T. (Alor Gajah)

" Dato' Haji Abu Zahar bin Dato' Nika Ujang, D.S.N.S., A.M.N. (Kuala Pilah)

" Tuan Ahmad Husni bin Mohd. Hanadzlah, P.P.T., A.M.P. (Tambun)

" Datuk Ahmad Zahid bin Hamidi, D.M.S.M., P.P.T., P.J.K. (Bagan Datok)

" Tuan Akbarkhan bin Abdul Rahman (Libaran)

" Tuan Amihamzah bin Ahmad (Lipis)

" Datu Amirkahar bin Tun Datu Haji Mustapha (Marudu)

" Dato' Seri Anwar bin Ibrahim, S.P.M.P., S.P.C.M., S.S.A.P., D.U.P.N., S.S.S.A., D.G.S.M., S.P.N.S., S.P.D.K., D.M.P.N. (Permatang Pauh)

" Raja Dato' Ariffin bin Raja Sulaiman, D.S.D.K., S.M.S. (Baling)

" Tuan Asmat Nungka (Beluran)

" Dato' Haji Badruddin bin Amiruldin, D.S.D.K., B.K.M., P.J.K. (Yan)

" Tuan Haji Badrul Hisham bin Abdul Aziz, A.S.A. (Hulu Langat)

" Tuan Billy Abit Joo (Hulu Rajang)

" Tuan Haji Buniyamin bin Yaakob (Bachok)

" Tuan Chang Kon You (Ipoh Timor)

" Tuan Chang See Ten (Gelang Patah)

" Che Ibrahim bin Mustafa, P.J.K. (Sungai Petani)

" Tuan Chia Kwang Chye (Bukit Bendera)

" Tuan Chiew Chiu Sing (Bintulu)

" Dato' Joseph Chong Chek Ah, D.S.P.N. (Batu)

" Puan Chua Soon Bui (Tawau)

" Tuan Fu Ah Kiow (Mentakab)

" Tuan Hamzah bin Ramli (Sri Gading)

" Dato' Haji Hanafi bin Ramli, D.S.D.K., S.M.S., K.M.N., A.M.K., A.M.N., P.P.N., P.J.K., J.P. (Jerlun)

" Tuan Hashim bin Ismail, P.P.N., P.I.S. (Ledang)

" Tuan Haji Hashim bin Jasin (Arau)

" Tuan Henrynus Amin, A.D.K. (Kinabalu)

" Dato' Hew See Tong, D.P.M.P., J.P., P.M.P. (Kampar)

" Tuan Ho Cheong Sing, A.M.N. (Ipoh Barat)

" Dato' Hon Choon Kim, D.S.N.S. (Seremban)

" Tuan Hoo Seong Chang (Kluang)

" Tuan Haji Ibrahim bin Mahmood (Kuala Krai)

" Tuan Ibrahim bin Pateh Mohamad (Tanah Merah)

" Puan Hajah Ilani binti Dato' Haji Isahak (Kota Bharu)

" Tuan Jacob Dungau Sagan, P.P.B. (Baram)

" Dato' Jamaluddin bin Adnan (Kuala Selangor)

" Dato' Dr. Haji Jamaluddin bin Dato' Mohd. Jarjis, D.I.M.P., S.A.P. (Rompin)

" Tuan James Jimbun Anak Pungga, P.B.S. (Kapit)

" Tuan Jawah Anak Gerang (Lubok Antu)

" Tuan Jimmy Lim @ Jimmy Donald (Sri Aman)

" Tuan Joseph Mauh Anak Ikeh (Selangau)

" Datuk Seri Joseph Pairin Kitingan, P.G.D.K., P.N.B.S., S.S.A.P., S.P.D.K. (Keningau)

" Dato' Dr. Kamal bin Salleh, D.S.P.N., K.M.N., P.K.T., J.M.N. (Wangsa Maju)

" Tuan R. Karpal Singh (Jelutong)

" Dr. L. Krishnan, P.M.C., A.M.N. (Telok Kemang)

" Datuk Lau Ngan Siew, A.D.K. (Sandakan)

" Dr. Lee Chong Meng (Bukit Bintang)

" Dr. G. Leelavathi, A.M.N. (Kapar)

" Tuan Liew Ah Kim (Seputeh)

" Tuan Lim Guan Eng (Kota Melaka)

" Tuan Lim Hock Seng (Bagan)

" Tuan Lim Kit Siang (Tanjong)

" Tuan Vincent Lim Kuo Phau (Petaling Jaya Utara)

" Puan Lim Lay Hoon, P.P.N., B.K.M. (Padang Serai)

" Tuan Lim Siang Chai (Petaling Jaya Selatan)

" Datuk Lim Si Cheng, P.I.S. (Senai)

" Dato' Haji Mahbud bin Haji Hashim, D.S.S.A., A.S.A., P.J.K. (Sabak Bernam)

" Tuan Mansor bin Masikon (Batu Pahat)

" Dr. Maximus Johnity Ongkili, A.S.D.K., J.P. (Bandau)

" Tuan Md. Isa bin Sabu (Kangar)

" Tuan Michael Lisa Kaya, B.B.S. (Bukit Mas)

" Tuan M. Kulasegaran a/l V. Murugeson (Teluk Intan)

" Tuan Haji Mohamad bin Sabu (Kubang Kerian)

" Tuan Haji Mohamed bin Haji Abdullah (Pasir Puteh)

" Tuan Mohamed Khaled bin Nordin P.I.S. (Johor Bahru)

" Datuk Mohd. Salleh bin Tun Said, P.G.D.K. (Kota Belud)

" Dato' Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan, D.I.M.P., P.M.P., A.M.P., J.P. (Larut)

" Tuan Mokhtaruddin bin Wan Yusof (Dungun)

" Tuan Haji Mustafa bin Muda, A.M.N., A.M.T., P.P.N., P.J.K. J.P. (Hulu Terengganu)

" Tuan Haji Nik Mohd. Amar bin Haji Nik Abdullah (Pengkalan Chepa)

" Tuan Haji Noh bin Omar, P.J.K. (Tanjong Karang)

" Dr. Nungsari bin Ahmad Radhi (Balik Pulau)

" Datuk Nurnikman bin Abdullah (Beaufort)

" Datuk Osu bin Haji Sukam, P.G.D.K. (Papar)

" Dr. Patau Rubis, P.B.S. (Mas Gading)

" Tuan Paul Nointien, A.D.K. (Penampang)

" Datuk Philip Yong Chew Lip, A.D.K. (Gaya)

" Dato' Haji Qamaruz Zaman bin Haji Ismail, D.P.M.P., P.C.M., K.M.N., B.C.K., P.J.K. (Bagan Serai)

" Tuan Radin Malleh (Tenom)

" Dr. Ramli bin Taib (Kemaman)

" Mulia Tan Sri Tengku Razaleigh Hamzah, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang)

" Tuan Richard Riot Anak Jaem (Serian)

" Tuan Robert Lau Hoi Chew (Sibu)

" Puan Rohani binti Haji Abd. Karim, P.P.B. (Santubong)

" Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad, P.I.S. (Parit Sulong)

" Dato' Salamon bin Selamat, D.P.M.S., S.S.A., A.M.S., P.J.K. (Shah Alam)

" Dr. Sanusi bin Daeng Mariok (Rantau Panjang)

" Puan Seripah Noli binti Syed Hussin (Sepang)

" Cik Siti Zainab binti Abu Bakar, S.M.J. (Tebrau)

" Datuk S'ng Chee Hua, D.S.N.S., P.G.D.K. (Julau)

" Datuk Song Swee Guan, P.G.D.K. (Bandar Kuching)

" Cik Sukinam Domo (Batang Sadong)

" Dato' Haji Sukri bin Haji Mohamed, D.J.M.K., J.P. (Machang)

" Dr. Tan Chong Keng (Bukit Mertajam)

" Dr. Tan Kee Kwong (Segambut)

" Tuan Tan Kok Wai (Cheras)

" Dr. Tan Seng Giaw (Kepong)

" Dr. Tan Yee Kew (Kelang)

" Tuan Tiong Thai King (Lanang)

" Tuan Haji Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman, B.K.M. (Pokok Sena)

" Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, P.B.S. (Batang Lupar)

" Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood (Tumpat)

" Tuan Wong Kam Hoong, K.M.N. (Bayan Baru)

" Dato' Yap Pian Hon, D.M.P.S., A.M.N., P.J.K. (Serdang)

" Dr. Yap Yit Thong, A.M.P., A.M.N. (Lumut)

" Dr. Yee Moh Chai (Tanjong Aru)

" Tuan Yeong Chee Wah (Batu Gajah)

" Tuan Yunof Edward Maringking (Tuaran)

" Tuan Yunus bin Rahmat (Jelebu)

" Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob, P.G.D.K., A.D.K. (Sipitang)

" Tuan Zainal Abidin bin Osman (Mersing)

" Tuan Haji Zainuddin bin Haji Mohamad Nor, S.M.K. (Pasir Mas)

“ Dato’ Haji Zakaria bin Mohd. Said, D.S.D.K., S.M.K., K.M.N., P.J.K. (Kuala Kedah)

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat	:	Datuk Mohd. Salleh bin Haji Hassan, P.S.D., J.S.D., K.M.N.
Ketua Penolong Setiausaha	:	Zamani bin Haji Sulaiman
	:	Haji Mustakin bin Salamat
Penolong Setiausaha	:	Nor Hayatee binti Abdullah
	:	Haji Mustafa bin Abdul Rahman
	:	Ruhana binti Abdullah

CAWANGAN DOKUMENTASI

Pegawai Penerbitan	:	Azhari bin Hamzah
	:	Monarita binti Mohd. Hassan
Pelapor Perbahasan Parlimen	:	Hajah Shamsiah binti Mohd. Yusop, P.P.N.
	:	Hajah Supiah binti Dewak
	:	Mohd Saleh bin Mohd. Yusop
	:	Mohamed bin Osman
	:	Hajah Norishah binti Mohd. Thani
	:	Shamsina binti Janor
	:	Nora'ini binti Hetam
	:	Ramlah binti Mohd. Yusuff
	:	Miskiah binti Hassan
Pembaca Pruf	:	Abu Bakar bin Hasan

CAWANGAN BENTARA

Bentara Mesyuarat:	:	Mejar (B) Abdul Halim bin Haji Ali
	:	Mejar (B) Zakaria bin Salleh

DEWAN RAKYAT

Rabu, 28 Oktober 1998

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

[Tuan Yang di-Pertua ***mempengerusikan Mesyuarat]***

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

KEGAWATAN EKONOMI - PERANAN MARA MEMBANTU USHAWAN BUMIPUTERA

1. **Tuan Md. Isa bin Sabu [Kangar]** minta Menteri Pembangunan Usahawan menyatakan sejak berlakunya kegawatan ekonomi sejauh manakah MARA dapat membantu usahawan bumiputera.

Timbalan Menteri Pembangunan Usahawan [Dato' Idris bin Jusoh]: Tuan Yang di Pertua, walaupun negara masih dilanda kegawatan ekonomi pihak MARA tetap meneruskan aktiviti di bidang pembangunan usahawa melalui Program Pembiayaan Perniagaan, latihan dan bimbingan usahawan serta penyediaan premis perniagaan kepada usahawan bumiputera. Malah dalam beberapa aktiviti tertentu pihak MARA telah juga mencatatkan peningkatan perncapaian pada tahun ini berbanding dengan tahun sebelumnya.

Untuk pembiayaan perniagaan sehingga akhir September tahun ini MARA telah membiayai 1,806 peminjam berbanding dengan 1,146 pada tahun lalu iaitu peningkatan sebanyak 660 peminjam. Untuk jumlah pembiayaan, sehingga kini MARA telah membiayai RM49,621,700 berbanding dengan angka RM33,177,100 pada masa yang sama pada tahun lalu. Ini juga menggambarkan peningkatan sebanyak lebih RM16 juta.

Mengikut unjuran yang telah dibuat oleh MARA pada akhir tahun ini MARA dijangka akan dapat membiayai RM63 juta pembiayaan perniagaan dibandingkan hanya jumlah RM53 juta pada tahun yang lalu dan memberi pinjaman kepada 2,200 peminjam

dibanding dengan 1,663 pada tahun dahulu. Sebanyak 318 kursus di bawah Program Latihan dan Bimbingan Usahawan telah dijalankan sehingga Oktober tahun ini. Untuk bilangan bangunan perniagaan pula MARA telah menyiapkan 38 lot ruang niaga yang menambahkan ruang niaga daripada 4,006 lot kepada 4,044 lot sehingga Ogos 1998.

Tuan Md. Isa bin Sabu: Tuan Yang di Pertua, saya ucapkan tahniah kepada MARA yang begitu mampu dan bercita-cita murni dengan usaha untuk membantu bumiputera dalam bidang perniagaan. Namun begitu kita dapati ada juga peminjam-peminjam MARA pada hari ini oleh kerana kegawatan ekonomi tidak mampu menjelaskan balik hutang-hutang yang pernah dipinjamkan oleh MARA kepada mereka. Jadi, apakah usaha yang boleh diadakan oleh pihak MARA supaya sedikit sebanyak dapat meringankan tanggungjawab peminjam-peminjam ini untuk memulangkan balik wang kepada MARA.

Dato' Idris bin Jusoh: Terima kasih, Yang Berhormat dari Kangar. Sebenarnya di dalam menghadapi kegawatan ekonomi ini MARA juga telah membuat beberapa pengubahsuaian dan penilaian semula yang mengira mengambil kira peminjam-peminjam yang dikatakan berwibawa dan beretika, mereka yang kira-kira benar-benar terjejas ataupun dengan izin, "genuinely affected' oleh masalah dan kegawatan ekonomi ini diberi peluang untuk menyusun semula pinjaman mereka. Malah kepada peminjam-peminjam lama yang menyewa premis MARA ada di antara mereka diberi kelonggaran ataupun untuk menangguhkan pembayaran sewa mereka. Circular ini telah dihantar kepada semua Pengarah MARA Negeri di mana daripada September tahun ini hingga Februari 1999, kepada peminjam-peminjam atau penyewa-penyewa yang betul-betul terjejas mereka dibenarkan untuk menangguh sewaan mereka. Dan juga untuk penyewa-penyewa baru konsep potongan penyewaan 30% pada tahun pertama, 20% pada tahun kedua dan seterusnya 10% pada tahun ketiga itu masih dilaksanakan. Dan mereka yang memohon juga di mana dirasakan perlu diberi masa untuk persediaan, dan masa bernafas selama tiga bulan, ini adalah perkara-perkara yang tidak ada sebelum pada ini. Dan untuk pembiayaan juga masa bernafas untuk membayar balik pinjaman MARA yang dahulunya daripada satu hingga tiga bulan telah dilanjutkan kepada enam bulan bagi mereka yang layak.

Dato' Dr. Haji Jamaluddin bin Dato' Mohd. Jarjis: Terima kasih, Tuan Yang di Pertua. Soalan tambahan. Walaupun dewasa ini kita melihat dengan dasar-dasar baru kerajaan seperti menambahkan liquidity dalam pasaran, tetapi kita masih dengar keluhan usahawan-usahawan, bank-bank masih tidak mahu seperti dahulu mengeluarkan pinjaman kepada pengusaha-pengusaha ini walaupun projek mereka viable. Saya hendak bertanya sama ada MARA sendiri akan menjadi badan pengeluar pinjaman dana-dana yang ada seperti RM1.5 bilion dana IKS yang sekarang ini hanya disalurkan melalui bank-bank, dan oleh kerana ada keluhan pengusaha-pengusaha, bank-bank tidak macam dahulu mengeluarkan pinjaman, sama ada MARA sendiri akan menawarkan diri kepada pihak kerajaan untuk menyalurkan dana-dana untuk membantu usahawan-usahawan yang telah diumumkan oleh kerajaan. Saya minta sedikit penjelasan.

Dato' Idris bin Jusoh: Pinjaman-pinjaman yang akan dikeluarkan oleh MARA memang terhad di atas peruntukan dan kemampuan MARA itu sendiri. Walau bagaimanapun, ada beberapa perbincangan yang telah dikemukakan dan diperbincangkan bukan hanya yang dahulunya tidak melibatkan Tabung IKS tetapi untuk tabung-tabung lain yang lebih kecil yang mana MARA ada kemampuan ada expertisenya, yang akan diambil kira oleh MARA, tetapi untuk IKS yang mana pinjamannya terlalu besar mungkin itu boleh diambil perhatian, takut ia di luar bidang kemampuan MARA. Walau bagaimanapun, perkara ini akan kita selidik dan jika kita rasakan MARA berkemampuan, insya-Allah akan kita pertimbangkan.

GURU SEKOLAH MENENGAH DAN RENDAH – KEKURANGAN

2. **Tuan Chang Kon You (Ipoh Timur)** minta Menteri Pendidikan menyatakan:

(a) tahap kekurangan guru-guru di Sekolah Menengah dan Sekolah Rendah; dan

(b) apakah rancangan-rancangan Kementerian untuk memastikan kekurangan guru-guru ini tidak menjadi satu masalah tahunan yang berterusan.

Timbalan Menteri Pendidikan [Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus]: Tuan Yang di-Pertua, jawab bagi:

(a) sehingga 1 Jun 1998 sekolah-sekolah menengah masih memerlukan 6,307 orang guru terutama bagi opsyen Sains, Matematik dan Bahasa Inggeris. Bagi sekolah rendah pula, keperluan guru adalah mencukupi.

(b) Kementerian Pendidikan telah pun mengambil beberapa langkah untuk mengatasi masalah kekurangan guru, di antaranya:

(i) menambah unjuran pengambilan di bawah program Diploma Perguruan Malaysia (DPM), Kursus Perguruan Lepasan Ijazah (KPLI) dan Kursus Perguruan Lepasan Diploma (KPLD) bagi bidang-bidang pengkhususan yang mengalami kekurangan guru;

(ii) menyediakan program Kursus Diploma Perguruan Khas sebagai laluan guru-guru bukan ijazah melanjutkan pelajaran ke peringkat Ijazah Pertama di IPTA;

(iii) memberi pertimbangan kepada permohonan dari calon GSTP yang layak mengikuti DPM; dan

(iv) menggalakkan calon yang sedang menunggu keputusan peperiksaan Sijil Pelajaran Malaysia memohon untuk program DPM. Penyelarasan kelayakan akademik dibuat selepas keputusan peperiksaan diumumkan.

Dr. L. Krishnan: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin tahu daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri Pendidikan sama ada Yang Berhormat sedar Sekolah Tamil di seluruh negara kekurangan bilangan guru.

Ini adalah dalam keadaan yang teruk juga. Saya ingin tanya Yang Berhormat sama ada benar bilangan guru yang dilatih di beberapa pusat latihan guru sahaja mencukupi untuk menggantikan guru-guru yang bersara dan juga guru-guru yang letak jawatan. Kekurangan guru yang masih berterusan, apakah tindakan yang diambil oleh Kementerian untuk mengatasi masalah khas ini. Terima kasih.

Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus: Tuan Yang di-Pertua, punca masalah ini sebenarnya ialah pada tiap-tiap kali kita ambil guru, kita perhatikan permohonan bukan sahaja untuk Sekolah-sekolah Rendah Jenis Kebangsaan (Tamil) tetapi juga termasuk Sekolah-sekolah Rendah Jenis Kebangsaan (Cina), masalahnya calon yang mohon itu kurang. Jadi kita sudah buat bermacam-macam perkara untuk menggalakkan lebih ramai lagi pemohon-pemohon tetapi kalau calon tidak memohon, payah bagi kita hendak menyelesaikan masalah ini. Itu puncanya. Jadi yang lain-lain itu kekosongan daripada satu masa ke satu masa boleh kita isi melalui guru-guru yang keluar daripada maktab-maktab kita. Selagi calon-calon ini tidak cukup selama itulah masalah itu akan berkekalan**.**

Tuan Chang See Ten: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya harap Yang Berhormat Dato' Timbalan Menteri Pendidikan dapat menerangkan apakah tindakan yang lebih berkesan dapat dijalankan atau dilaksanakan oleh Kementerian Pendidikan supaya dapat menyelesaikan masalah kekurangan guru-guru yang serius untuk Sekolah-sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) terutama di kawasan Johor Bahru yang dianggarkan akan menghadapi kekurangan lebih 250 orang guru pada tahun depan, Sekian. Terima kasih.

Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus: Tuan Yang di-Pertua, saya sudah kata tadi masalah puncanya calon tidak cukup. Jadi saya minta kerjasama Yang Berhormat kita carilah ramai-ramai, galakkan anak-anak kita memohon, cara lain tidak ada.

AKTIVITI PERNIAGAAN – PROSES PEMULIHAN EKONOMI

3. **Tuan M. Kulasegaran (Teluk Intan)** minta Menteri Kewangan menyatakan apakah mekanisme dan strategi yang akan diambil oleh kerajaan untuk memastikan bahawa perniagaan boleh menguntungkan dan peniaga boleh mengembangkan dan mempertingkatkan keupayaan produktiviti ekonomi supaya membolehkan pemulihan ekonomi nasional, memandangkan terdapat peningkatan liquiditi dalam ekonomi.

Timbalan Menteri Kewangan [Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar]: Tuan Yang di-Pertua, pihak kerajaan telah melaksanakan beberapa langkah bagi menangani kesan penularan krisis kewangan serantau sejak pertengahan tahun sudah iaitu tahun 1997. Langkah-langkah ini bertujuan untuk memperkukuhkan asas ekonomi bagi mengembalikan keyakinan pelabur dan suasana perniagaan serta mempercepatkan proses pemulihan ekonomi. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri merangkap Menteri Kewangan I semasa membentangkan Belanjawan 1999 telahpun mengumumkan beberapa langkah percukaian yang bertujuan untuk mencergaskan semula aktiviti-aktiviti perniagaan.

Pada masa yang sama kerajaan juga telah mengambil langkah mengurangkan nisbah rizab berkanun (SRR), sistem perbankan bagi menambahkan mudah tunai dalam pasaran bagi memastikan jumlah kredit yang cukup kepada sektor perniagaan. Kadar faedah pinjaman bank juga telah dikurangkan dan peraturan-peraturan sewa beli serta pinjaman kepada sektor pembinaan dan perumahan telah dilonggarkan.

Syarikat Danaharta telah ditubuhkan bagi membolehkan institut perbankan bebas daripada tekanan hutang yang menghalangnya daripada memberi pinjaman kepada pelanggannya manakala jawatankuasa penstrukturan semula hutang korporat telah dibentuk bagi membantu syarikat-syarikat yang berdaya maju daripada bankrap akibat krisis kewangan. Semua langkah-langkah ini bertujuan bagi mencergaskan semula aktiviti sektor swasta termasuk golongan peniaga.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan akan terus membantu golongan penjaja dan peniaga kecil bagi meningkatkan tahap ekonomi mereka melalui beberapa skim bantuan modal di bawah Progam Amanah Ikhtiar Malaysia dan Tabung Pengusahawan Kecil yang diperuntukkan sebanyak RM100 juta, tabung ekonomi kumpulan usaha niaga sebanyak RM150 juta. Di samping itu kerajaan telah menubuhkan atau meningkatkan saiz dana khas bagi membantu peniaga dan penjaja kecil seperti dana perniaga dan penjaja kecil sebanyak RM500 juta, dana Makanan RM1 bilion dan dana usahawan baru RM1.25 bilion. Semua langkah-langkah yang diperkenalkan oleh kerajaan sudah pasti akan membantu golongan peniaga khususnya mereka yang terjejas akibat krisis kewangan. Perkembagan aktiviti-aktiviti peniaga dan perdagangan yang rancak akan membantu mempercepatkan proses pemulihan ekonomi negara.

Tuan Fu Ah Kow: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah benar bahawa ada prasangka ada syarikat luar negara enggan menerima LC yang dikeluarkan oleh bank tempatan dan jika benar apakah perlu dilakukan oleh kerajaan.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, tidak benar.

Tuan M. Kulasegaran: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Baru-baru ini SSR telah diturunkan dari 10% ke 6% dan difahamkan setiap kurangan 1% sebanyak RM4 billion telah dikreditkan di bank-bank dan sekarang saya difahamkan SRR telah dikurangkan kepada 4%, bermakna lebih kurang RM24 billion telah dimasukkan ke dalam bank-bank. Bukankah ini sangat bertentangan dengan pendapat IMF menyatakan banyak wang sebagai likuiditi tidak baik kerana ia akan menyebabkan inflasi dan termasuk juga dalam perkara ini ialah Danaharta yang telah diberi mandat untuk mengambil NPL. Memandangkan terlampau banyak wang yang dikreditkan ke bank-bank tetapi masalahnya ialah ada bank-

bank sendiri yang tidak membuat kerja yang tegas untuk mengelakkan NPL berlaku maka bukankah ini kita macam close kesalahan apa yang dibuat oleh bank-bank dan membenarkan mereka menjalankan usaha walaupun mereka telah dapat disalahkan dalam aktiviti sekarang.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, pertama sekali saya hendak memperbetulkan bukan SSR, SRR - Statutory Reserve Requirement yang dikurangkan daripada 10% hingga 6% dan bukan 1%, bukan RM4 bilion tetapi RM2 bilion, Yang Berhormat. Jadi bukan RM20 bilion yang di'release' dalam sistem perbankan, hanya RM8 bilion. Kalau 1% - RM2 bilion, kalau 4%, 2 X 4 = RM8 bilion. Saya mengambil perhatian komen Yang Berhormat, Yang Berhormat sedia maklum bahawa di dalam menangani krisis sebegini, tidak ada satu cara atau pun satu pendekatan yang dikatakan panacea ataupun pendekatan yang mutlak.

Apabila kita memulakan cara IMF dulu, nampaknya ianya tidak berkesan. Pendekatan cara IMF sebenarnya ialah untuk mengurangkan, mengawal inflasi sebagai asas, sebagai tujuan pertama. Tetapi masalah kita di Malaysia, ialah masalah ancaman sistem perbankan dan sistem kewangan kita merupakan satu ancaman yang besar. Apabila kita melalui krisis ini dan ancaman kepada sistem perbankan kita adalah besar maka kerajaan memikirkan perlu menyelamatkan sistem perbankan ini iaitu saluran darah dulu, sebelum diselamatkan jari, hidung, telinga, perlu diselamatkan saluran darah dulu. Jadi apabila kita menyelamatkan saluran darah, kerana darah kita kurang, jadi perlu diperbanyakkan darah iaitu memasukkan wang banyak dalam sistem kewangan.

Kalau Yang Berhormat sedia maklum pada awalan tahun ini, kita mempunyai kredit grant yang cukup teruk sehingga bank tidak ada peluang untuk memberi pinjaman kepada peniaga-peniaga. Jadi kalau kita hendak mempertahankan cara pembangunan negara kita iaitu membahagikan sebahagian

daripada tanggungjawab pembangunan kepada sektor swasta maka kita perlu menyelamatkan sektor swasta melalui penyelamatan sistem perbankan. Jadi ini yang kerajaan lakukan dan mungkin apa yang Yang Berhormat kata tadi mengenai inflasi. Mungkin dengan adanya wang banyak di dalam sistem kewangan, sistem ekonomi kita, akan berlaku inflasi tetapi ini pun kerajaan telah mengambil beberapa langkah untuk menangani masalah ini. Misalannya saya kata tadi banyak bantuan dan skim kewangan diberi kepada peniaga kecil tetapi persoalan inflasi kita boleh atasi misalannya, inflasi dalam sayur-sayuran telah turun tetapi yang lain itu kita akan kawal dan dua, tiga kementerian bertanggungjawab mengawal inflasi supaya rakyat biasa tidak menanggung beban dan akibat tekanan inflasi.

URUS NIAGA RINGGIT - PEMBASMIAN PASARAN GELAP

4. **Tuan Wong Kam Hoong [Bayan Baru]** minta Menteri Kewangan menyatakan:

(a) sama ada kementerian menyedari percambahan kegiatan pasaran gelap urus niaga ringgit di dalam negeri setelah kerajaan kita menghentikan urusniaga ringgit di luar negara; dan

(b) bagaimana kerajaan bercadang hendak membasmi pasaran gelap urus niaga ringgit di sekitar RM4.00 hingga RM4.20 bagi setiap dolar AS.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, kerajaan sedang mengawal dengan rapi kegiatan pasaran gelap urus niaga ringgit dari maklum balas yang diterima dari orang ramai. Bank Negara Malaysia telah dan akan membuat pemeriksaan dari masa ke semasa ke atas pengurup-pengurup wang yang disyaki menyorok mata wang asing atau menjual mata wang asing bukan kepada kadar yang ditetapkan oleh Bank Negara Malaysia. Pemeriksaan terhadap pengurup mata wang yang tidak berlesen juga akan dibuat dari masa ke semasa dan pada 15 Oktober yang lalu iaitu 15 Oktober 1998, beberapa kes telah dijumpai dan penyiasatan lanjut sedang dijalankan.

Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Peraturan sekarang bahawa semua barangan yang diimport, kita memerlukan pertukaran wang asing untuk membayar pertukaran tersebut terutamanya US Dolar. Jadi saya ingin tahu jumlah mata wang US yang ada dalam simpanan kita dan adakah mata wang US$ ini mencukupi ataupun kita memerlukan peraturan-peraturan yang lain untuk merangsang supaya pembayaran barangan import ini kita dapat duit yang cukup untuk bayaran daripada luar. Sekian, terima kasih.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, wujudnya pasaran gelap ataupun black market ke atas sesuatu mata wang adalah disebabkan oleh kekurangan mata wang itu iaitu bekalannya ialah kurang daripada permintaan. Memang pada awalan kita menjalankan dasar kita yang baru, kita ada sedikit kekurangan dolar Amerika kerana ini disebabkan oleh penyorokan ataupun disebabkan oleh mungkin spekulator-spekulator dalam.

Jadi Bank Negara Malaysia telah pun mengeluarkan sebanyak US$20 juta pada awalannya dan sekarang ini tidak ada masalah lagi kerana seperti mana Yang Berhormat sendiri sebut, bahawa mata wang asing akan banyak khususnya US Dolar apabila perniagaan kita dengan dunia luar bertambah misalannya, Yang Berhormat dengar di dalam ucapan Yang Amat Berhormat Dato Seri Dr. Mahathir apabila membentang belanjawan beberapa hari yang lalu bahawa akaun perdagangan kita melebihi, mempunyai surplus sebanyak RM32 bilion. Jadi maksudnya kita mempunyai banyak Dolar Amerika yang masuk ke negara ini dan mungkin tidak akan berlaku. Kalau ada pun pasaran gelap ia tidak akan tahan lama dan ianya akan mati dengan sendiri.

Tuan Wong Kam Hoong: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan. Kita dapati bahawa oleh kerana kejatuhan Dolar Amerika Syarikat berbanding dengan Yen Jepun maka nilai mata wang Ringgit Malaysia telah naik

juga berbanding dengan Dolar Amerika Syarikat. Saya juga dapati bahawa sekarang di pasaran yang bukan rasmi, kita boleh tukar US$1 dengan RM3.70. Adakah kerajaan bercadang menilai semula mata wang Malaysia berbanding dengan Dolar Amerika Syarikat? Sekian, terima kasih.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, kalau itulah, saya fikir baguslah untuk orang kita kerana dia dapat membeli Dolar Amerika dengan lebih murah. Kalau kita lihat apa yang diberi oleh Bank Negara Malaysia melalui circularnya pada 12 September yang lalu, Bank Negara mengarahkan semua pengurup wang dan mana-mana institusi yang menukar mata wang, dia beri antara kadar belian tidak kurang dari RM3.762 pada US$1. Bermakna kalau Yang Berhormat kata ada orang Malaysia boleh beli pada RM 3.70, baguslah.

Tuan Wong Kam Hoong: Pasaran gelap.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar: Yalah, baguslah dia dapat lebih murah lagi. Mengapa wujud pasaran gelap sebegitu dia akan rugi, pasaran gelap akan rugi dan kadar jualan tidak lebih dari RM3.8384 pada US$1. Jadi kalau dengan RM3.70 pasaran gelap tidak harus wujud, kena tukar di bank.

PENCEMARAN ALAM SEKITAR - STATISTIK TAHUN 1997

5. **Puan Lim Lay Hoon [Padang Serai]** minta Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar menyatakan statistik bagi tahun 1997 sehingga terkini bagi kes-kes mengikut kategori jenis pencemaran yang telah diambil tindakan oleh kementerian tersebut.

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar [Dato' Abu Bakar bin Daud]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat bagi tempoh tahun 1997 hingga kini terdapat sebanyak 9,029 kompaun telah dikeluarkan terhadap pelbagai kesalahan yang melibatkan pencemaran alam sekitar. Pecahan mengikut jenis kesalahan adalah seperti berikut:

(i)	perlanggaran peraturan udara bersih	-	1,895	kes
(ii)	peraturan buangan terjadual	-	589	kes
(iii)	kenderaan bermotor	-	6,545	kes

Jumlahnya	**9,029**	**kes**

Bagi tempoh yang sama sebanyak 390 kes telah dikenakan tindakan mahkamah. Pecahan kes mengikut jenis kesalahan adalah seperti berikut:

(i)	kumbahan dan effluence-effluence perindustrian	- 188	kes
(ii)	peraturan udara bersih	- 134	kes
(iii)	buangan terjadual	- 4	kes
(iv)	kenderaan bermotor	- 40	kes
(v)	lain-lain, Environmental Impact Assessment (EIA), Zone Economic Exclusive (ZEE)	- 24	kes
	Jumlah	**390**	**kes**

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Apakah progress, dengan izin, dibuat oleh kementerian menentang pencemaran khasnya air di sungai kerana saya difahamkan kebanyakan sungai-sungai di seluruh negara kita lebih banyak dicemarkan oleh kilang-kilang perindustrian. Apakah langkah-langkah yang akan diambil oleh kementerian supaya pencemaran air sungai di seluruh negara boleh dikurangkan.

Dato' Abu Bakar bin Daud: Tuan Yang di-Pertua, pihak kementerian sedang mengesan perkara ini dan banyak tindakan telah diambil dan lain-lain lagi sedang diambil.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Sebilangan besar pencemaran ini adalah daripada kilang-kilang kecil dan sederhana terutamanya yang mengeluarkan sisa cecair. Bilakah kerajaan menguatkuasakan undang-undang untuk memastikan atau mewajibkan kilang-kilang yang mengeluarkan sisa cecair ini supaya mengikuti konsep environmental friendly ataupun 'Mesra Alam' dan bilakah kilang-kilang yang banyak bertaburan di seluruh negara yang tidak ada sistem pembersihan sisa ini akan dikumpulkan di satu tempat yang mempunyai kemudahan 'Mesra Alam'.

Dato' Abu Bakar bin Daud: Tuan Yang di-Pertua, memang sudah ada dan kebanyakan kilang yang haram telah ditutup dan usaha-usaha untuk mengumpulkan kilang-kilang ini di tempat perindustrian sedang dibuat.

PEMANDU KERETA MAUT AKIBAT TERJATUH DARI FERI - HASIL SIASATAN

6. **Tuan Lim Hock Seng [Bagan]** minta Menteri Pengangkutan menyatakan hasil siasatan dalaman oleh Penang Port Sdn. Bhd. terhadap sebuah kereta Kancil bersama pemandunya yang terjatuh dari feri ke dalam laut (nahas maut) pada 8.8.1998. Mengapa kementerian enggan menubuhkan sebuah suruhanjaya penyiasatan (inquiry commission) untuk tujuan di atas.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pengangkutan [Dato' Chor Chee Heung]: Tuan Yang di-Pertua, siasatan terhadap kejadian ini sedang dijalankan oleh pihak polis dan dengan demikian Kementerian Pengangkutan berpendapat tidak perlu menubuhkan sebuah suruhanjaya penyiasatan yang berasingan.

Tuan Yang di-Pertua, tambahan lagi ibu bapa mangsa baru-baru ini mengemukakan tuntutan sivil terhadap Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang dan juga Penang Port Sdn. Bhd. maka oleh yang demikian perkara ini dianggap sebagai subjudice dan tidak digalak diperbincangkan. Sekian, terima kasih.

Tuan Lim Hock Seng: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Soalan yang saya minta adalah siasatan dalaman oleh Penang Port Sdn. Bhd., soalan asal saya, siasatan dalaman dan bukan laporan siasatan oleh pihak polis. Walau bagaimanapun soalan tambahan saya adalah kemalangan berlaku pada jam 12.10 pagi tetapi kerja-kerja menyelamat hanya dijalankan pada awal pagi jam 8.30, ini bermakna ada lapan jam, mana boleh hidup dalam apa-apa kemalangan. Mengapakah Penang Port Sdn. Bhd. (PPSB) sebagai sebuah pelabuhan yang lama wujud, sibuk mengendalikan feri-feri penumpang, ia tidak ada satu pasukan penyelamat sendiri untuk menjalankan kerja-kerja menyelamat jikalau ada apa-apa kemalangan. Malahan pasukan penyelam yang dihantar untuk menyelamat adalah pasukan penyelam amatur, inilah yang dipertikaikan oleh orang ramai. Kerja-kerja menyelamat hanya dijalankan selepas lapan jam ia berlaku, mana ada harapan untuk menyelamatkan nyawa.

Dato' Chor Chee Heung: Tuan Yang di-Pertua, memang ada dua soalan tambahan di sini, yang pertama mengenai siasatan yang dijalankan oleh pihak Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang. Untuk makluman Dewan yang mulia ini Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang telah pun membuat suatu laporan peringkat awal dan pada masa yang sama Jabatan Laut juga telah menjalankan satu siasatan dan laporan ini masih belum disiapkan. Sebelum keputusan dapat dibuat dalam kedua-dua siasatan ini pihak polis pula sedang menjalankan siasatan sendiri.

Bagi soalan yang kedua mengenai penyelamat, memang Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang termasuk Penang Port Sdn. Bhd. yang mengendalikan perkhidmatan feri ini mempunyai pasukan penyelamat. Sama ada berapa lama penyelamat datang untuk menyelamat mangsa ini, semua ini saya tidak dapat memberi komen kerana kita masih menunggu keputusan siasatan yang final. Sekian, terima kasih.

Tuan Chia Kwang Chye: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Apakah langkah-langkah yang telah diambil untuk menyelesaikan masalah ini di luar mahkamah iaitu berunding dengan keluarga mangsa itu. Apakah bantuan wang yang telah ditawarkan atau diberikan kepada keluarga mangsa tanpa prejudis.

Dato' Chor Chee Heung: Tuan Yang di-Pertua, memandangkan tuntutan sivil terhadap Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang dan juga Penang Port Sdn. Bhd. baru sahaja dikemukakan pada 24 September 1998, maka kes ini tidak akan dibicarakan agak lama lagi. Oleh yang demikian kita serahkan perkara ini kepada kedua-dua pihak sama ada perkara ini dapat diselesaikan di luar mahkamah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Yang Berhormat Puan Hajah Ilani binti Dato' Haji Isahak.

KEPEKAAN JANTINA (GENDER SENSITIVITY) - KAJIAN

7. **Puan Hajah Ilani binti Dato' Haji Isahak [Kota Bharu]** minta Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat menyatakan sama ada kementeriannya mencadang mengadakan kajian mengenai tahap pemahaman serta penghayatan kepekaan jantina atau 'gender sensitivity' di kalangan pembuat dasar di semua kementerian, jabatan dan agensi kerajaan (pusat atau negeri) sebelum tahun 2000.

Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat [Datuk Peter Tinggom anak Kamarau]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan memang memberi perhatian yang serius kepada aspek penghayatan, kepekaan genda di kalangan pembuat dasar di semua kementerian, jabatan dan agensi kerajaan. Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat juga dengan kerjasama Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN) dan institut-institut pengajian tinggi telah pun melaksanakan satu modul dan program kepekaan genda. Penilaian semula ke atas keberkesanan program sememangnya sentiasa dijalankan dari masa ke semasa oleh pihak kementerian dengan cara tidak langsung iaitu menerusi sesi percambahan fikiran dan maklum balas yang diperolehi dari semua agensi yang terlibat dalam melaksanakan pelan tindakan pembangunan wanita. Kerajaan juga memang bercadang untuk membuat penilaian khusus terhadap keberkesanan program ini di kalangan kumpulan sasar.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Kota Bharu.

Puan Hajah Ilani binti Dato' Haji Isahak: Terima kasih, soalan tambahan. Sejauh manakah pihak kementerian dapat menentukan peratusan pembuat-pembuat dasar yang telah mengikuti program yang dianjurkan oleh INTAN itu. Sebenarnya soalan saya yang asal itu berasaskan kepada landasan tindakan Beijing, komitmen kerajaan terhadap landasan tindakan Beijing 1995. Jadi sejauh manakah pembuat-pembuat dasar di semua kementerian, di semua peringkat termasuklah jabatan dan agensi kerajaan peringkat pusat dan negeri telah didedahkan kepada landasan tindakan Beijing itu.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tindakan yang diputuskan di Mesyuarat Beijing adalah berkaitan dengan kesemua bagi pihak kementerian iaitu memang mengikut jawapan yang saya telah sebut awal tadi tetapi itu bukan dengan spesifiknya. Jadi sekiranya dengan spesifiknya berkenaan dengan kepekaan genda, khususnya untuk para perancang dan pembuat dasar telah dilaksanakan oleh kementerian dengan kerjasama dari pihak INTAN dan institusi-institusi pengajian tinggi. Jadi lebih dari 300 orang perancang dan pembuat dasar telah menghadiri

kursus ini. Satu modul khas mengenai kepekaan genda sedang dibangunkan bagi membolehkan kursus kepekaan genda dilaksanakan dengan lebih sempurna.

Berkenaan dengan Beijing, ada satu perkara iaitu bagi pihak NGO iaitu National Council Women Organisation (NCWO) juga telah banyak menyumbang kepada kepekaan genda untuk semua lapisan masyarakat dengan mengadakan berbagai jenis ceramah dan seminar. Satu pendedahan mengenai convention penghapusan segala bentuk diskriminasi terhadap wanita (CEDAW) telah dianjurkan oleh NCWO bagi memaklumkan kepada masyarakat tentang kepentingan peruntukan-peruntukan CEDAW dalam meninggikan taraf wanita. Jadi oleh kerana itu Malaysia sedang dalam proses menyediakan laporan kali pertama. Bagi tahun ini sebuah panel penulis yang dianggotai oleh pegawai-pegawai kerajaan serta agensi-agensi lain yang berkaitan telah diwujudkan. Draf laporan berkenaan telah pun disediakan dan dijangka disiapkan dan saya telah difahamkan sebelum hujung tahun 1998.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Batang Lupar.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Kepong, terima kasihlah, Datuk, Kepong tidak dapat. *[Ketawa]*. Sorrylah you.

Dr. Tan Seng Giaw: Kita boleh tukar, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Duduk, duduk. Apa pula ini. Nasib orang, bagi respectlah. Panggil you kalau sekali kalah memang kalahlah, ha, tak malukah. Lihat sahaja depan.

Soalan, Tuan Yang di-Pertua, apabila soal kepekaan jantina ataupun gender sensitivity dibangkitkan, Datuk Timbalan Menteri telah menyebut hampir 300 orang panel daripada pegawai-pegawai kerajaan, memikir dan ingin merancangkan persoalan yang dibangkitkan di Beijing. Jadi saya belum mendapat maklumat yang khusus oleh kerana tidak jelas iaitu di antara yang 300 ini berapa banyakkah wanita dan berapa banyakkah lelaki dalam perancang dan pemikir untuk mengwujudkan satu dasar untuk negara dan apakah bantahan yang diterima daripada pihak lelaki agar wanita tidak diberi equality dalam segala segi terima kasih.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, saya sebutkankan tadi 300 orang ini iaitu orang perancang dan pembuat dasar, jadi mungkin

boleh dikatakan panel tetapi kebanyakan yang saya sebut tadi ialah pegawai-pegawai kerajaan dari Kementerian, Agensi-sgensi Kerajaan dan dari institusi-institusi pengajian tinggi. Jadi berapa wanita dan berapa lelaki ini saya tidak ada angka, tetapi memang ada orang lelaki bersama-sama dengan wanita, kerana yang memangku jawatan yang tinggi dalam institusi pengajian tinggi ada ramai wanita sebagai Professor dan Pensyarah. Jadi oleh kerana itu soalan yang kedua iaitu ada atau tidak orang lelaki menentang, jadi mengikut apa yang saya telah mengetahui tidak ada yang menentang.

Tmbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Yang Berhormat Tuan Haji Ibrahim Mahmud.

BEKALAN MAKANAN - JAMINAN MENCUKUPI

8. **Tuan Haji Ibrahim bin Mahmood [Kuala Krai]** minta Menteri Pertanian menyatakan langkah dan kejayaan bagi memastikan sumber makanan mencukupi dengan harga patut, sekaligus mengurangkan import dan menyelamatkan tukaran asing.

Timbalan Menteri Pertanian [Dato' Dr. Haji Tengku Mahmud bin Tengku Mansor]: Tuan Yang di-Pertua, langkah yang telah diambil untuk menjamin bekalan makanan mencukupi adalah dengan meningkatkan pengeluaran makanan tempatan sedia ada termasuk menggalakkan orang ramai dan institusi menanam sayur-sayuran dan buah-buahan di kawasan kediaman dan institusi masing-masing. Di samping itu pihak swasta terutamanya syarikat berdaftar juga digalakkan terlibat di dalam pengeluaran bahan makanan.

Setakat ini kejayaan yang dicapai pada keseluruhannya adalah menggalakkan. Pengeluaran hasil-hasil pertanian bagi tempoh Januari hingga Jun 1998 melalui projek berkelompok pertanian ialah sebanyak 220,000 tan metrik, pendaratan ikan laut pantai dan laut dalam masing-masing sebanyak 521,000 tan metrik dan 64,000 tan metrik dan hasil akuakultur ialah sebanyak 16,000 tan metrik. Pengeluaran hasil ternakan bagi tahun 1998 ialah daging ayam sebanyak 369,000 tan metrik, khinzir 127,000 tan metrik, daging lembu 10,000 tan metrik dan telur ayam 3 juta biji. Sementara itu untuk menjamin harga berpatutan, kerajaan juga melaksanakan program penjualan

terus hasil pertanian kepada pengguna-pengguna yang dijalankan oleh jabatan dan agensi kerajaan berkaitan. Melalui penjualan terus ini harga sayur-sayuran dan ikan dapat dikurangkan.

Dr. Tan Seng Giaw : Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan……

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, soal sahaja Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw : Saya hendak soal tetapi dia kacau macam mana.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Tiada sesiapa yang kacau Yang Berhormat .

Dr. Tan Seng Giaw: Saya sentiasa akur kepada Pengerusi, tetapi nampaknya tidak ada.

Seorang Ahli: Dia perasan boss tidak ada.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Ha.

Dr. Tan Seng Giaw: Adakah Yang Berhormat sedar……*[Ketawa]*. Ha, semua sedar, oh! dan segar juga, tidak monyok……..

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, soal terus Yang Berhormat.

Seorang Ahli: Mr. Bean, Mr. Bean.

Dr. Tan Seng Giaw: Adakah Yang Berhormat sedar dengan perbelanjaan untuk import makanan, kadangkala tinggi sehingga lebih RM10 bilion, RM11 bilion dan peratusan makanan yang boleh dikeluarkan oleh negara ini secara ekonomik dan peratusan yang perlu diimpot kerana makanan ternakan. Bolehkah Yang Berhormat itu memberi butir-butir yang lebih lanjut memandangkan Yang Berhormat Menteri Pertanian sudah pun berkali-kali mengatakan bahawa kita boleh mengurangkan dengan banyak dan juga mengadakan makanan ternakan sendiri melalui teknologi park dan sebagainya.

Dato' Dr. Haji Tengku Mahmud bin Tengku Mansor: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Kepong yang saya rasa soalannya begitu baik sekali dan mempunyai ketokohan *[Sorak]* dan mungkin saya rasa melihatkan kepada

pada masa ini Penolong Setiausaha Agung tidak ada, mungkin akan dapat dinaikkan taraf kepada Penolong Setiausaha Agung. *[Sorak][Ketawa]*

Kementerian Pertanian mengucapkan terima kasih ke atas kepekaan Yang Berhormat. Untuk pengetahuan Yang Berhormat, memang benar pada masa dahulu import makanan kita tinggi sampai hampir RM12 bilion tetapi oleh kerana kegawatan dan kita telah menyusun program-program kita dan atas susunan ini bagi enam bulan pertama tahun 1998 sahaja kita telah dapat menyelamatkan RM0.8 bilion daripada import. Jadi, sepatutnya Yang Berhormat ucap tahniah kepada kementerian.

Dengan kerjasama pihak jabatan, agensi, universiti-universiti dan juga TPM (Technology Park of Malaysia) yang Yang Berhormat kata itu, insya-Allah, kita akan dapat memperbanyakkan lagi sumber bahan-bahan yang boleh kita keluarkan, misalannya jagung. Kita selalu bercakap jagung untuk ternakan, hampir RM0.4 bilion lebih kita import. Ini boleh kita keluarkan dalam bentuk industri secara besar-besaran, sebab itu kita minta kepada kerajaan negeri menyediakan tanah 10 ribu hektar untuk mengadakan ladang-ladang jagung dan benih-benih baru telah pun ditemui oleh UPM. Jadi, kita akan gabungkan tenaga dan kita juga banyak import daging terutamanya lembu. Jadi, kita telah minta supaya tuan punya ladang-ladang sawit dapat digunakan sebagai tempat ternakan lembu dalam ladang kelapa sawit dan kita berjaya, boleh dikatakan kita berjaya. Ini di bawah konsep integrasi yang dilancarkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah mendapat sambutan dan kita jangka dalam masa yang akan datang kita tidak banyak lagi import daging dan kita mungkin ke arah mengeksport sebagaimana harapan Yang Berhormat Menteri saya untuk menjadikan Malaysia negara pengeluar makanan-makanan halal di dunia.

Tuan Haji Wan Hanafiah bin Wan Mat Saman: Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan sumber makanan, mengurangkan import dan menyelamatkan tukaran wang asing ini, saya diberitahu bahawa kementerian Yang Berhormat telah memberi lesen pukat laut dalam kepada orang yang tidak pernah tengok laut, memberi lesen import beras kepada orang yang tidak pernah tengok pokok padi, memberi lesen mengimport sayur kepada orang tidak pernah tahu tentang tanaman sayur ini, memberi lesen mengimport baja kepada orang yang tidak ada kena mengena dengan tanaman itu.

Adakah ini benar dan adakah kementerian Yang Berhormat telah mengkaji perkara ini supaya lesen-lesen ini diberi kepada orang-orang yang benar-benar mengetahui bidang ini dan yang mempunyai sifat tanggungjawab kepada negara.

Dato' Dr. Haji Tengku Mahmud bin Tengku Mansor: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat dari Pokok Sena. Apa yang telah kita praktiskan sekarang ialah kita cuba melibatkan pihak swasta kerana swasta mempunyai modal. Walaupun mereka tidak mempunyai kepakaran dalam bidang tersebut tetapi apabila ada modal, ada keupayaan mereka boleh membeli pakar-pakar yang mengenal sayurkah, ikankah, baja dan lain-lain. Kita selalu secara tradisional kita ialah hendak memberi kepada yang pakar tetapi kalau pakar sahaja tidak ada keupayaan modal, maka dia tidak akan berjaya, tinggallah golongan-golongan macam PPRT – mereka pakar tetapi mereka tidak ada keupayaan tetapi apa Yang Berhormat katakan import beras memang diberi kepada BERNAS sahaja, kuasa monopoli import beras diberi sebab ia mesti menjalankan tanggungjawab sosial untuk memastikan pengeluaran dan pengedaran beras kita mencukupi. Manakala lesen pusat laut dalam ini memanglah keutamaan kita beri kepada kompeni-kompeni besar yang mempunyai modal kerana satu unit bot laut dalam sekarang ini memerlukan RM1 juta, jadi kalau memerlukan 20 lesen makna RM20 juta dan bukan setakat menangkap, kita minta dia menyediakan pelabuhan dan peralatan untuk downstream aktiviti supaya barangan ikan yang dapat itu dapat di 'commercialise'kan sebagaimana di negara-negara maju. Jadi, saya rasa Yang Berhormat itu sedikit sebanyak yang dapat saya jelaskan.

BADAN PENCEGAH RASUAH – BILANGAN KAKITANGAN

9. **Tuan Chang See Ten [Gelang Patah]** minta Perdana Menteri menyatakan:-

(a) bilangan kakitangan Badan Pencegah Rasuah pada Ogos 1998; dan

(b) penyiasatan serta tangkapan yang dibuat sejak 1997 dan apakah usaha terancang jangka panjang yang dilakukan untuk mendidik orang awam supaya menjauhi gejala rasuah.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Othman bin Abdul]: Tuan Yang di-Pertua,

(a) terdapat sejumlah 898 jawatan telah diisi di Badan Pencegah Rasuah melibatkan seramai 547 jawatan Pegawai Perkhidmatan BPR dan 351 Kakitangan Gunasama pada bulan Ogos 1998. Pengisian jawatan tersebut adalah 37.2 peratus daripada keseluruhan 100,227 jawatan yang terdapat di BPR. Pengisian 547 jawatan Perkhidmatan BPR tersebut adalah 67.4 peratus berbanding dengan keseluruhan 811 jawatan yang telah diwujudkan manakala pengisian 351 Jawatan Gunasama adalah 84.4 peratus daripada keseluruhan 416 jawatan yang telah ditetapkan.

(b) Antara tahun 1997 hingga September 1998, sejumlah 911 penyiasatan terbuka telah dijalankan, 493 siasatan terbuka pada tahun 1997 dan 418 siasatan terbuka antara Januari hingga September 1998. Dalam tempoh tersebut, Badan Pencegah Rasuah telah berjaya menangkap seramai 576 orang atas pelbagai kesalahan rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa seramai 334 orang ditangkap pada tahun 1997 dan seramai 242 orang ditangkap dari Januari hingga September 1998. Kerajaan berpendapat usaha-usaha pembanterasan rasuah akan berkesan sekiranya gejala tersebut dapat ditangani secara menyeluruh, ini akan dijalankan oleh pihak BPR dengan arahan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dalam tahun 1998. Jadi, segala kegiatan penerangan akan dijalankan yang akan melibatkan orang ramai dan kakitangan kerajaan serta melibatkan agensi kerajaan, dengan izin, front liner ataupun jabatan-jabatan yang terlibat dengan orang ramai. Jadi, BPR akan menjalankan penerangan yang mendalam bagi menyedarkan masyarakat tentang bahaya rasuah di kalangan masyarakat Malaysia.

Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Sejauh manakah kejayaan dan keberkesanan Badan Pencegah Rasuah

mengurangkan kegiatan-kegiatan rasuah? Apakah ia meningkat ataupun berkurangan di akhir-akhir ini?

Dato' Othman bin Abdul: Tuan Yang di-Pertua, saya sebutkan tadi bahawa kerajaan akan berusaha untuk mengurangkan dan menghapuskan gejala rasuah ini. Jadi, ianya akan melibatkan banyak pihak iaitu pihak orang ramai yang berpotensi memberi rasuah, juga harus diingatkan supaya mereka tidak harus memberi rasuah dan di kalangan pegawai kerajaan, saya menyatakan bahawa pihak BPR akan menjalankan satu program berterusan untuk cuba menghalang, menghindar supaya pegawai-pegawai kerajaan tidak menerima rasuah. Sekarang ini kita dapati jumlah agak berkurangan, laporan berkurangan tetapi jumlahnya itu tidak dapat saya berikan.

Tuan Ahmad Husni bin Mohd. Hanadzlah: Tuan Yang di-Pertua, ada pendapat mengatakan bahawa dengan terlaksananya Konsep Persyarikatan Malaysia di mana hubungan serta kerjasama erat di antara pegawai-pegawai kerajaan dengan golongan peniaga sebagai punca meningkatnya rasuah di jabatan kerajaan. Apakah pendapat Yang Berhormat dan oleh kerana isu kegiatan rasuah di jabatan kerajaan susah untuk dibuktikan dan dilapor oleh orang awam kepada BPR, apakah langkah spesifik dijalankan oleh kerajaan untuk memastikan perkhidmatan kerajaan bebas daripada rasuah?

Dato' Othman bin Abdul: Tuan Yang di-Pertua, pertamanya tentang Persyarikatan Malaysia. Pada kerajaan Persyarikatan Malaysia bukanlah menjadi sebab utama yang menyebabkan berlakunya rasuah tetapi soal moral bagi seseorang yang menyebabkan berlakunya rasuah itu. Apa yang disebutkan ialah kerana ada dua pihak, pertama pihak yang sanggup memberi dan keduanya pihak yang sanggup menerima. Apabila dua keadaan ini berlaku maka sudah pasti akan berlaku rasuah ini.

Jadi soalnya saya hendak menyatakan sudah pasti agak sukar untuk kita menentukan apakah program yang paling berkesan untuk membasmi perbuatan rasuah di kalangan pegawai-pegawai kerajaan. Jadi kita mengatakan satu

kesedaran yang kuat dan yang harus timbul di kalangan pegawai-pegawai kerajaan tentang betapa hinanya kita menerima rasuah kerana duit yang diterima itu adalah tidak halal dan tidah harus hidup dengan wang yang sebegini. Jadi apa yang kita kehendaki sekarang ialah kesedaran masyarakat, bermakna kita mahu supaya masyarakat pun yang berhubung dengan jabatan kerajaan jangan terlalu mudah untuk memberikan rasuah dan membayangkan untuk memberi rasuah supaya perkara ini dapat dihentikan dan kita dapat memberikan layanan yang sama atau setaraf kepada semua masyarakat yang berhubung dengan agensi kerajaan yang saya sebutkan tadi sebagai 'front liner', dengan izin.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Yang Berhormat Datuk Nurnikman bin Abdullah.

*[**Soalan No. 10** - Datuk Nurnikman bin Abdullah (Beaufort) tidak hadir]*

BEKALAN ELEKTRIK DI BUKIT MERTAJAM – MENINGKATKAN MUTU PERKHIDMATAN

11. **Dr. Tan Chong Keng (Bukit Mertajam)** minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan bagi tahun 1998, berapa projek mempertingkatkan mutu perkhidmatan bekalan elektrik yang dijalankan bagi kawasan Bukit Mertajam, jumlah kos yang terlibat dan sama ada ini telah menyelesaikan semua masalah gangguan bekalan elektrik atau bekalan yang tidak cukup voltan bagi empat buah perkampungan baru serta kawasan kampung-kampung tradisi di Bukit Mertajam.

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos [Dato' Chan Kong Choy]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi meningkatkan mutu perkhidmatan bekalan elektrik di daerah Bukit Mertajam, Tenaga Nasional Berhad pada tahun 1997 hingga 1998 telah melaksanakan 66 projek memperbaiki sistem voltan rendah yang melibatkan perbelanjaan berjumlah RM8,689,563 manakala bagi tahun 1998 hingga pertengahan tahun hadapan pula sebanyak 13 projek lagi telah dicadangkan untuk dilaksanakan yang akan melibatkan kos berjumlah RM5,541,800. Pelaksanaan projek-

projek ini telah dapat menyelesaikan sebahagian besar masalah voltan rendah dan gangguan bekalan elektrik di seluruh daerah Bukit Mertajam.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, perkampungan-perkampungan baru mahupun tradisi seperti Kampung Tanjung Putus, Tanjung Ceruk To' Kun, Kampung Tanah Liat dan Kampung Sungai Sembilang telah mempunyai sistem pembekalan yang baik dan tidak ada masalah voltan rendah. Bagaimanapun, adalah diakui masalah voltan rendah wujud di kawasan Juru Estate dan sedikit di kawasan Bukit Teh. Ini adalah disebabkan kedudukannya yang jauh daripada sistem pembekalan voltan rendah. Projek-projek akan dirancangkan untuk memperbaiki keadaan di kawasan tersebut kelak.

Dr. Tan Chong Keng: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Dalam usaha negara kita menggalakkan rakyat jelata membeli barangan nasional, saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri, berapa banyak komponen atau peratusan komponen-komponen peralatan yang digunakan oleh Tenaga Nasional Berhad yang terdiri daripada komponen-komponen yang diperbuat daripada kilang-kilang tempatan berbanding dengan komponen-komponen yang diimport dari luar negara? Terima kasih.

Dato' Chan Kong Choy: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak dapat memberikan peratusan tentang komponen peralatan yang digunapakai oleh pihak TNB. Walau bagaimanapun, satu arahan telah diberikan kepada pihak TNB supaya semasa menjalankan sesuatu projek segala peralatan mestilah diperolehi daripada pengilang tempatan di mana komponen-komponen yang tidak dapat diperolehi daripada pembekal tempatan barulah boleh dibeli ataupun diimport daripada negara asing.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Masa sudah suntuk bagi soal jawab.

[Masa untuk Pertanyaan untuk Jawab Lisan telah cukup dan Jawapan bagi pertanyaan No. 10 dan 12 hingga 21 akan dijilid dalam buku berasingan]

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 1999

Bacaan Kali Yang kedua

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN 1999

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguh atas masalah "Bahawa Rang Undang-undang Perbekalan 1999 dibacakan kali yang kedua sekarang" dan "Bahawa usul yang berikut ini dirujuk kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis."

> Bahawa Dewan ini, mengikut seksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan iaitu satu jumlah wang sebanyak tidak lebih RM18,053,037,700 dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 1999, bagi tujuan-tujuan dan butiran-butiran perbelanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau ("P") dalam senarai Belanjawan Persekutuan, 1999 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 23 Tahun 1998 adalah diuntukkan di bawah Maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang bersetentangan dengan butiran-butiran itu di ruangan lapan dan sembilan senarai tersebut hendaklah disahkan.
> ***[27 Oktober 1998]***

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Yang Berhormat dari Gelang Patah diminta sambung.

11.07 pagi

Tuan Chang See Ten [Gelang Patah]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kerana memberi peluang kepada saya untuk melanjutkan perbahasan dalam Dewan yang mulia ini. Semalam saya telah katakan bahawa dasar-dasar ekonomi kerajaan perlu membawa kesan positif kepada masyarakat tempatan.

Walaupun bukan setiap rakyat Malaysia yang akan mendapat faedah daripada dasar-dasar ekonomi yang dianggap drastik, dasar-dasar tersebut mesti dilaksanakan dan disokong sekiranya dasar-dasar ini mendatangkan kebaikan kepada majoriti rakyat Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, kita perlu sedar bahawa adalah sesuatu yang tidak bermakna sekiranya negara kita mengekalkan label sebuah negara yang mengamalkan sistem pasaran bebas tanpa sebarang kawalan dengan menganaktirikan komuniti perdagangan dan perniagaan tempatan. Apakah gunanya status atau label tersebut sekiranya pertumbuhan serta kegiatan ekonomi negara dikorbankan. Kebebasan dalam apa jua aspek hanya wajar dipertahankan jika kebebasan ini tidak dimanipulasi atau disalahgunakan oleh satu pihak dan mendatangkan kemudaratan kepada pihak-pihak yang lain.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang dapat kita perhatikan tindakan kerajaan mengenakan kawalan ke atas perdagangan mata wang Ringgit serta penurunan kadar faedah pinjaman institusi-institusi kewangan telah menampakkan kesan-kesan yang menggalakkan. Pasaran saham kita menjadi lebih stabil dan aktiviti perniagaan dicergaskan semula. Ini menunjukkan bahawa dasar-dasar pemulihan ekonomi buatan Malaysia mampu mencapai matlamat yang dikehendaki. Sebaliknya, cadangan Tabung Mata Wang Antarabangsa (IMF) untuk mengatasi krisis kewangan khususnya di Asia Tenggara menemui kegagalan. Oleh yang demikian, mana-mana pertubuhan antarabangsa atau negara asing yang benar-benar ikhlas dalam membantu membebaskan

negara-negara Asia daripada cengkaman krisis ekonomi harus menyokong dan membantu pelaksanaan dasar-dasar ekonomi yang digubal oleh masing-masing negara Asia.

Tuan Yang di-Pertua, jika ditinjau dari sudut realiti politik cadangan-cadangan yang datang daripada pemimpin dalam negara masing-masing selalunya lebih cermat dan praktikal. Ini adalah kerana kerajaan yang memerintah terpaksa berhadapan dengan penilaian berkala rakyat jelata setiap empat atau lima tahun.

Pemerintah negara masing-masing juga dapat membuat pertimbangan yang lebih baik, kerana mereka lebih mengetahui keadaan dalam negara sendiri berbanding dengan pihak luar.

Tuan Yang di-Pertua, rakyat Malaysia ketika menilai dasar-dasar ekonomi kerajaan, harus mengkaji dasar-dasar tersebut secara menyeluruh sebelum membuat sebarang kesimpulan. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang juga Menteri Kewangan Pertama telah mengulangkan dengan jelas ketika membentangkan Belanjawan 1999 bahawa tindakan Malaysia langsung tidak berniat menghalang pelaburan asing daripada masuk ke dalam negara kita. Kawalan tertentu ke atas perdagangan mata wang Ringgit juga tidak bererti Malaysia akan mengasingkan diri daripada masyarakat antarabangsa. Kita akan terus mengalu-alukan pelaburan asing yang dapat membantu ekonomi negara. Misalnya, pelaburan dalam sekor pembuatan dan perkilangan serta pelaburan di Koridor Raya Multimedia. Keuntungan yang diperolehi daripada pelaburan ini juga dapat dibawa balik ke negara asal para pelaburan asing. Pada hemat saya kawalan ke atas pengaliran mata wang kita bukan sahaja tidak menjejaskan aktiviti perdagangan dan pelaburan yang tulen, malah ketelusan dalam perdagangan mata wang Ringgit akan melindungi ekonomi negara daripada dijahanamkan oleh pihak-pihak tertentu.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun kerajaan perlu sentiasa peka terhadap cadangan membina dari luar serta berusaha memperbaiki kekurangan dasar-dasar

ekonomi yang sedia ada, kita perlu sedar bahawa sebenarnya suara kutukan atau kritikan terhadap tindakan pengawalan pertukaran mata wang kita adalah lemah dan datang daripada beberapa pihak sahaja. Saya percaya bahawa masyarakat antarabangsa secara amnya menyokong pendirian kita untuk memulihkan keadaan ekonomi kita dengan cara kita sendiri. Masyarakat antarabangsa bukan sahaja yakin bahawa kita mampu menyelesaikan masalah kita secara dalaman. Mereka juga yakin bahawa kita boleh terus memainkan peranan penting dalam urusan antarabangsa. Ini dapat dilihat daripada kejayaan negara kita meraih undi terbanyak dalam pemilihan anggota tidak tetap Majlis Keselamatan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu bagi tempoh 1999 hingga tahun 2000. Lantaran itu, saya tidak menampak sebarang sebab kenapa rakyat harus meragui kemampuan kerajaan untuk mengembalikan semula pertumbuhan ekonomi di negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, sementara itu Malaysia juga harus meneruskan usaha untuk memujuk dan menggesa masyarakat dunia agar mengenakan sekatan tertentu ke atas perdagangan mata wang demi kebaikan dan kestabilan ekonomi dunia dari segi jangka panjang. Sudah terdapat tanda-tanda yang menunjukkan masyarakat dunia mulai sedar bahawa apa yang disebut oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di Hong Kong pada tahun 1997 mengenai kegiatan spekulator yang ingin menjahanamkan negara adalah sesuatu yang benar. Apa yang terjadi kepada Hong Kong baru-baru ini telah membuka mata dunia bahawa memang terdapat sekumpulan spekulator yang sentiasa mencari jalan untuk mengumpul kekayaan dengan memanipulasi perdagangan mata wang dan pasaran saham negara tertentu.

Walaupun liberalisasi pasaran perlu digalakkan terutamanya dalam era globalisasi, namun kegiatan manipulasi sedemikian adalah sesuatu yang jelas tidak diingini. Sungguhpun usaha untuk memujuk majoriti masyarakat dunia agar mewujudkan kawalan tertentu bagi membendung kegiatan manipulasi pasaran,

adalah sesuatu yang tidak mudah, tetapi saya percaya seruan Malaysia ini akan mendapat sambutan dan pengiktirafan yang sewajarnya suatu hari nanti.

Tuan Yang di-Pertua, sudah tentu banyak perubahan yang perlu kita lakukan setelah pengalaman pahit berikutan kegawatan ekonomi kali. Usaha perlu dipergiatkan untuk meningkatkan kecekapan dan ketelusan dalam pengurusan semua bidang dan sekali gus memastikan sumber-sumber pengeluaran digunakan secara efektif dan efisien. Rancangan tersusun juga perlu dilaksanakan untuk memanfaatkan kemajuan sains dan teknologi dalam kegiatan ekonomi. Dalam abad akan datang perdagangan elektronik atau e-commerce akan memainkan peranan yang penting dalam arena perdagangan antarabangsa. Kita harus bersiap sedia agar tidak jauh ketinggalan di belakang.

Tuan Yang di-Pertua, dalam bidang pendidikan, untuk memperkuatkan daya saing negara kita pada masa-masa akan datang, penekanan harus diberikan terhadap latihan kemahiran dan pendidikan rakyat. Sehubungan itu, saya menyokong cadangan berkaitan pembangunan sumber manusia yang terkandung dalam Belanjawan 1999. Pada pandangan saya, pengambilan pelajar ke institusi pengajian tinggi awam tempatan yang akan ditingkatkan dari 77,600 kepada 84,000 orang dalam tahun 1999 adalah langkah positif yang akan menjamin kemajuan berterusan negara. Peningkatan taraf sekolah vokasional dan pembinaan sekolah teknik juga akan membantu lebih ramai pelajar memperolehi kemahiran yang diperlukan dalam era pembangunan yang berlandaskan teknologi canggih.

Tuan Yang di-Pertua, di samping menambahkan kuantiti pelajar yang memasuki pusat pengajian tinggi, kerajaan juga patut mengambil langkah yang sewajarnya untuk memastikan kualiti pendidikan sentiasa terpelihara. Hasrat kerajaan untuk menjadikan Malaysia sebagai pusat kecemerlangan pendidikan

hanya akan tercapai jika pendidikan yang berkualiti dapat diberikan kepada semua peringkat.

Program-program penyelidikan dan pembangunan juga perlu dipergiatkan di pusat-pusat pengajian tinggi. Sektor swasta juga harus digalakkan untuk turut memainkan peranan dalam aktiviti penyelidikan dan pembangunan agar negara kita boleh menjadi pembekal pengetahuan untuk digunakan oleh seluruh dunia.

Tuan Yang di-Pertua, sejajar dengan usaha kita membentuk Malaysia sebagai pusat kecemerlangan pendidikan, kerajaan perlu meneruskan dasar pendidikan yang terbuka. Selain memastikan persekitaran pengajaran dan pembelajaran di sekolah-sekolah rendah dan menengah kebangsaan diperbaiki dari masa ke semasa. Komposisi penduduk Malaysia yang majmuk mengkehendaki Dasar Pendidikan Negara ini turut memberi perhatian terhadap perkembangan sekolah-sekolah rendah jenis kebangsaan Cina dan Tamil.

Pada masa yang lampau terdapat sesetengah pihak yang meragui kedudukan sekolah-sekolah rendah jenis kebangsaan Cina dan Tamil, kononnya kewujudan sekolah-sekolah ini akan menggugatkan perpaduan masyarakat yang berbilang kaum di negara ini. Namun tanggapan sedemikian kini sudah terbukti tidak tepat. Rakyat Malaysia kini begitu bersatu hati dan bekerjasama untuk membangunkan negara bersama tanpa mengira latar belakang pendidikan.

Tuan Yang di-Pertua, semasa membentangkan Belanjawan 1999, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri menyatakan dalam ucapan beliau semasa Sukan Komanwel, rakyat Malaysia ternampak begitu bersatu-padu dan bersemangat apabila secara spontan mereka bangun menyambut dengan tepuk sorak yang kuat sewaktu pasukan berbilang kaum Malaysia masuk ke stadium.

Ini menunjukkan bahawa kewujudan sekolah-sekolah rendah jenis kebangsaan di negara ini sejak kemerdekaan langsung tidak menjejaskan pembentukan semangat nasionalisme di kalangan penduduk yang berbilang kaum. Sebaliknya dasar pendidikan yang terbuka telah menjadikan rakyat yang berlainan keturunan lebih hormat-menghormati di antara satu sama lain. Tambahan pula kewujudan sebuah masyarakat majmuk yang dapat

bertutur dalam beberapa bahasa juga merupakan aset kepada negara dalam era globalisasi.

Tuan Yang di-Pertua, justeru itu, saya berharap dasar pendidikan yang terbuka di negara ini dapat diteruskan pada masa-masa akan datang dan semua sekolah di negara ini diberikan bantuan yang sewajarnya untuk terus menawarkan pendidikan yang berkualiti kepada generasi akan datang.

Sepanjang pengetahuan saya, terdapat beberapa buah sekolah rendah jenis kebangsaan Cina di kawasan bandar di negeri Johor sedang mengalami masalah kesesakan pelajar yang serius. Masalah kesesakan pelajar ini akan mengakibatkan sekolah-sekolah terbabit tidak dapat menyediakan kawasan lapang untuk aktiviti sukan para pelajar. Ini akan menjejaskan kualiti pendidikan di sekolah-sekolah itu memandangkan pendidikan jasmani merupakan salah satu aspek penting dalam pendidikan yang seimbang.

Selain daripada itu, pelajar yang berlebihan dalam satu kawasan sekolah yang sempit juga menyulitkan para pelajar untuk mendapatkan makanan dan minuman daripada kantin sekolah ketika waktu rehat. Proses pembelajaran pelajar selepas waktu rehat akan terganggu sekiranya mereka terpaksa meneruskan pelajaran dengan perut yang kosong.

Tuan Yang di-Pertua, oleh yang demikian saya berharap pihak Kementerian Pendidikan dapat segera mengambil langkah menyelesaikan masalah kesesakan pelajar yang wujud di sesetengah sekolah di kawasan bandar. Sekolah-sekolah sedemikian harus dibenarkan untuk berpindah ke satu kawasan yang mempunyai keluasan tanah yang lebih besar atau dibenarkan untuk menubuhkan sekolah cawangan.

Sebagai contoh, Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Fong Yew III dan Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Fong Yew V di Johor Bahru kini sedang berkongsi satu bidang tanah yang cuma seluas lima ekar di Jalan Dato' Jaafar. Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Fong Yew III mempunyai jumlah murid seramai 1,580 orang dan Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Fong Yew V mempunyai murid sejumlah 1,634 orang. Jumlah kedua-dua sekolah mempunyai 3,300 orang murid. Keluasan tanah ini jelas tidak cukup untuk kegunaan dua buah sekolah. Salah satu

daripadanya perlu dipindahkan ke tempat lain, agar persekitaran pengajaran dan pembelajaran di sekolah-sekolah tersebut dapat diperbaiki.

Dalam hal ini, pemaju Taman Moount Austin di Johor Bahru telah bersetuju menawarkan sebidang tanah seluas empat ekar di Lot PTD 67760 kepada Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Fong Yew V untuk pembinaan bangunan sekolah yang baru sekiranya pihak Kementerian Pendidikan membenarkan perpindahan sekolah tersebut ke Taman Mount Austin. Kawasan tanah tersebut merupakan sebahagian daripada tanah yang pada asalnya dirancangkan untuk pembinaan pusat sukan.

Perkara-perkara yang penting untuk perpindahan sekolah tersebut juga telah banyak diikhtiarkan oleh pihak-pihak terbabit dan kini mereka hanya menunggu untuk mendapatkan suatu kertas kelulusan dari Kementerian Pendidikan sebelum rancangan perpindahan dapat diteruskan dengan rancak. Oleh itu, saya berharap pihak Kementerian Pendidikan dapat meluluskan dengan secepat mungkin permohonan sekolah tersebut untuk berpindah.

Kementerian Pendidikan patut mengadakan satu polisi bahawa salah sebuah sekolah yang berkongsi tapak mesti dibekalkan dengan tapak rizab pendidikan di taman-taman perumahan sejajar dengan polisi terbuka Kerajaan Barisan Nasional demi kepentingan pendidikan generasi muda berbilang kaum kita.

Tuan Yang di-Pertua, selain dari itu, Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Pu Sze di Sekudai juga mengalami masalah kesesakan pelajar yang serius. Sekolah tersebut yang didirikan di atas tanah seluas dua setengah ekar kini mempunyai pelajar seramai 4,500 orang iaitu nisbah satu ekar tanah kepada 1,800 orang pelajar.

Menurut garis panduan Kementerian Pendidikan nisbah keluasan kawasan sekolah kepada bilangan pelajar yang unggul ialah satu ekar kepada cuma 200 orang pelajar. Sekolah tersebut berharap pihak Kementerian Pendidikan dapat meneruskan permohonan sekolah itu untuk mendirikan sekolah cawangan sepertimana Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Kok Kuang yang juga terletak di

Sekudai yang telah mempunyai sekolah cawangannya iaitu Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Kok Kuang II di Taman Sutera, Johor Bahru.

Tuan Yang di-Pertua, sesungguhnya pihak kerajaan akan dapat meringankan masalah kesesakan pelajar di sesebuah sekolah dengan membenarkan tanah rizab pendidikan di taman-taman perumahan baru yang berdekatan digunakan untuk penubuhan sekolah cawangan. Dalam soal ini, layanan yang sama rata harus diberikan kepada sekolah kebangsaan dan jenis kebangsaan.

Baru-baru ini Yang Amat Berhormat Menteri Besar Johor, Yang Amat Berhormat Datuk Abdul Ghani Othman telah mengarahkan agar tanah rizab pendidikan di Bandar Baru Sri Alam digunakan untuk kawasan sekolah bagi Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Lam Heng yang akan dipindahkan keluar dari sebuah estet. Ini merupakan satu tindakan yang harus dipuji dan juga selari dengan dasar pendidikan negara yang terbuka. Saya pun ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada pihak Kerajaan Negeri Johor dan pihak Kementerian Pendidikan atas pembangunan sebuah sekolah baru, Sekolah Jenis Kebangsaan (Tamil) Linden yang pindah dari Estet Linden, tapak Universiti Teknologi Malaysia, Sekudai sekarang.

Tuan Yang di-Pertua, pembinaan bangunan sekolah yang baru merupakan agenda yang utama dalam perancangan kerajaan untuk mewujudkan sistem persekolahan satu sesi. Walaupun pelaksanaan sistem persekolahan satu sesi telah ditangguhkan kerana kegawatan ekonomi, saya berharap pihak Kementerian Pendidikan dapat menggunakan peruntukan yang ada di bawah Belanjawan 1999 untuk terus mendirikan sekolah yang baru setakat yang mampu, agar masalah kesesakan pelajar di sesetengah sekolah dapat diredakan.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada memastikan semua pelajar di negara ini dapat belajar dalam persekitaran persekolahan yang tidak terlalu penuh sesak, pihak Kementerian Pendidikan juga perlu memastikan pentadbiran sekolah-sekolah dapat dijalankan dengan lancar. Sehubungan itu, saya ingin merayu kepada pihak Kementerian Pendidikan, agar dapat melantik seorang guru besar untuk Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Kok Kuang No. II dengan secepat mungkin. Sekolah tersebut telah mula beroperasi sejak Januari 1998 tetapi sehingga hari ini masih belum mempunyai guru besar

sekolah. Buat masa ini tugas-tugas pengelolaan sekolah tersebut dipikul oleh guru besar Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Kok Kuang No. I yang mana beliau sudah mempunyai tanggungjawab serta urusan yang cukup banyak di sekolahnya sendiri. Saya berharap pihak Kementerian Pendidikan dapat memberikan perhatian yang sewajarnya terhadap perkara ini, demi kepentingan pendidikan kira-kira 800 orang pelajar di Sekolah Jenis Kebangsaan (Cina) Kok Kuang No. II.

Tuan Yang di-Pertua, dalam bidang pertanian, berikutan daripada krisis ekonomi kali ini, kerajaan telah menyeru orang ramai membeli barangan buatan tempatan sebagai langkah mengurangkan pengaliran keluar mata wang. Dalam hal ini, kita perlu sedar bahawa sebenarnya salah satu jenis barangan yang terpaksa diimport kerana ketidakcukupan bekalan tempatan, adalah makanan. Oleh yang demikian kerajaan perlu mengambil strategi yang sewajarnya untuk menambahkan pengeluaran bahan makanan. Hasil-hasil pertanian bukan sahaja boleh menampung keperluan makanan penduduk tempatan, tetapi juga boleh dieksport dalam keadaan segar atau dalam bentuk makanan dalam tin bagi menambahkan pendapatan negara.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam Belanjawan 1999 peruntukan sebanyak RM1.1 bilion telah dibuat bagi tujuan pembangunan desa. Rancangan yang akan dilaksanakan bagi tujuan ini, termasuklah program peningkatan produktiviti pertanian melalui pembinaan prasarana pertanian, pengenalan serta penggunaan teknologi baru dan latihan yang berhubung dengan pertanian. Saya berharap pihak berkuasa yang terlibat akan dapat melaksanakan program-program tersebut dengan sempurna agar sektor pertanian di negara ini dapat dimajukan.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga menyokong tindakan kerajaan mempelawa sektor korporat untuk mengusahakan kegiatan pertanian secara komersil. Salah satu insentif yang dicadangkan dalam Belanjawan 1999 ialah syarikat besar yang bersedia melabur dalam bidang pengeluaran makanan yang banyak diimport dibenarkan menolak kerugian yang dialami dalam pengeluaran bahan makanan daripada keuntungan syarikat dalam kumpulan yang sama, ketika pengiraan-pengiraan cukai pendapatan. Buat masa ini, cuma jagung dan lembu telah dikenal pasti sebagai bahan makanan yang banyak diimport. Untuk menggalakkan penglibatan sektor swasta, dalam pengeluaran bahan makanan, saya

berharap pihak kerajaan dapat membenarkan kerugian yang dialami dalam pengeluaran apa jua jenis bahan makanan, ditolak daripada keuntungan syarikat dalam kumpulan yang sama ketika pengiraan cukai pendapatan. Kita perlu menggalakkan pelaburan pihak swasta dalam pengeluaran semua jenis bahan makanan, baik bahan makanan yang banyak diimport mahupun tidak. Ini akan dapat memastikan supaya satu hari nanti kita akan dapat membekalkan dengan sendiri kebanyakan bahan makanan yang kita perlukan. Pada masa yang sama bahan makanan yang berlebihan boleh dieksport untuk menambahkan pendapatan negara.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga berharap pihak kerajaan dapat mempertimbangkan untuk memberikan potongan cukai kepada syarikat yang bersedia melabur dalam aktiviti penyelidikan dan pembangunan yang berkaitan dengan pengeluaran bahan makanan. Kita perlu sedar bahawa aktiviti penyelidikan dan pembangunan bukan sahaja penting kepada sektor perkilangan, sesungguhnya aktiviti penyelidikan dan pembangunan yang meluas dalam sektor pertanian juga perlu digalakkan. Kemajuan sains dan teknologi juga perlu digunakan untuk penghasilan biji benih serta baja tumbuh-tumbuhan yang lebih bermutu demi mempertingkatkan produktiviti sektor pertanian. Ini hanya akan dapat dilakukan melalui program penyelidikan dan pembangunan yang terancang. Selain daripada itu, cara penggunaan tanah pertanian yang lebih efektif, dan efisien juga hanya dapat ditemui melalui program penyelidikan yang sistematik.

Sesungguhnya banyak faedah yang akan diperolehi sekiranya aktiviti penyelidikan dan pembangunan dalam bidang pertanian dapat dijalankan dengan meluas dan saya berharap pihak kerajaan akan dapat memberikan penekanan yang sewajarnya terhadap isu ini.

Tuan Yang di-Pertua, dalam bidang alam sekitar, dalam Belanjawan 1999, kerajaan akan memperuntukkan sejumlah RM265 juta bagi mengawasi pencemaran dan alam sekitar, memulihkan sumber-sumber asli negara dan meningkatkan tahap kualiti alam sekitar. Walaupun kerajaan sangat peka tentang kepentingan pemeliharaan alam sekitar tetapi keadaan alam sekitar di negara kita sangat membimbangkan kerana mengikut Laporan Alam Sekitar pada tahun 1997 jumlah sungai bersih telah berkurangan

dari 42 batang sungai pada tahun 1996 kepada 24 batang sungai pada tahun 1997. Sungai yang tercemar bertambah dari 13 pada tahun 1996 kepada 25 batang sungai pada tahun 1997 dan pada masa sekarang, 68 batang sungai di negara ini berada pada tahap sederhana tercemar.

Tuan Yang di-Pertua, oleh yang demikian saya harap pihak Jabatan Alam Sekitar perlu menggemblengkan usaha bersama dengan Kementerian Pendidikan, Kementerian Kesihatan, Kementerian Pertanian dan pihak-pihak berkuasa tempatan serta jabatan-jabatan kerajaan lain yang berkenaan untuk bersama mempertingkatkan kawalan alam sekitar.

Tuan Yang di Pertua, baru-baru ini saya mendapat aduan dari orang ramai bahawa terdapat lori-lori kosong yang balik dari negara Singapura membawa balik sampah sarap seperti kulit-kulit kelapa, kulit-kulit buah-buahan, dan lain-lain melalui laluan kedua, Saya meminta pegawai-pegawai dari Jabatan Kastam yang bertugas di CIQ laluan kedua memeriksa lori-lori kosong yang balik dari Singapura supaya mendapatkan kerjasama dari pegawai-pegawai Jabatan Alam Sekitar dan pihak berkuasa tempatan untuk memberhentikan tindakan yang akan mencemarkan alam sekitar negara kita. Sesiapa yang berbuat demikian boleh diibarat tidak bertanggungjawab sosial dan tidak mencintai negara.

Tuan Yang di Pertua, saya berharap pihak penguatkuasa dari Jabatan Alam Sekitar dan pihak berkuasa tempatan bekerjasama menyiasat di manakah sampah sarap itu dibuang dan sekiranya aduan yang saya terima itu benar tindakan penguatkuasaan undang-undang berkaitan kebersihan perlu dijalankan demi kepentingan penjagaan alam sekitar dan kebersihan alam sekeliling.

Tuan Yang di Pertua, saya difahamkan bahawa Yang Berhormat Dato' Wong See Wah Timbalan Menteri Kewangan telah membuat lawatan mengejut ke CIQ laluan kedua tentang aduan tersebut. Saya ingin mengambil peluang keemasan ini memuji Yang Berhormat Dato' Wong See Wah kerana dapat turun

padang menyiasat kes aduan ini dengan cepatnya. Usaha Yang Berhormat Dato' akan berjaya jika dapat kerjasama berpasukan dari semua pegawai yang berkuasa.

Tuan Yang di Pertua, jika pemandu-pemandu lori membawa masuk sampah sarap dari negara Singapura saya ingin meminta pihak berkuasa mengenal pasti sebab-sebab mereka perlu membawa balik masuk sampah-sarap itu. Sama ada ia adalah salah satu syarat penjualan komoditi atau diupah.

Tuan Yang di Pertua, Belanjawan 1999 merupakan rancangan terpenting pihak kerajaan untuk memulihkan keadaan ekonomi negara. Sebelum kita melangkah masuk ke Abad ke-21 tidak lama lagi, walaupun Belanjawan 1999 mempunyai misi untuk mencergaskan semula ekonomi, belanjawan ini turut memberi penekanan kepada kebajikan golongan yang tidak berkemampuan dan kurang upaya. Peruntukan yang banyak juga disediakan untuk meneruskan agenda masyarakat penyayang. Usaha sedemikian pasti akan menjamin pembangunan negara yang lebih seimbang. Di sini saya ingin mengucapkan tahniah dan syabas kepada semua pihak yang terlibat dalam penyediaan Belanjawan 1999. Mudah-mudahan kita akan dapat bekerjasama untuk memastikan matlamat Belanjawan 1999 ini akan dapat dicapai dengan sepenuhnya.

Tuan Yang di-Pertua, dengan kerjasama dari pihak sektor awam dan sektor swasta kita harap dapat melaksanakan lima strategi belanjawan 1999 supaya dapat mencergaskan semula aktiviti ekonomi, memperkukuhkan ketahanan dan daya saing ekonomi negara, menyusun semula sektor kewangan dan mempertingkatkan tahap pengurusan sektor awam dan swasta, mengukuhkan kedudukan imbangan pembayaran dan menjamin kesejahteraan rakyat.

Tuan Yang di Pertua, kita harap dengan perlaksanaan lima strategi itu pelabur-pelabur dari rakyat berbilang kaum dan pelabur-pelabur asing akan mempunyai keyakinan kerana negara kita mempunyai lima faktor yang menarik untuk pelaburan iaitu:

(i) kestabilan politik dan perpaduan rakyat berbilang kaum di negara kita;

(ii) pertumbuhan ekonomi yang memberangsangkan ;

(iii) kadar inflasi yang rendah;

(iv) kestabilan dalam kadar pertukaran asing negara, dan

(v) tidak banyak berlaku perubahan dasar ekonomi hingga boleh menjejaskan perniagaan mereka.

Tuan Yang di-Pertua, jangkaan untuk mencatat pertumbuhan ekonomi pada kadar 1% pada tahun hadapan akan berjaya jika permintaan dalam negeri pulih selaras dengan langkah-langkah fiskal dan kewangan yang telah dilaksanakan oleh kerajaan. Selain daripada itu, pertumbuhan ekonomi di kalangan rakan-rakan perdagangan utama negara khususnya negara-negara dari Asia Timur adalah sangat penting untuk memastikan kejayaan pertumbuhan ekonomi 1% itu.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya mengakhiri perbahasan, saya ingin menyokong cadangan Yang Berhormat dari Bayan Baru untuk memberikan bonus kepada pegawai-pegawai dan kakitangan-kakitangan kerajaan supaya mereka mempunyai sumber kewangan untuk keperluan pendidikan anak-anak mereka menjelang tahun baru.

Tuan Yang di-Pertua, majoriti pegawai kerajaan menjalankan tugas mereka dengan tekun, jujur dan ikhlas. Cuma segelintir kecil yang menyeleweng tanggungjawab mereka, seperti kurang tekun, salah guna kuasa dan tidak suka menjawab surat dari wakil rakyat dan rakyat jelata. Saya harap pihak kerajaan dapat memastikan bahawa semua surat dari wakil rakyat dapat diberikan jawapan secepat mungkin supaya wakil rakyat dapat berkhidmat dengan sempurna dan memberikan jawapan kepada pengundi-pengundi

Tuan Yang di-Pertua, dengan kata-kata demikian saya mohon menyokong Rang Undang-undang Perbekalan 1999. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Sandakan.

11.48 pagi

Datuk Lau Ngan Siew [Sandakan]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin mengucapkan tahniah kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang juga selaku Menteri Kewangan I, Yang Amat Berhormat Dato' Seri Dr. Mahathir bin Mohamad atas pandangan Belanjawan 1999 yang begitu terancang rapi dan menyakinkan.

Rancangan yang mengandungi langkah-langkah spesifik untuk menangani kegawatan ekonomi ini tentu dapat menstabilkan nilai ringgit, memberikan keyakinan pasaran, mengekalkan kestabilan pasaran kewangan, mengukuhkan asas-asas ekonomi dan melangkah ke arah perimbangan sosial ekonomi negara. Seperti yang kita ketahui ekonomi Malaysia sedang menghadapi masalah-masalah ekonomi dan kewangan akibat tindakan-tindakan manipulative oleh pedagang-pedagang mata wang antarabangsa. Ini telah menyebabkan menjatuhkan nilai mata wang Ringgit. Tindakan oleh spekulator-spekulator saham luar negara juga menambah tekanan yang berat terhadap BSKL untuk menjaga dan memusnahkan spekulator-spekulator yang tidak bertanggungjawab. Majlis Tindakan Ekonomi Negara (MTEN) telah memutuskan untuk melindungi Ringgit dan saham Malaysia dalam menyedarkan pihak asing dengan mengambil langkah-langkah berikut.

Pertama, dengan menjadikan Ringgit hanya laku sebagai mata wang dalam Malaysia sahaja dan Ringgit yang berada di luar negara tidak boleh di bawa balik ke Malaysia.

Maka sekali gus offshore Ringgit dihapuskan dan tidak lagi boleh dijual beli oleh pedagang mata wang. Dengan ini, Ringgit akan dibawa balik dengan segera ke Malaysia dan ini akan menambah mudah tunai kita dalam sistem

perbankan negara. Dengan ini, Ringgit tidak akan dimanipulasikan oleh pedagang-pedagang tersebut.

Tindakan ini amat sesuai dan tepat pada masanya semasa mata wang Ringgit semakin merosot nilainya. Ini tentulah mengorak langkah ke arah pemulihan ekonomi negara dengan cepat. Sebenarnya sudah ada tanda-tanda ekonomi negara sedang pulih. Rizab luar negara telah meningkat daripada US$20.2 bilion dolar pada akhir Ogos 1998 kepada US22,99 billion pada 22 Oktober 1998 dan berupaya membiayai 4.4 bulan import tertangguh. Ini adalah satu kedudukan yang kukuh.

Dalam pada itu, MTEN telah mengambil tindakan supaya sebarang jual beli saham Malaysia yang tidak dibuat melalui Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL) dianggap tidak sah dan tidak akan diiktiraf. Dengan ini, perniagaan saham di Singapura melalui Central Limit Order Book (CLOB) tidak lagi dapat dibuat. Semua saham hendaklah diurusniagakan oleh KLSE atas nama pemilik sebenar/beneficial owner dan tidak lagi atas nama nominee. Pengenalan tindakan ini tepat pada masanya dan amat sesuai untuk menghapuskan aktiviti diam-diam ini di bawah sistem nomini. Ini akan membolehkan semua peniaga saham menjadi lebih terbuka dan lebih telus serta dapat memperkukuh kedudukan kewangan kerajaan dalam perniagaan saham, lebih-lebih lagi meningkatkan pendapatan rakyat Malaysia dan syarikat-syarikat broker saham.

Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong penuh tindakan kerajaan bahawa Tindakan Kawalan Mata Wang bukan untuk sesuatu jangka panjang. Kawalan-kawalan ini akan ditarik balik apabila keadaan di pasaran kewangan antarabangsa sudah pulih dan komoditi antarabangsa bekerjasama untuk membaikpulihkan struktur pasaran kewangan sedunia.

Tuan Yang di-Pertua, dalam ucapan di *Hari Kebangsaan*, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri Dato' Seri Dr. Mahathir bin Mohamad menyatakan bahawa ekonomi negara kita telah menunjukkan tanda-tanda ekonomi mula pulih. Beliau menegaskan perlunya kita mengurangkan pergantungan kita terhadap negara-negara lain tetapi sebaliknya bergantung kepada sumber-sumber kita sendiri supaya dapat memulihkan ekonomi negara kita. Ini akan mengekalkan maruah dan martabat kita. Jika rakyat dan negara memilih jalan pemulihan dengan bergantung kepada tunjuk ajar dan kawalan negara-negara lain, maka kemerdekaan kita selama 41 tahun yang dicapai hingga kini akan menjadi sia-sia sahaja.

Ucapan Perdana Menteri kita memang memerlukan pemikiran yang mendalam. Kita telah mengalami kesususstan kepada mata wang kita dan saham negara kita akibat manipulasi oleh spekulator-spekulator yang tidak bertanggungjawab. Jika kita tidak mengambil langkah-langkah kawalan mata wang dan membenarkan ekonomi merosot lagi, akhirnya kita akan dipaksa tunduk kepada Dana Matawang Antarabangsa (IMF) untuk bantuan. Ini akan menyebabkan kita melepaskan kawalan kita terhadap pasaran dan masa depan kita. Matlamat kita untuk memperoleh kedaulatan dan kebebasan ekonomi akan mengambil masa yang lebih lama untuk mencapainya.

Tuan Yang di-Pertua, saya sependapat dengan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri bahawa tindakan lalu oleh Bank Negara Malaysia mengenakan kadar bunga yang tinggi, mengekang kredit secara mendadak dan meningkatkan tempoh NPL (non-performing loan) dari enam kepada tiga bulan adalah tidak bijak. Penglibatan oleh Bank Negara baru-baru ini untuk mengurangkan BLR pada pinjaman daripada 12.3 % pada Jun 1998 kepada 8.5%, dan meningkatkan tempoh NPL dari tiga kepada enam bulan amat dialu-alukan oleh sektor komersil. Ini akan menghapuskan kawalan kredit yang ketat oleh sektor perbankan.

Tuan Yang di-Pertua, dengan suntikan modal oleh Danaharta Nasional Berhad sebanyak RM15 billion untuk sektor perbankan dan sebanyak RM15 billion untuk permodalan bank-bank dan syarikat-syarikat yang memerlukannya adalah langkah bijak untuk merangsangkan ekonomi dan membaiki kedudukan mudah tunai bank-bank. Walau bagaimanapun, pengambilan alih NPL dan permodalan bank-bank dan syarikat-syarikat yang memerlukan bantuan haruslah dibuat dengan demi kepentingan pemulihan ekonomi negara.

Tuan Yang di-Pertua, saya amat puas hati dengan saranan kerajaan membelanjakan RM4.042 bilion untuk jalan raya, jambatan, landasan kereta api, pelabuhan dan penerbangan awam dengan Sabah diperuntukkan sebanyak RM390 juta pada tahun 1999. Saya ingin menegaskan bahawa perlunya menggunakan sebahagian peruntukan ini untuk memajukan bekalan air dan elektrik di Sabah disebabkan keadaan genting yang dihadapi oleh Sabah dalam bekalan keperluan-keperluan asas ini.

Saya juga gembira mengetahui peruntukan sebanyak RM138 juta diperuntukkan kepada Sabah untuk pembangunan luar bandar. Ini tentulah akan meningkatkan dan memajukan taraf hidup petani-petani di kawasan-kawasan pedalaman Sabah.

Jumlah peruntukan sebanyak RM13.52 bilion atau 20.77% daripada Belanjawan Persekutuan untuk meningkatkan prasarana dan kemudahan sokongan serta pembangunan kurikulum amat dialu-alukan. Saya dengan ikhlasnya merayu kepada Menteri Pendidikan supaya memberikan pertimbangan sewajar-wajarnya untuk membina lebih banyak sekolah di Sabah untuk menampung peningkatan bilangan pelajar. Bantuan kewangan kepada semua sekolah menengah swasta Cina yang memerlukan bantuan perlu diberi perhatian juga. Tambahan pula, peruntukan sebanyak RM2.85 bilion untuk mempertingkatkan kemudahan pembelajaran dan pengajaran, prasarana dan penginapan amat dialu-alukan.

Kami menghargai sebahagian peruntukan ini digunakan untuk membina kampus tetap Universiti Malaysia Sabah. Ini menunjukkan keprihatinan kerajaan memperbaiki kemudahan-kemudahan pendidikan dan meningkatkan taraf pendidikan di Sabah.

Pengecualian cukai untuk pendapatan yang diperolehi pada tahun 1999 amat dialu-alukan oleh semua pembayar cukai. Walau bagaimanapun, Jabatan Cukai hendaklah merancang menyebarluaskan informasi ini tentang perlaksanaan yang sebenar supaya tidak berlaku kekeliruan dan keraguan di kalangan rakyat.

Pengecualian cukai untuk meningkatkan pelancongan domestik tentu dapat menolong perniagaan pengangkutan, restoran, resort dan perhotelan, dan secara tidak langsung menggerakkan sektor-sektor lain ekonomi negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, pada keseluruhannya, berita yang paling baik dalam Belanjawan 1999 ialah Malaysia akan mencapai pertumbuhan satu peratus dalam ekonominya. Walaupun pertumbuhan ini tidak tinggi tetapi pertumbuhan ini adalah positif dalam keadaan yang susah ini. Dalam keadaan defisit pada tahun 1998, satu peratus pertumbuhan menunjukkan bahawa kita sedang ke arah pemulihan ekonomi.

Saya merayu kepada semua rakyat Malaysia bersatupadu dan menyokong pemimpin-pemimpin nasional kita supaya usaha-usaha untuk memulihkan ekonomi negara kita dapat dicapai dalam tempoh yang singkat. Sekian, terima kasih.

12.05 tgh.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Batang Lupar]: Tuan Yang di-Pertua, saya ucap terima kasih kerana memberi peluang kepada saya untuk membahaskan Belanjawan Persekutuan 1999 ini dan sebelum saya menyentuh secara khusus kepada belanjawan ini, ingin saya mengingat kepada diri saya sendiri dan semua rakan di sini iaitu negara kita ialah tanggungjawab kita dan

kita boleh, walaupun banyak gangguan dan banyak cabaran, Insya-Allah, kita boleh mengatasi masalah dan cabaran yang kita hadapi pada masa sekarang.

Pada masa sekarang, Tuan Yang di-Pertua, saya banyak bercampur dengan orang-orang asing, berjumpa dengan orang-orang asing, secara langsung atau pun tidak langsung, dan telah mengkritik negara kita Malaysia sebagai negara bukan demokrasi. Pada minggu lepas semasa saya bersarapan pagi di hotel tempat saya menginap ada dua orang daripada England, iaitu dari Wales dari percakapan mereka dan seorang dari Hong Kong bangsa Cina, duduk di sebelah saya tetapi bukan semeja dengan saya. Mereka bercakap soal politik, ekonomi dan sebagainya berhubung dengan negara Malaysia. Jadi mereka juga menceritakan soalan CNN, CNBC dan sebagainya.

Walaupun mereka bersetuju dengan CNN dan CNBC itu dengan kata mereka iaitu "rubbish" dan yang baik kata mereka ialah BBC. Jadi ternyata daripada penerangan itu mereka memanglah patriotik, dia kata yang lain itu tidak betul, hanya BBC yang betul. Jadi daripada soal demokrasi, mereka kata "Malaysia is far from democratic". Jadi oleh kerana saya duduk di sebelah, saya mendengar sahaja macam mana saya melihat CNN dan mendengar CNBC, tidak menyambung percakapan dan perbincangan mereka.

Saya menyeru semua rakyat Malaysia mesti menanamkan semangat untuk mengatasi masalah sejagat ini, menanamkan dan menyuburkan perasaan cinta dan kasih sayang kepada negara kerana ini adalah cara untuk mengatasi masalah kegawatan bukan ekonomi tetapi kegawatan minda oleh kerana hakisan yang dibuat oleh pihak-pihak luar daripada negara kita sendiri. Kita mesti stand tall, dengan izin, stand tall and proud kepada negara kita walaupun banyak cacian daripada mereka di luar negara kerana kita berpendapat untuk menerajui dan mentadbir negara kita secara kita, bukan secara mereka. Landasan sebab-sebab yang rasional telah banyak diperkatakan dalam Dewan ini, saya dan Yang Berhormat Parit Sulong semalam, banyak rakan lain telah menyebut soalan demokrasi, soalan freedom dan sebagainya.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, saya menyentuh soalan belanjawan. Saya menyokong langkah kerajaan yang disarankan oleh MTEN untuk melindungi

Ringgit dan saham Malaysia dengan menetapkan nilai Ringgit kepada RM3.80 - US$1, menutupkan perniagaan Central Limit Order Book (CLOB) di Singapura dan semua jual beli saham Malaysia mesti dibuat menerusi Bursa Saham Kuala Lumpur, semua perniagaan saham mesti diniagakan menerusi KLSE dan saham mestilah diniaga atas nama milik sebenar, beneficial owner.

Tuan Yang di-Pertua, persoalan yang saya ingin tanya mungkin saya tidak mengerti, apakah landasan untuk menetapkan tukaran wang Amerika ini dengan Ringgit Malaysia berasaskan RM3.80. Mengapa tidak RM3.00, mengapa tidak RM3.50 dan mengapa tidak RM2.80 semasa sebelum kegawatan ekonomi. Adakah RM3.80 pada hari ini adalah nilai sebenar daripada asas fundamental ekonomi kita atas tukaran Dolar Amerika.

Yang kedua persoalan yang ingin saya tanya ialah, apakah kerajaan juga merancang akan menetapkan tukaran Ringgit dengan mata wang utama lain? Umpamanya Pound Sterling, Yen dan sebagainya pada tahun yang akan datang iaitu Euro Dollar akan digunapakai di Eropah dan adakah kita juga menetapkan nilai mata wang kita dengan Euro Dollar kerana kalau kita pandang dari segi sistem kewangan dunia, dengan adanya Euro Dollar akan membuat satu gandingan ataupun cabaran dalam nilai wang Amerika dan Euro Dollar boleh digunapakai sebagai alternatif wang perdagangan antarabangsa dan ini akan memberi satu cabaran kepada Dolar Amerika dan ada berkemungkinan juga Euro Dollar ini menjadi satu subject matter kepada pelabur-pelabur besar, dana-dana besar di Amerika untuk diserang atau diturunkan nilainya.

Tuan Yang di-Pertua, *[Disampuk]* ada kawan beri nasihat, saya dengar sekejap. Dari perihal CLOB ingin saya menyebut apa telah terjadi dengan saham yang dipegang oleh nominee. Syarikat nominee CLOB di Singapura yang dahulunya, semasa CLOB ini ditutup dan apa telah terjadi kepada berjuta-juta syer yang didagangkan di Singapura dahulu dan satu lagi ada juga disebut dalam belanjawan ini mengatakan semua perdagangan saham mestilah menerusi beneficial owner itu sendiri bukan menerusi nominee, adakah ini termasuk syarikat nominee di dalam negara. Kita pun banyak syarikat nominee dan apakah yang berlaku dengan syarikat nominee ini dan saya ingin meminta penjelasan dari pihak kementerian mengenai persoalan ini.

Berhubungan dengan langkah-langkah lain kerajaan iaitu persoalan menurunkan kadar faedah, melonggarkan sekatan pinjaman, memanjangkan jangka masa NPL daripada tiga bulan kepada enam bulan dan penubuhan Danaharta dan Danamodal. Walaupun langkah-langkah ini dianggap satu perkara terutamanya menurunkan faedah dalam keadaan sekarang adalah agak kontroversi dan bercanggah dengan IMF tetapi telah banyak mendatangkan kesan positif dan saya berharap kesan positif ini akan berterusan. Tetapi di sebaliknya juga saya ingin bertanya iaitu soalan kelonggaran sekatan pinjaman. Saya dapati belum ada pengumuman dari pihak kerajaan untuk melonggarkan sekatan pinjaman ini telah dikuatkuasakan ataupun digunapakai oleh pihak Bank di negara ini, kalau tidak pun di Sarawak saya belum melihat kerana masih ramai kawan dan orang yang saya kenali yang terlibat dengan industri-industri penjualan dan pembelian serta pembangunan harta belum melihat kecairan ini menurun kepada mereka dan dasar kerajaan diimplimentasi oleh pihak perbankan.

Yang kedua soalan saya, soal NPL yang dipanjangkan dari tiga bulan ke enam bulan ini dikatakan telah menurunkan nilai bond kita dari satu tahap ke satu tahap yang tidak memuaskan. Jadi mengapakah dari tiga bulan kepada enam bulan dan mengapa tidak dari tiga bulan kepada empat bulan supaya ini tidak dipandang begitu radikal.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga tidak bersetuju dengan tindakan-tindakan yang dibuat secara IMF. Oleh kerana, kita melihat kesan kepada apa yang berlaku di Indonesia dan di Korea juga di Thailand kerana saya pernah berbincang dengan ahli kewangan dan pakar dalam bidang ini mengatakan kalau kecairan berkurangan di pasaran, kerajaan mestilah mengeluarkan kecairan untuk membantu ekonomi dan supaya ekonomi itu boleh bergerak dan syarikat-syarikat boleh beroperasi itu boleh berterusan beroperasi. Kalau kecairan ini tidak ada dalam sistem kita nescaya banyak syarikat akan tumbang, muflis dan sebagainya dan kita akan menghadapi satu masalah mungkin bukan sahaja masalah ekonomi tetapi juga masalah sosial. Jadi kalau masalah sosial berlaku umpamanya rusuhan ala Indonesia, walaupun saya ingat Kepong tidak setuju, tetapi, rakan-rakannya bersetuju, perpaduan di negara kita ini akan terancam dan kita akan tercabar, bagaimana solidarity boleh diperkukuhkan untuk mengatasi masalah yang sedemikian kerana detik hitam yang berlaku pada 13 Mei 1969 mestilah dielakkan atas apa cara sekali pun. Kita

tidak hendak masalah ekonomi berlaku di negara kita ini, oleh kerana kita hendak menunjukkan kita adalah masyarakat yang bertamadun, demokratik, kita adalah orang bebas dan kita mampu bersuara.

Keadaan di negara kita adalah sangat berlainan dari negara-negara lain. Kalau kita bandingkan di rantau ini umpamanya, kalau kita lihat di Filipina kebanyakannya orang Philipino dan tidak ada orang lain, sedikit China. Kalau kita lihat di Indonesia 90% orang Islam, 10% orang lain, Kristian dan Hindu dan seperti di Filipina juga kebanyakannya orang Kristian dan perhubungan ini adalah satu bon kepada mereka maka kalau berlaku pun rusuhan tidak akan menjadi satu racial issue yang mungkin membangkitkan perkara yang boleh mendatangkan malapetaka kepada negara tersebut. Walaupun demikian berlaku juga di Indonesia, rogol, pembunuhan, kecurian dan sebagainya.

Jadi di Malaysia kita berbilang kaum, berbilang agama, berbilang kebudayaan, berbilang bangsa mempraktik cara kita sendiri dan itulah maka sebabnya rusuhan dan expression secara fizikal sedemikian tidak dapat digalakkan atau dibenarkan.

Lagipun kita tidak mahu masyarakat kita yang kaya menjadi miskin, yang miskin menjadi papa kedana. Apa yang berlaku di Indonesia sepatutnya dielakkan kerana orang yang miskin tidak akan menjadi kaya oleh kerana rusuhan dan yang kaya akan teraniaya oleh kerana rusuhan yang sedemikian.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin bertanya soalan satu lagi berhubung dengan Jawatankuasa Penstrukturan Semula Hutang Korporat. Di dalam belanjawan ini menyebutkan 23 syarikat dan 5.5 bilion sumber kewangan akan digunakan untuk menolong syarikat-syarikat ini dan saya ingin tahu kalau boleh apakah syarikat ini dan senarai nama syarikat ini untuk diberitahu dan supaya kita tahu syarikat yang telah ditolong oleh kerajaan dan mendapat pertolongan daripada kerajaan dan kenapakah, apakah rasional di sebalik pertolongan sedemikian, adakah pertolongan ini sebagaimana yang telah dijelaskan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri berhubung dengan bantuan kepada Renong iaitu untuk menyelamatkan 120 industri lain dan beribu-ribu pekerja dan pegawai-pegawainya daripada kehilangan kerja yang tertentu dan kita menyokong kerana landasan yang sedemikian. Jadi adakah 23 syarikat ini ditolong dengan landasan yang

sama dan berapakah agihan-agihan yang tertentu supaya kita tahu yang duit RM5.5 bilion ini diberi kepada syarikat yang betul-betul mampu berdaya saing dan maju pada masa yang akan datang. Kalau inilah landasannya; saya menyokong tindakan ini tetapi sebaliknya Tuan Yang di-Pertua janganlah kita melihat syarikat gergasi, syarikat yang besar yang mana kita sebut berbilion-bilion sumber kewangannya ini mendatangkan satu tekanan kepada sistem kewangan dan perbankan kita yang kita bantu, dengan landasan yang baik.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun kita kata untuk menyelamatkan pekerja, menyelamatkan pegawai dan sebagainya tetapi apakah tindakan, adakah yang berbilion-bilion ini juga dicairkan, dicicirkan kepada syarikat kecil-kecilan umpamanya SMI ataupun syarikat-syarikat kecil yang beroperasi di luar bandar umpamanya yang juga mendatangkan kesan dan masalah oleh kerana kegawatan ekonomi ini dan apakah rancangan dan mekanisme kerajaan untuk menolong syarikat-syarikat ini terutama sekali pihak bumiputera yang mungkin memang dari awal-awal lagi kita telah menyebutkan masalah bumiputera untuk terlibat dalam bidang usahawan ialah kerana kekurangan sumber kewangan. Dengan keadaan ekonomi sedemikian dan kegagalan pihak bank selama setahun untuk menolong bisnes bumiputera ini dan memang saya percaya banyak syarikat bumiputera juga telah terasa terkena ataupun mengalami masalah yang berat oleh kerana sumber kewangan dan apakah rancangan kerajaan supaya bukan sahaja daripada sumber dana RM5.5 bilion ini tetapi daripada dana-dana yang lain supaya syarikat bumiputera, syarikat yang kecil-kecilan ini juga dibantu kerana daripada yang kecil inilah Tuan Yang di-Pertua sedikit-sedikit menjadi bukit, yang kecil inilah menjadi tulang belakang kepada ekonomi kita sebagaimana yang berlaku di negeri Jepun.

Tuan Yang di-Pertua, negeri Jepun kalau kita lihat, di belakang syarikat gergasi ini banyak industri kecil sokongan yang memberi pertolongan agar syarikat gergasi ini terus hidup dan maju kerana kita tidak mahu yang kaya menjadi tambah kaya, yang miskin menjadi lebih miskin kerana kecaman daripada ekonomi yang berlaku pada negara kita dan rantau ini, kita telah mencapai sebelum ini nisbah di bawah 20% daripada jumlah kemiskinan di negara kita tetapi oleh kerana desakan ekonomi ini ataupun kegawatan ekonomi ini nisbah ini adalah tidak relevan lagi, tidak betul lagi dan tidak tepat lagi. Jadi

kita ingin menolong sebanyak-banyak yang kita boleh. Mereka yang di peringkat bawahan ini, mereka yang dalam peringkat sederhana ini jangan masuk ke jurang menjadi mereka yang miskin dan menambah lagi jumlah nisbah kemiskinan kita di peringkat yang mana sebelum tahun 1969 dahulu.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin menyentuh sedikit sahaja nisbah rizab berkanun (SRR). Ini diturunkan daripada 10% ke 6%. Tujuannya memang baik iaitu untuk mengalirkan kecairan ke sistem kewangan negara untuk membangunkan ekonomi, menggerakkan ekonomi supaya bila aktiviti ekonomi bergerak, syarikat-syarikat boleh berjalan, bank boleh memberi pinjaman dan sebagainya. Tetapi dalam masa yang sama kita juga mesti melihat iaitu SRR ini adalah satu jaminan kepada penyimpan wang di bank. Jadi kalau saya hendak simpan duit saya di bank saya mesti ada jaminan yang wang saya itu adalah dapat garenti ataupun satu jaminan, dapat balik. Kalau tidak lebih daripada itu sekurang-kurangnya sebanyak mana yang saya simpan dalam bank. Ini jaminan yang perlu untuk menjalinkan kepercayaan saya kepada pihak perbankan dan dengan itu juga kalau saya terjamin dan saya rasa confidence, ini akan meningkatkan lagi confidence ataupun kepercayaan saya kepada sistem perbankan negara. Jadi walaupun saya tidak membantah yang SRR ini diturunkan tetapi saya merayu kepada pihak kerajaan agar apabila ekonomi kita sudah nampak baik sedikit SRR ini hendaklah sedikit demi sedikit dinaikkan semula agar jaminan kepada penyimpan ini masih ada dan kepercayaan kepada industri perbankan ini dikukuhkan dan menggalakkan orang menabung ke dalam institusi perbankan. Kita takut orang menyimpan macam tahun 50-an dan ke belakang, menyimpan duit di bawah bantal.

Tuan Yang di-Pertua, saya pernah mendengar dan melihat sendiri masa muda dulu rumah orang di kampung terbakar banyak duit yang hilang terbakar dan ada emas-emas pun masuk tetapi sekarang orang simpan emas pun dalam bank. Jadi confidence ini mestilah kita perkukuhkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin menyentuh dasar fiskal yang diutarakan Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan untuk menjanakan pertumbuhan dari perbelanjaan. *[Seorang Ahli bangun berjalan keluar Dewan]*

Tuan Yang di-Pertua: Sila, sila. Saya ingat dia hendak minta penjelasan apa-apa. Sila teruskan Yang Berhormat .

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: *[Ketawa]*. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Untuk menjanakan pertumbuhan dan perbelanjaan lebihan dan ini bermakna dasar fiskal kewangan yang defisit ini disebutkan sebanyak RM16 bilion dan ini bermakna kerajaan kita akan meminjam kalau tidak cukup sumber dalaman kita tidak begitu mencukupi bermakna kita meminjam meminjam dari luar.

Jadi, kerajaan terpaksa meminjam RM16 bilion sama ada daripada luar ataupun daripada dalam. Dalam keadaan sedemikian, dua perkara yang penting mesti sama-sama kita mengingati. Yang pertama ialah mungkin kerajaan tidak boleh membuatkan satu Belanjawan defisit lagi pada tahun yang akan datang. Kalau kita hendak buat Belanjawan defisit lagi pada tahun yang akan datang bermakna kita berhutang lebih lagi pada tahun akan datang untuk menambah hutang pada tahun ini yang belum kita habis bayarkan. Jadi, kalau hutang ini tidak menambah kecairan ke dalam sistem kewangan kita dan wang tidak digunapakai dan tidak mendatangkan kesan positif yang kita kehendaki, namun dasar yang telah kerajaan buat itu tidak akan mendatangkan kesan yang kita kehendaki.

Dengan itu kita sama-sama menyeru agar pelaksanaan projek ini mestilah dibuat dengan rapi, teratur dan tersusun dan seberapa cepat yang boleh kerana sumber kewangan ini hendak kita alirkan dalam sistem kita untuk membantu syarikat-syarikat yang kita sebutkan tadi dan syarikat ini apabila mendapat bantuan dapat membantukan syarikat-syarikat kecil dan tidak akan membuang pekerjanya, eksekutifnya dan pelbagai lagi. Kecairan ini boleh menolong, umpamanya, apa yang disebut dalam Belanjawan ini sekurang-kurangnya 120 industri yang berkaitan dengan prasarana. Jadi, oleh kerana kerenah biokrasi, oleh kerana red-tape dan kelemahan pegawai untuk melasanakan dasar ini dan sumber kewangan itu tidak mengalir seberapa cepat yang boleh, maknanya sesetengah dasar kerajaan itu telah tidak mendatangkan kesan yang kita kehendaki.

Kerenah biokrasi dan red-tape mestilah dielakkan dan kecairan mestilah dialir ke dalam sistem kewangan dengan seberapa segera, kalau boleh sebelum tamat penggal pertama tahun 1999. Walaupun ini adalah begitu rumit sedikit oleh kerana kita tahu tiap-tiap tindakan kerajaan kalau hendak beri projek – buat tender, tender papers, proses

tandering dan sebagainya, kalau tidak buat begitu nanti DAP marah pula. Kita mengingat dan memahami kegagalan mana-mana pihak di dalam mengambil tindakan yang wajar, segera dan sempurna akan menjejaskan langkah kerajaan ini. Semua kita mesti mengingat Belanjawan defisit walaupun amat perlu tetapi juga amatlah membebankan.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin menyentuh soalan prasarana – kemudahan asas luar bandar. Jadi, ini daripada perkara yang besar-besar saya sebut perkara yang kecil-kecil di luar bandar kerana hendak tunjukkan fluctuation sedikit, umpamanya api, air dan jalan-jalan. Pada masa sekarang kalau kita lihat di Sarawak, penghantaran kuasa elektrik di luar bandar Sarawak ialah menggunakan extension grid dan sistem solar tetapi ada sistem lain juga umpamanya generator, minihidro yang mungkin tidak digunakan secara besar-besaran tetapi oleh kerana kita melihat penggunaan sistem janakuasa iaitu generator kecil ini tidak boleh berkekalan oleh kerana, pertama, ia tidak boleh wujud dengan lama dan perbelanjaan kerajaan mungkin akan meningkat dari tahun ke setahun oleh kerana tiap-tiap tiga tahun ataupun empat tahun sekali janakuasa ini akan diganti ataupun perbaharui semula.

Dalam keadaan sedemikian sepatutnya pihak kementerian ataupun kerajaan melihat apa teknologi lain yang boleh wujud lebih lama untuk mendapatkan sistem selain daripada solar – sistem yang neutral, sistem yang tidak mendatangkan kesan yang buruk kepada alam sekitar, umpamanya menggunakan angin, air dan gunakan sistem ini di seluruh luar bandar yang perlu dibekalkan elektrik kerana dengan adanya bekalan elektrik juga dapatlah sekolah-sekolah di luar bandar mendapat kemudahan komputer dan sebagainya. Kalau perkara ini berlaku, bekalan elektriknya tidak ada, kuasa tidak ada bermakna sekolah di luar bandar akan ketinggalan bukan sahaja dari segi pendidikan tetapi dari segi konsep-konsep baru iaitu konsep seperti komputer, Internet dan IT yang kita sebutkan.

Jadi, saya berharap pihak kementerian bukan sahaja melihat dari segi pelaksanaan tetapi juga dari segi sistem dan teknologi baru yang kita mesti wujudkan dan soalan akhir, Tuan Yang di-Pertua, pada masa sekarang walaupun kita dengar banyak orang bercakap soal La-Nina, ini maknanya banyak tempat yang akan karam, tenggelam, air bah dan sebagainya tetapi berlaku di Sarawak, anehnya itu di kawasan saya ada tempat yang telah

kekeringan bahkan minggu lepas ada rumah panjang terbakar di kawasan saya oleh kerana kekeringan, bahkan kampung itu kampung yang tercanggih sekali peraturannya untuk mengatasi masalah La-Nina tetapi kebakaran oleh kerana kekeringan dan masalah kekeringan ialah air tidak cukup, semua tidak cukup. Jadi, kampung itu dibekalkan dengan takungan air – plastik untuk menakung air hujan. Apabila kebakaran berlaku takung plastik pun habis dan mereka meminta takungan baru iaitu tangki baru daripada kerajaan dengan seberapa daya yang boleh.

Jadi, dalam keadaan sedemikian kalau apa perkara berlaku, kebakarankah atau apa sahaja, takungan air sedemikian adalah tidak berterusan, tidak permanent, dengan izin. Jadi, saya harap pihak kementerian membuatkan satu kajian untuk mencari sumber air di bawah tanah ataupun apa sumber sekali pun untuk membekalkan kemudahan air kepada penduduk luar bandar. Walaupun ini dikatakan sangat susah tetapi Tuan Yang di-Pertua, saya percaya ini boleh dibuat. Kalau negara-negara maju boleh membuat, dengan konsep negara "Malaysia boleh", bukan besar sangat untuk melantik konsultan yang boleh membuat penyelidikan mencari sumber air di bawah tanah ini. Kalau kita lihat di negara-negara besar umpamanya, macam New York, London, Paris dan sebagainya, saya sudah membaca artikel-artikel berhubung dengan negara-negara dan bandar-bandar yang besar ini, macam mana mereka mencari air di luar daripada sumber sungai, kalau Sungai Thames dahulu ia begitu tercemar sekali tidak boleh diguna tetapi di London masih tidak berlaku kekurangan air oleh kerana mereka menjanakan air daripada perut bumi yang berkilometer di bawah untuk digunakan oleh penduduk di London, begitu juga bandar seperti New York. Jadi, di luar bandar bukan susah sangat tidak payah masuk sampai berkilometer, beratus meter pun sudah ada sumber air di bawah tanah. Jadi, kita kena ada kajian data ini, bila wang kita ada, sumber kewangan kita ada, kita buat sedikit demi sedikit, kampung ke kampung kita berikan sumber kewangan secara permanent, bukan secara yang kita buat sekarang, kalau kita menakungkan air daripada hujan berlaku letupan Gunung Pinatubo di Filipina itu, volcano itu, jadi habuk dan asap volcanoa sampai ke Sarawak, air takungan semua tercemar oleh lahar yang keluar daripada letupan gunung dari Filipina.

Tuan Yang di-Pertua, yang kedua saya ingin menyentuh mengenai jalan khususnya luar bandar. Jalan-jalan kampung ini mesti dilaksanakan melalui konsep payung. Diberi syarikat-syarikat – macam di Sarawak ada dua syarikat yang dilantik oleh pihak kerajaan tetapi pelaksanaan ini jauh daripada sempurna oleh kerana pelantikan ini dibuat tidak ada perbincangan khusus, pelantikan ini tidak dibuat secara teliti dan keputusan ini tidak dibuat dengan perbincangan yang sepatutnya.

Saya menyentuh soal Sarawak ini sebagai kesimpulan, ada kemungkinan apa yang berlaku di Sarawak ini juga berlaku di semua negeri di Semenanjung. Umpamanya apa yang berlaku di Sarawak rancangan untuk membuatkan jalan-jalan kampung semenjak tahun 1995/1996 yang mana Ahli Yang Berhormat, Pegawai Pentadbir Kanan Daerah-daerah Kecil, Pegawai Daerah, Resident membuat satu senarai daripada kampung-kampung dan daripada rumah panjang ke rumah panjang. Senarai ini dimajukan pula kepada Majlis Bertindak Bahagian dan setelah melihat senarai ini akan membuat keputusan 'di kampung ini banyak ini dan di kampung ini banyak ini' peruntukan yang diagih-agihkan. Bukan melihat jalan yang hendak dibuat tetapi berlandaskan apa yang difikirkan adil dan berapa penduduk di sesuatu tempat untuk memberi pengagihan secara profesional. Senarai ini pula dihantarkan kepada Pengarah Pembangunan Negeri dan seterusnya dihantar kepada Kementerian Pembangunan Luar Bandar. Apabila Kementerian Pembangunan Luar Bandar menerima senarai-senarai itu dan meluluskan projek berlandaskan apa yang difikirkan patut tetapi tidak melihat secara profesional oleh kementerian tersebut.

Jadi berlakulah satu perkara yang kurang disenangi dan pelik, umpamanya kalau kita lihat misalnya, di kawasan saya itu sebagai misalan P.175 Kampung Beladin – 6,500 orang penduduk mendapat peruntukan RM100 ribu untuk buat jalan, Kampung Pusa – 5,500 orang penduduk mendapat peruntukan RM10 ribu tetapi sebaliknya Kampung Baru Sebuyau – 400 orang penduduk mendapat peruntukan RM40 ribu. Jadi kalau saya hendak baca semua senarai ini memang

keganjilan telah berlaku. Penduduk kampung yang berjumlah 5,000 orang mendapat peruntukan RM10 ribu tetapi kampung yang mempunyai 400 orang penduduk mendapat RM40 ribu. Begitu juga kampung di pedalaman 300 orang mendapat RM50 ribu. Setelah diluluskan perkara ini, dilantik pula dua buah syarikat untuk mengendalikannya. Syarikat pertama yang dilantik ialah syarikat konsultan, jadi apabila syarikat konsultan ini dilantik ia pergi ke kampung, ia tidak berhubung dengan sesiapa tetapi disuruh berhubung dengan Pegawai Daerah dan Pegawai Pentadbir Kanan di daerah kecil. Apabila pegawai ini pergi ke seminar, mesyuarat, luar kawasan atau tidak ada di pejabat mereka, mereka akan cari orang yang boleh memberitahu maklumat kepada mereka. Tetapi mereka ini tidak pernah berhubung dengan Yang Berhormat kawasan……

Tuan Yunus bin Rahmat: *[Bangun]*.

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Tuan Yunus bin Rahmat: Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasan sedikit daripada Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupar. Saya tertarik dengan kenyataan yang telah dilontarkan. Contoh-contoh yang telah diberikan berkaitan dengan konsep payung, pembinaan jalan-jalan di kawasan luar bandar.

Sebenarnya apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat tadi juga berlaku di Semenanjung. Masalahnya sekarang Pejabat Pentadbiran Daerah ataupun khususnya di Unit Pembangunan, Pejabat Daerah langsung tidak ada kuasa sekiranya sesuatu perkara yang berkaitan dengan pelaksanaan jalan-jalan tersebut. Maka pentadbiran daerah tidak mempunyai apa-apa kuasa untuk memperbetulkan ataupun untuk menerima komen dan complaint daripada masyarakat. Jadi bagaimanakah perkara ini berlaku? Adakah Yang Berhormat ingin mencadangkan sesuatu kepada pihak kerajaan supaya sistem ini dikaji semula dan memberikan kuasa kepada pentadbiran daerah terutamanya Pegawai Daerah itu sendiri untuk sekurang-kurangnya dapat menilai pelaksanaan kerja-kerja yang dibuat kerana

terdapat sebagaimana yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat tadi RM100,000 yang sepatutnya dibelanjakan tetapi hanya dibelanjakan RM70,000 kerana jalan yang dibuat itu tidak memenuhi syarat dan kehendak konsultan tersebut. Terima kasih.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih, Yang Berhormat dari Jelebu.

Sebenarnya, Tuan Yang di-Pertua, saya belum sampai ke peringkat itu kerana banyak lagi soalan teknikal yang akan saya jawab termasuklah juga soalan kawan saya ini. Oleh kerana saya tidak mahu hilangkan apa yang saya ceritakan tadi, jadi apabila perkara ini berlaku, syarikat konsultan dilantik dan syarikat ini pergi ke luar bandar mencari DO tetapi di Sarawak dipanggil SAO daerah kecil untuk mengenal pasti projek mana yang hendak dibuat. Tetapi asal usul projek ini adalah cadangan daripada orang kampung, Yang Berhormat dan JKK Kampung. Kadang-kadang pihak SAO atau pihak DO tidak tahu tetapi apabila SAO atau DO dihantar senarai daripada pihak JKK atau pihak Yang Berhormat ini, SAO pun tidak pernah pergi ke kawasan itu. Ini adalah masalah di Sarawak. Oleh kerana tempat itu besar sangat dan apabila dia tidak sampai ke situ berlakulah satu – umpamanya ada satu peruntukan untuk sebuah kampung. Kampung itu namanya Kampung Sampat Sebangan, 'just across the river' dari Pendam, dengan izin – Kampung Sadong Jaya. Jadi Kampung Sampat ini ada tiga buah kampung kecil di dalamnya, Kampung Sampat, Kampung Arus, Kampung Menik dan Kampung Lutong.

Jadi apabila dia sampai ke sana, dia lihat Kampung Sampat, Tungkah Melayu, Tungkah Iban dan Tungkah Mantak. Keempat-empat kampung ini, Tuan Yang di-Pertua, sejauh 3 kilometer dan peruntukan yang diluluskan oleh kementerian ialah RM30,000. Kalau hendak buat jalan 'rat track' pun tidak boleh

sampai dengan RM30,000 dari Kampung Sampat, Tungkah Mantak, Tungkah Iban dan Kampung Tungkah kerana tiga kilometer menerusi jalan tanah gambut. Jadi konsultan apabila sampai ke sana bagaimana yang hendak dibuat. Tetapi jika konsultan berjumpa dengan Yang Berhormat contohnya, jika dia berjumpa dengan saya, terus terang saya beritahu, "Kampung Tungkah tidak boleh, Kampung Mantak tidak boleh dan ini tidak boleh tetapi beri Kampung Sampat sahaja, di Kampung Sampat kita boleh buat jalan – RM30,000 jika tidak boleh buat jalan yang panjang mungkin kita buat jalan yang pendek. Apabila tahun baru kita akan minta semula." Jadi keputusan tidak dibuat dan dia ambil duit sebanyak RM30,000 dan dibawa ke kampung lain, penduduk di Kampung Sampat telah dengar duit RM30,000 semua sudah senang hati tetapi apabila RM30,000 ini ditarik semuanya marah dan mengatakan, "Yang Berhormat cakap bohong, menteri cakap bohong, semuanya cakap bohong dan kerajaan tidak ada guna."

Sebenarnya ini bukan kesalahan kerajaan, bukan salah Yang Berhormat atau sesiapa tetapi apa yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat dari Jelebu itu tadi apabila syarikat dilantik, apabila konsultan dilantik maknanya, konsultan dan syarikat ini secara bulat-bulat tidak perlu bercakap dengan orang lain lagi, akan melaksanakan projek – konsultan untung 8%, 'main contractor'nya 10%, subcontractor 8%, tinggal lagi 7% untuk dibelanja. Ini untuk buat jalan itu.

Tuan Haji Zainuddin bin Haji Mohamad Nor: *[Bangun]*.

Tuan Yang di-Pertua: Ada yang bangun Yang Berhormat.

Tuan Haji Zainuddin bin Haji Mohamad Nor: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Batang Lupar bersetuju atau tidak dengan saya bahawa konsep payung yang diperkenalkan pada tahun ini untuk melaksanakan projek jalan-jalan kampung ini daripada segi rakyatnya tidak banyak memberi

manfaat kepada rakyat dan yang untungnya adalah kontraktor payung itu sendiri mendapat keuntungan dengan cara mudah, rakyatnya tidak begitu memberi manfaat yang banyak kepada rakyat dan menimbulkan banyak masalah kepada pemimpin-pemimpin tempatan. Apakah Yang Berhormat bercadang dan meminta kepada kementerian yang terbabit supaya projek ini tidak dilaksanakan lagi pada tahun hadapan. Itu sahaja.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Tuan Yang di-Pertua, inipun sama jawapan yang akan saya beri.

Sebenarnya masalah ini iaitu peruntukan dibuat apabila konsultan telah 'study' jalan itu, dia fikir jalan ini dibuat seumpama satu kampung rumah panjang itu. Penduduk kampung itu 350 ribu orang dan kampung itu bernama Kampung Kasendu. Kampung Kasendu ini kalau kita hendak pergi kita kena jalan kaki, saya pergi ke sana daripada rumah saya pergi ke satu pengkalan lamanya satu jam setengah dengan menaiki kereta, selepas itu naik bot, lebih kurang satu jam setengah dan selepas itu jalan kaki selama dua jam setengah. Dua jam setengah ini dengan peruntukan sebanyak RM50 ribu, jadi dapatlah konsultan ini tidak boleh buat. Kalau hendak buat titi atau jambatan selebar empat kaki dan panjangnya 4 kilometer ini dia kata, "Dengan penilaian harga RM380 ribu" sedangkan kelulusan daripada kementerian ialah RM50 ribu. Oleh itu di mana masalahnya.

Jadi ada projek yang ditarik satu kampung simpan ke satu kampung yang lain, oleh kerana hendak tambah satu kampung dan sumber kewangan adalah tetap daripada kementerian. Tetapi inilah reshuffle duit ini disimpan daripada satu tempat ke satu tempat.

Menjawab soalan Yang Berhormat dari Pasir Mas, orang kaya-kaya, Bukit Mas sebelah sini dan Pasir Mas sebelah sana. Ini adalah satu masalah dan masalah yang besar ialah masyarakat kampung tidak mendapat untung oleh kerana sebagaimana yang saya sebutkan tadi. Sekurang-kurangnya 40% sumber

kewangan itu akan pergi kepada kontraktor atau subkontraktor, konsultan dan perkara-perkara lain lagi. Sedikit atau 40% sahaja untuk pembinaan dan gaji orang yang menyelaraskan projek. Maknanya konsep payung ini tidak mendatangkan kesan, tidak mendatangkan untung kepada masyarakat bahkan akan merugikan pihak kerajaan dan memberikan kekayaan kepada syarikat yang dilantik, memberi kekayaan kepada konsultan dan mendatangkan satu risiko politik yang besar kepada Wakil Rakyat ditempat-tempat yang berkenaan. Bahkan saya pernah katakan kepada pegawai-pegawai di sana, "Kalau orang di sini marah dengan awak, awak boleh transfer ke Johor atau Perlis dan ke mana-mana sahaja. Tetapi saya akan duduk di sini sama ada orang tidak pilih atau pilih saya, buruk dan baiknya saya tetap akan berada di kawasan ini juga. Pelaksanaan ini saya berharap dapat diselenggarakan dan dibincangkan dengan saya daripada satu peringkat kepada satu peringkat".

Jadi pada masa sekarang, Tuan Yang di-Pertua, bulan Oktober semasa 'Landas' hendak datang, orang Sarawak kata dan 'La-Nina' kata 'Orang Putih', percakapan 'La-Nina' itu adalah daripada perkataan 'Landas'. Jalan yang hendak dibuat jalan simen dengan membancuh simen dan pasir tetapi hujan mencurah daripada langit. Bagaimana hendak buat? Oleh kerana perancangan kita salah, mengapa tidak kalau kita hendak gunakan konsep ini kita lihat jalan mana yang hendak dibina dan kita panggil konsultan berapakah kosnya? Apabila sudah dapat kos baru diberi kepada kementerian dan kementerian luluskan kos itu dan tidak perlu buat 100 jalan untuk satu kawasan tetapi 10 jalan cukup untuk satu tahun. Tahun hadapan kita bina semula tetapi kita mesti buat dengan teratur. Cadangan saya ialah kita hapuskan soal konsep payung dan konsep ini kerana mendatangkan hasil kepada tiga orang sahaja iaitu syarikat, subkontraktor dan konsultan. Masyarakat tidak dapat, kerajaan rugi dan Yang Berhormat rugi politik.

Saya berharap cadangan saya yang lain iaitu saya masih ingat konsep gotong-royong kampung dilaksanakan menerusi JKK atas pengendalian dan supervision ataupun penyeliaan Pegawai Daerah dan Pegawai Daerah Kecil seperti di Sarawak mesti dilibatkan untuk melihat dan mengawal selia kerja ini. Dengan cara gotong-royong – mengapa saya sebut gotong-royong? Saya pernah mendapat tiga peruntukan pada tahun 1995 daripada Kerajaan Negeri Sarawak iaitu Kementerian Pertanian. RM50 ribu di Lingga dan RM50 ribu di Meludam dan RM70 ribu di Simunjan. Tiga projek di mana dua daripadanya secara gotong-royong dan satu dilaksanakan secara kontrak. RM70 ribu di Simunjan buat jalan empat kaki lebar sepanjang 700 kaki. Di Maludam dan di Lingga dilaksanakan secara gotong-royong dapat 1,200 kaki dan lebar 6 kaki. Maknanya kita boleh double panjang jalan dengan menggunakan konsep gotong-royong. Orang kampung merasa suka kerana terlibat dengan projek Yang Berhormat. Orang kampung juga suka dengan kerajaan kerana terlibat dengan projek kerajaan. Mana-mana penduduk yang tidak mendapat kerja ada kerja dengan mendapat gaji RM10 sehari.

Saya juga ingin menyarankan supaya Treasury Instruction yang bible, gospel dan yang kita anggap satu perkara yang tidak boleh diubah patutlah diubah. Projek RM100 ribu ke bawah itu tidak perlu ikut tender kerana kerenah tender ini banyak, Tuan Yang di-Pertua, JKR tidak boleh buat. Gotong-royong adalah lebih baik kerana orang yang dapat tender itu dapat untung juga. Walaupun tidak ada konsultan dia boleh untung juga sekurang-kurangnya 25%. Pihak JKR pula ada 'administration fees' lagi sebanyak 5%, kalau company yang dapat 20%, JKR dapat 5% - 75% sahaja untuk jalan.

Jadi saya berharap dengan cadangan saya ini iaitu Treasury Instruction ini dipinda dan projek yang dibuat RM100 ribu ke bawah secara gotong-royong – JKK yang melaksanakan. DO dan SAO memberi – priority project mesti tanya

kepada Wakil Rakyat. Perkara ini kita tidak boleh mengelak, Tuan Yang di-Pertua, kerana kerajaan kita adalah kerajaan politik dan yang bersetuju dengan kewangan ini ialah orang politik. Tetapi kadang-kadang Teluk Intan dapat kemudahan lebih dari Batang Lupar, Kepong lebih banyak dapat dari Jelebu dan Kapit kurang dapat dari Jelutong. Tetapi apabila hendak minta sokongan daripada rakyat untuk menubuhkan kerajaan semasa pilihan raya, baru tahu Jelebu, baru tahu Batang Lupar, Labuan, Kapit dan sebagainya. Tetapi mereka yang mendapat kemudahan seperti elektrik, air dan pembangunan yang besar-besar bertahun-tahun semua kerja kerajaan tidak betul, tidak sokong kerajaan, patut dikurangkan peruntukan ke tempat-tempat mereka ini dan lebihkan peruntukan kepada kawasan-kawasan Barisan Nasional….

Tuan M. Kulasegaran: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Teluk Intan bangun. Hendak beri jalan atau tidak?

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Berilah, Tuan Yang di-Pertua, kasihan Teluk Intan.

Tuan M. Kulasegaran: Terima kasih. Tidak perlu kasihan tetapi kalau benar, kita cakap benar. Apa peruntukan-peruntukan yang telah dikatakan diberikan kepada Jelutonglah, Teluk Intanlah yang lebih daripada Barisan Nasional. Setakat yang saya tahu dan saya sebagai Ahli Parlimen tidak pernah mendapat apa-apa peruntukan daripada kerajaan selain yang diberi dari segi undang-undang. Apa yang saya tahu ialah ahli Barisan Nasional yang mendapat peruntukan yang sepatutnya, pihak pembangkang juga iaitu dari segi demokrasi patut dapat. Tolong beritahu dalam Dewan yang mulia ini penjelasan apakah peruntukan-peruntukan yang kami dapat lebih atau sama dengan Barisan Nasional.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: *[Ketawa]* Yang Berhormat, Yang Berhormat. You ini betullah, ada mata tetapi tidak pandanglah. Saya 'sorry'lah kepada you….

Tuan M. Kulasegaran: Sorry for yourself.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: ….You tanya peruntukan apa, bukannya kerajaan hendak hantar duit satu guni kepada Jelebu, Labuan dan Batang Lupar – tidak ada hantar satu guni atau hantar dengan cek, tidak ada, tanyalah kepada pegawai kerajaan? Pegang cek pun kita tidak ada. Duit ini disalurkan menerusi kerajaan melalui buat jalan, elektrik, air dan sebagainya. Inilah peruntukan Yang Berhormat. Jangan you naik jalan itu, naik atas kereta itu you fikir 'boom' buatkan 'magic' dan telah jadi jalan besar, tidak ada. Kerajaan yang bina perkara itu, rumah ini tidak wujud dengan sendirinya kalau kerajaan tidak buat. Inilah yang dikatakan peruntukan. Okay, kalau di Teluk Intan tidak ada jalan, tidak ada elektrik dan air, Yang Berhormat tidak tahulah seperti duduk di dalam pokok barangkali. Saya ingat – tidak boleh, kereta tidak boleh jalan. Inilah yang dikatakan peruntukan. Kalau kita lihat yang DAP ini memang 'ungrateful lots'.

Tuan M. Kulasegaran: *[Bangun]*

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Tunggu dahulu, saya belum habis cakap, main sahaja …

Tuan Yang di-Pertua: Dia bangun Yang Berhormat.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Tunggu sekejap, nanti saya beri….

Tuan M. Kulasegaran: Jangan gunakan perkataan ……

Tuan Yang di-Pertua: Tunggu sekejap.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: **'**Ungrateful lot', saya cakap…..

Tuan M. Kulasegaran a/l V. Murugeson: 'You are grateful lot'lah?

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: You tengok orang 'urban area' ini yang sokong DAP dan yang mendapat kemudahan dan kekayaan, apa

sahajalah kemudahan semuanya baik. Orang kita di luar bandar masih bercerita anak-anak kita belajar di sekolah tidak boleh menggunakan komputer kerana tidak ada elektrik. Saya sebutkan tadi penakungan air daripada hujan kalau hujan tidak turun, air dalam takungan tidak ada. Ini orang luar bandar tetapi orang ini setiap tahun sokong kerajaan. Inilah Yang Berhormat dari Bukit Mas sebutkan semalam. Tetapi you yang dapat air, dapat elektrik dan you yang gunakan komputer, Internet dan sebagainya. Drive kereta yang besar di atas jalan yang begitu indah, tidak sokong kerajaan. Kata perkara ini datang naturally …..

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat sambung pada pukul 2.30 petang. Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat ditempohkan hingga 2.30 petang.

Mesyuarat ditempohkan pada pukul 1.00 tengah hari.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ong Tee Keat) ***mempengerusikan Mesyuarat]***

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupar diminta sambung.

2.30 ptg.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Saya masih ada dua, tiga perkara dalam soalan jalan-jalan kampung. Jadi, oleh kerana kawan-kawan sudah banyak bertanya kepada saya, berapa jam lagi saya hendak bercakap, jadi saya terpaksa pendekkan sedikit soalan jalan kampung.

Walaupun demikian, ada perkara-perkara yang penting saya terpaksa habiskan. Soalan jalan kampung, saya ingin mencadangkan kepada pihak kerajaan, pada tahun hadapan, tahun 1999 saya mencadangkan supaya pihak

kementerian meminta kepada pegawai kerajaan di peringkat akar umbi untuk mengenal pasti projek jalan kampung di seluruh negara. Sesudah projek itu dikenal pasti, baru dirancangkan untuk menetapkan jalan itu sesuai daripada segi keutamaannya ataupun tidak.

Penglibatan semasa perancangan ini mestilah ada termasuk konsultan, ketua kampung, tuan rumah, penghulu, Ahli Yang Berhormat bagi kawasan itu, lepas itu barulah projek itu dimasukkan ke dalam majlis bertindak daerah supaya mengenal berapa nilai berlandaskan cadangan daripada konsultan. Lepas itu baru ditetapkan dan dimajukan kepada jabatan pembangunan negeri masing-masing. Selepas itu baru dilihat dari segi peruntukan kewangan yang akan disalurkan oleh pihak Kementerian Pembangunan Luar Bandar untuk mengisikan projek yang demikian.

Apabila pihak Jabatan Pembangunan Negeri sudah bersetuju baru senarai dihantar kepada pihak kementerian untuk diluluskan. Selepas diluluskan barulah kontraktor kalau hendak dilantik pada peringkat itu dan kalau hendak melaksanakan konsep payung pun laksanakanlah, tetapi jangan lupa Ahli Yang Berhormat, DO, SAO, pegawai kerajaan di peringkat akar umbi mesti bekerjasama dengan projek ini, jangan konsultan tidak bekerjasama dengan Yang Berhormat, jangan kontraktor payung besar kepala, sudah dilantik oleh kerajaan macam dia kerajaan pula, tidak mahu bekerja dengan kementerian lagi, dengan Yang Berhormat, dengan pegawai-pegawai daerah lagi.

Lepas itu, setiap pekerjaan di setiap kawasan itu mesti diberi dengan orang kampung berkenaan, jangan panggil orang Johor bekerja di Sarawak ataupun orang dari Lubok Antu bekerja di Batang Lupar. Pengangkutan dan kediaman itu meningkatkan harga, projek kita mesti dibina dengan betul kerana kos ini akan dikenakan kepada peruntukan. Jadi, pekerja jangan diambil daripada luar, jangan diambil dari Indonesia, Bangladesh dan sebagainya, ambil orang kampung.

Kalau di kawasan saya, ambil orang dari Lubok Antu memang kena tempat dia, mesti ambil orang Batang Lupar. Jadi, ini minta persetujuan

kerana kawan-kawan ada banyak yang hendak disentuh di sini. Kalau tidak dapat dilaksanakan sedemikian, saya menyeru kepada kementerian, jangan ada konsep payung pada 1999. Ini lebih mendatangkan malapetaka politik kepada Ahli Parlimen, Ahli Dewan Undangan Negeri, kerajaan, masyarakat, duit kerajaan yang tidak digunakan dengan sebaik-baiknya dan hasilnya tidak menentu.

Jadi, …..

Tuan Robert Lau Hoi Chew: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Ya, Sibu.

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Tuan Yang di-Pertua, minta penjelasan. Saya ingin bertanya Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupar adakah benar atau tidak, beberapa tahun yang lepas, Kerajaan Persekutuan telah mengadakan sebuah projek kilat iaitu memperbaiki semua rumah, bangunan kerajaan termasuk sekolah dan pejabat-pejabat kerajaan di seluruh negara kita dengan ongkosnya lebih kurang RM2 bilion. Adakah benar nilai peruntukan akhirnya digunakan untuk pelbagai projek telah dikurangkan sampai lebih kurang 30%.

Saya pernah menerima aduan berkenaan perkara itu dan saya kurang tahu sama ada Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupar telah menerima aduan yang sama.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Tuan Yang di-Pertua, saya maafkan Ahli Yang Berhormat dari Sibu, kawan baik saya. Dia tidak dengar cerita saya tadi. Saya kata memang 40% terhakis dari setiap peruntukan kerajaan oleh kerana main contractor untung kerana konsep payungnya, subkontraktornya untung kerana kerjanya, konsultan untung kerana kerja, pengangkutan dan sebagainya, semuanya untung, keciciran lain belum kita sebut lagi. Memang saya bersetuju, betul!

Tuan Yang di-Pertua, jadi saya terpaksa pindah kepada perkara yang lain, oleh kerana banyak kawan yang telah menegur saya. Jadi, ada satu lagi perkara yang aneh berkenaan konsultan yang dilantik oleh pihak kerajaan pergi ke sebuah

kampung yang bernama Kampung Sebangan. Dalam kampung itu ada tiga projek yang kena, Kampung Sampat, Kampung Lutong dan Kampung Arus. Dia kata Kampung Lutong ini tidak ada dekat sini, saya tanya dengan dia: "Siapa yang you jumpa?" Dia kata: "Oh, saya tanya dengan orang tambang, saya tanya dengan orang pangkalan." "Hai!" Saya kata: "Macam mana you hendak jumpa, orang tambang ini daripada kampung lain." Macam saya naik teksi daripada Kuala Lumpur pergi ke Pulau Pinang umpamanya, bila tanya dengan pemandu teksi, mana satu tempat di Pulau Pinang, dia tidak tahu rumah P. Ramlee pun tak tahu, kalau bertanya dengan orang Pulau Pinang memang mereka tahu di mana duduknya rumah P. Ramlee.

Jadi, orang tambang ini daripada kampung, dia tidak tahu Kampung Sebangan, kampung hilang, duit pun hilang, semua hilang, tetapi bila, orang Kampung Lutong tanya kepada saya, mana duit dia pergi, oh konsultan kata: "You tidak ada kampung."

Tuan Yang di-Pertua, jadi, inilah masalahnya. Saya berpindah kepada perkara yang lain sedikit. Jadi, ini persoalan Internet, cyber space dan sebagainya. Semalam kita dengar Ahli Yang Berhormat dari Parit Sulong menceritakan Internet, cyber space dan freedom media electronic semua ini, saya pun ingin menyentuh soalan ini.

Tuan Yang di-Pertua, perkara Internet, cyber space, multimedia ini memang banyak mendatangkan kebaikan kepada negara, banyak mendatangkan kebaikan kepada industri ini dalam negara kita bahkan kita melabur beratus juta ringgit untuk mengadakan satu infrastruktur Internet, cyber space, Multimedia Super Koridor dan sebagainya, semua untuk industri ini, disebalik penyelenggaraan ini ada juga yang boleh mendatangkan risiko dari segi sosial, politik dan sebagainya.

Jadi, perkara ini ialah perkara penyebaran khabaran menerusi Internet, banyak yang sudah kita dengar yang di Kampung Baru dia kata, macam ini dan macam-macam lagi, sekarang tidak boleh sebut pun, kita tidak boleh ingat

semuanya benda-benda yang negatif yang diceritakan di dalam itu. Jadi, Chris Pattern cerita fasal perkara ini, saya bukan minta dengar cerita Chris Pattern tetapi ada satu perkataan yang kita boleh terima juga, kalau you dengar dari surat khabar, Internet, TV macam CNN, CNBC ini you pandang-pandang, you lihat-lihat tetapi tak payah terima betul cerita ini kerana sebahagian kecil sahaja macam Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kata, satu kali peluk, seribu kali ditunjuk.

Jadi, yang buat sekali sahaja, jadi perulangan ini kita tidak faham. Jadi, setiap kali kata dia tunjuk peluk ini baik, tidak apa kerana menunjukkan kebaikan, berpeluk-pelukan, tetapi masalahnya kalau dia tunjuk rusuhan, dia tunjuk perkara-perkara yang jahat seperti ini, itu menunjukkan perkara yang tidak baik, macam mana yang saya sebutkan di Russia, macam mana CNN, CNBC tunjukkan beritanya tetapi sebenarnya tidak ada, satu kali sahaja perlakuan itu tetapi ditunjukkan seribu kali.

Jadi, kata laluan yang ditunjukkan di situ memang berlaku. Jadi kita mesti mendapati satu minda baru, satu culture, satu budaya baru. Budaya menerima hakikat yang Internet ini, penyebaran am ini, penyebaran multimedia ini, penyebaran elektronik media ini is going to be here with us, tidak ada pilihan lain. Kita dah belanja beratus juta, it will be here.

Kita mesti mengubah diri kita sendiri, mengubah mengikut aliran ini, melainkan kita tutup semua mengikut kajian yang ada pada masa sekarang, pada tahun 2000 kita akan dapat 1 juta internet line seluruh Malaysia, sekarang baru 300,000. Jadi, kalau kita hendak tutup semua Multimedia Super Corridor pun kita hendak tutup semua sekali, mungkin kita tidak ada Internetlah. Ini tidak mungkin berlaku, jadi Internet akan berada di sini, soalan kerenah macam ini tetap ada di sini tapi kita mesti menerima hakikat ini dengan penerimaan itu, kita mesti mengubah minda kita, minda yang boleh menerima, menganalisa dan mengetepikan benda yang tidak boleh, yang tidak terpakai, tidak boleh diterima dan tidak boleh diguna pakai di negara kita dan menerima sahaja benda yang itu, boleh kita pakaikan.

Jadi culture ini adalah perlu untuk dididik daripada semua peringkat, daripada kampung, sekolah, kerana bukan sahaja orang sekolah, orang bandar yang bukan orang pertengahan sahaja yang akan mendapat perkhabaran ini, kampung pun akan terima juga. Di sekolah-sekolah nanti kita hantarkan komputer ada Internet lengkap, kerana dalam soalan internet ini, sebagaimana Yang Berhormat dari Parit Sulong sebut semalam, yang freedom ini, apa benda sahaja, this is a law of the jungle, tidak ada order, tidak ada rule, tidak ada etika, tidak ada manners dan tidak ada boundry.

> Kita perlulah mengadakan dalam diri kita, dalam keluarga kita, dalam masyarakat kita, dalam sekolah kita, dalam pejabat kita, dalam kampung kita ketahanan diri, bijak menilai, bijak mengguna, bijak menerima dan bijak me`reject'. Dengan kata lain menolak, bijak menolak, minta maaf, menolak. Jadi dengan kata lain, kita bukan sahaja mesti akur yang ilmu IT, multimedia, gossip dia, kita bukan sahaja hanya computer literate, Internet literate tapi kita juga mestilah intelligence user kemudahan ini, kerana menerima hakikat multimedia, CNN, CNBC dan sebagainya dan banyak lagi yang akan macam ini, ada wujud di negara kita ini.

Jadi dengan itu, saya menyerulah semua pihak kepada Kementerian Pendidikan, Kementerian Penerangan membuat penerangan di mana-mana, supaya jangan semua yang keluar daripada Internet itu menjadi kita huru-hara dan meminta semua perkara itu bukan semuanya benar ataupun bukannya sekali kita lihat itu, sekali sahaja berlaku, mungkin 1,000 kali perkara itu diulang-ulang di situ. Jadi, itu yang berhubung dengan Internet Tuan Yang di-Pertua.

> Saya berpindah ke perkara lain, iaitu soal research and development. Negara kita Malaysia semenjak 1992 sampai sekarang belum mencapai tahap yang memuaskan daripada segi research and development. Mengikut laporan yang kita lihat, iaitu pada tahun 1992, kita mempunyai peruntukan bukan daripada kerajaan tetapi campuran public dan private sector. Cost research and development ialah RM550.7 juta iaitu 0.37% daripada GDP kita. Dan ini pada tahun 1992. Pada tahun 1996 menurun pada 0.22% kepada RM540.1 milion. Jadi ini menunjukkan kalau negara kita hendak maju, research and development ini mestilah diperkuatkan dan dipertingkatkan lagi. Kalau kita lihat negara-negara lain, tidak payah jauh, kita lihat

> Singapura. Singapura 1.2% daripada GDP dia. South Korea-2.8%, USA-2.7%, peringkat antarabangsa Malaysia di tahap nombor 40, kita jauh ke belakang, nombor. 40. Singapura-24, Italy-23, Kanada-18, Taiwan-12.

Kita lihat ekonomi Taiwan daripada segi research and developmentnya, jadi ini menentukan supaya technology know-how kita ataupun kemahiran kita di negara ini, tidak sangat bersandar ataupun meletakkan keperluan ini kepada foreign expert. Kita mesti keluarkan teknologi kita sendiri, kita buat penyelidikan kita sendiri, kita buat pertemuan kita sendiri, buat pembukuan kita sendiri dari penemuan kita itu. Kalau kita ingin melonjak ke tahun 2020, sebagai negara yang maju, ini mestilah dipertingkatkan, bukan sahaja kerajaan tetapi kita mesti menggalakkan dan memberi insentif kepada syarikat-syarikat swasta dan mereka yang lain dan pihak universiti, mestilah diberi geran yang khusus dan banyak lagi daripada yang ada sekarang. Untuk masa sekarang cuma Universiti Pertanian Malaysia sahaja menerima geran yang besar untuk Research and Developmentnya.

Jadi, pihak universiti mencuba pertemuan, tetapi tidak boleh mengalir keluar oleh kerana geran itu terhad. Jadi saya cadangkan increase dan public sektor ini insentif diberi kepada industri-industri, geran diperbesarkan kepada universiti-universiti. Yang lagi satu ialah soalan human resource development. Pada masa sekarang hampir 2 juta rakyat luar negara di Malaysia bahkan tempat ini boleh diduduki oleh pihak rakyat Malaysia sendiri, kalau kita mempunyai latihan, strategi yang tertentu. Strategi yang saya katakan ini ialah untuk mendidik anak bumiputera negara kita untuk memasuki bidang-bidang yang tertentu yang mana pada masa sekarang tidak diingini oleh mereka. Umpamanya sebagaimana yang saya sebutkan semalam iaitu di bidang pembangunan, di bidang perkilangan, di bidang industri elektronik dan di bidang perladangan yang mana anak muda Malaysia tidak ingin memasuki. Ini oleh kerana, strategi dan penggalakan kita belum cukup kepada tahap yang memuaskan.

Jadi setakat ini, saya ingin mencadangkan supaya akademi-akademi human resourse kementerian itu digalak mengambil semua drop-out PMR peringkat Tingkatan Tiga ataupun Tingkatan Lima itu digalak untuk memasuki akademi ini

secara terus daripada persekolahan itu dimasuk ke sana dan diberi pendidikan untuk skill dan semi skill dalam industri pembangunan ataupun perkilangan.

Oleh kerana yang lain kemasukan ke universiti, mungkin pada tahun 2000 universiti masih banyak lagi dan yang drop-out ini mungkin menjadi pekerja-pekerja buruh kasar tapi mesti kena bagi latih dan meminati pekerjaan ini dan gaji mereka, insentif mereka mestilah kena bagi supaya jangan dibandingkan oleh kerana dia Tingkatan Tiga, menjadi buruh semi skill, dia gaji RM300, yang dari Tingkatan Lima masuk jadi kerani, gaji dia RM500, semua hendak jadi kerani. Tapi kalau dia dibalikkan, dia gaji RM500, kena kerja teruk sikit dekat luar dan jadi kerani Tingkatan Lima pun dia gaji RM350, mungkin mencukupi kerana dia duduk dalam bilik hawa dingin.

Mengikut Malaysian, Science and Technology Information Centre, Malaysia pada tahun 2020, diperlukan 493,831 saintis dan jurutera yang tidak termasuk daripada buruh tadi, skill dan semi skill masuk universiti dan Kementerian Pendidikan punya tanggungjawab ialah untuk melatih mereka ini untuk mengisi tiap-tiap tahun. Kita kena mengeluarkan saintis dan jurutera ini, sekurang-kurangnya 19,000 orang tiap-tiap tahun, kalau tidak kita dapat shortfall tahun 2020 pula nanti. Dan lagi kita akan pergi ke seluruh dunia hendak cari saintis, nak cari doktor, nak cari engineer dan sebagainya untuk mengisi keperluan di dalam negara kita.

Jadi, Malaysia di peringkat ini sepatutnya jangan bergantung kepada penemuan teknologi asing semata-mata. Kita mesti melihat negara maju bukan sahaja pembangunan sosial, pendidikan, dan kematangan ekonomi iaitu negara yang mempunyai nisbah R&D yang tertinggi seperti Taiwan, Jepun, Korea Selatan umpamanya.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyentuh Kementerian Pendidikan. Dasar pendidikan membimbing bangsa dan pencanai watak untuk mendorong

martabat maruah dan kedaulatan negara mestilah diperkemas supaya menjadi lebih efektif, berkesan dan berupaya untuk mewujudkan bangsa yang berilmu, berdaya saing, bersemangat waja di samping bermoral tinggi, berakhlak mulia, sayang kepada negara dan bangsanya, walau apa sahaja cabaran dan tekanan, rintangan, lebih dari mencintai dirinya sendiri, iaitu patriot yang sebenarnya.

Sijil terbuka umpamanya di peringkat SPM akan mewujudkan lebih banyak murid-murid yang akan mampu beralih ke universiti, institusi pengajian tinggi dan profesional. Soalan, adakah kementerian berkemampuan untuk mewujudkan dan menyediakan infrastruktur institusi-institusi pendidikan tinggi, bilik kuliah dan asrama, tenaga pensyarah dan pengajar, sumber kewangan untuk membantu murid-murid yang kurang mampu. Di samping itu, kementerian juga mesti membuat satu matlamat untuk mengeluarkan tenaga manusia di peringkat sainstis, jurutera, researchers …

Timbalan Yang di Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Yang Berhormat Yan bangun.

Dato' Haji Badruddin bin Amiruldin: Tuan Yang di-Pertua, saya bersetuju dengan Yang Berhormat dari Batang Lupar iaitu kementerian memberi bantuan pendidikan terutama sekali kepada masyarakat kawasan luar bandar. Jadi, apakah pandangan Yang Berhormat pula, kepada penuntut-penuntut yang telah kita beri biasiswa, bagi pendidikan yang belum selesai menuntut, telah menunjuk perasaan menentang kerajaan. Jadi apakah cadangan Yang Berhormat kepada kerajaan tentang pelajar-pelajar sedemikian, adakah biasiswa mereka ini patut ditarik balik atau diambil tindakan tegas memecat mereka daripada pusat pengajian ataupun lain-lain cadangan yang mungkin Yang Berhormat fikirkan perlu.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih Yang Berhormat dari Yan. Anak-anak kita di universiti pada umur 19 tahun mungkin

20 tahun 21 tahun ataupun 22 tahun. Di peringkat ini walaupun sudah difikirkan cukup matang dari segi fikiran di peringkat sekolah ataupun di peringkat mereka tetapi belum lagi matang daripada memikirkan apakah risiko tindakan dan penglibatan mereka daripada apa-apa segi. Jadi, saya bukan tidak bersetuju memberi disiplin yang khusus kepada mereka ini. Oleh kerana mereka yang telah dibimbing oleh kerajaan, yang telah diberi pertolongan oleh kerajaan yang mana dengan harapan ibu bapa mereka agar mereka menjadi manusia yang berjaya, berilmu dan mendapat pendidikan yang sedemikian daripada universiti di mana mereka belajar sepatutnya menumpukan perhatian mereka kepada pelajaran mereka di universiti. Jadi, oleh sebab-sebab tertentu, mungkin dorongan daripada luar atau mengikut apa yang dikatakan 'trend' berlaku di sekeliling mereka, ataupun daripada paksaan individu-individu yang tertentu, ataupun dianggap kalau tidak mengikut jejak langkah kawan, bukan 'one of them', dengan izin, jadi kalau ini telah berlaku saya berharap pihak kementerian mengambil tindakan yang khusus, iaitu kalau sudah dikenal pasti mereka ini, sepatutnya janganlah kita mengambil tindakan yang membabi buta ataupun terburu-buru, panggil mereka, bagi nasihat kepada mereka, kita anggap mereka masih anak muda, anak sekolah,. Boleh dibagi nasihat. Kalau orang yang berumur 40 tahun boleh diberi nasihat kenapa pula anak yang umur 20 tahun tidak boleh diberi nasihat. Beri nasihat secukup-cukupnya, setelah diberi nasihat, kita lihat gerak gerinya. Kalau betul sekali dua setelah diberi nasihat tidak juga menerima hakikatnya nasihat itu untuk kebaikan mereka, saya setujulah kerajaan mengambil tindakan yang lebih keras daripada itu termasuk memberhenti ataupun menggantung (suspend) biasiswa mereka. Walaupun terkeluar daripada universiti itu oleh kerana tindakan sedemikian, saya belum boleh menyarankan oleh kerana mungkin ada perkara-perkara lain yang kita perlu melihat sejauh mana penglibatan mereka daripada

perkara-perkara yang telah mereka libati, dan sejauh mana mereka buat perkara yang tidak dikehendaki ataupun dikutuk oleh undang-undang .

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyentuh perkara disiplin di sekolah. Pada masa sekarang banyak orang menyebut 'gang,sterism' di sekolah ataupun samseng di sekolah. Ada saranan mengatakan jangan sebut sekolah samseng, saya setuju, tidak ada sekolah pun sekolah samseng. Banyak disiplin telah dikeluarkan oleh pihak kementerian. Kementerian semenjak ini telah mengeluarkan 8 ordinan pelajaran, 10 buku panduan, 30 surat pekeliling, semua berhubung dengan disiplin, 11 hukuman-hukuman fizikal, 15 hukuman-hukuman mental dan emosi yang dilarangkan dilaksana di sekolah-sekolah berlandaskan apa yang saya sebut ordinan buku-buku panduan, surat pekeliling, hanya enam sahaja dalam garis panduan tertentu hukuman-hukuman yang dibolehkan.

Jadi masalahnya, Tuan Yang di Pertua, oleh kerana garis panduan yang begitu rapi diberi mengikut kehendak masyarakat yang mengatakan ibu bapa cukup marah bila anak dia kena disiplin di sekolah, jadi itulah mengapa guru sekolah mengatakan anak-anak ini tidak dapat disiplin di sekolah oleh kerana guru takut mendisiplinkan murid-murid di sekolah, kalau tidak ibu bapa yang datang melonjak dan marah. Di dalam pandangan saya ialah sepatutnya untuk mendidik anak-anak mereka tetapi sepanjang masa ibu bapa ini sibuk ke sana ke sini mencari wang dan nafkah mereka sahaja. Tetapi apabila anaknya kena disiplin di sekolah baru dia tahu anak dia duduk di sekolah, dia kena bergaduh dengan cikgu kerana guru mendisiplinkan anaknya.

Jadi, masalahnya, Tuan Yang di Pertua, guru-guru dan terutama guru-guru disiplin menjauhkan diri dalam persoalan disiplin oleh kerana terkongkong kepada

arahan daripada kemenerian, jabatan yang saya katakan tadi, 8 ordinan, 10 buku panduan, 30 surat pekelilingan, 26 perkara yang tidak boleh dibuatkan, hanya enam perkara sahaja garis panduan yang boleh dilaksanakan. Jadi guru takut. Jangan-jangan, guru disiplin, dia sendiri yang kena disiplin pula. Kedua, guru-guru kurang komited dan terlibat dengan business, menjual insuran, direct selling dan sebagainya, ini banyak berlaku, guru-guru sibuk bawa hand phone. Ini menyebabkan guru suka duduk berseorangan dalam library, boleh terima panggilan telefon, jual insuran, direct selling mana. Ini guru yang kurang komited, guru-guru yang suka tengok jam sebelum 4.30 petang dia hendak lari dahulu. Masa saya jadi anak murid dahulu, guru tidak meninggalkan sekolah sampai saya keluar, the last murid keluar, baru guru keluar. Itu zaman guru yang komited.

Jadi pemilihan orang jadi guru ini orang yang mencari kerja bukan hendak jadi guru pada masa sekarang. Pengeluaran guru daripada sekolah-sekolah itu macam pengilang mass production, ramai sangat. Tetapi ada orang yang mungkin oleh kerana sijilnya tidak mencukupi tetapi ingin betul-betul hendak menjadi guru tidak dilantik kerana kekurangan pada segi prequalification. Jadi ibu bapa yang bulat-bulat menyerahkan tugas dan tanggungjawab pendidikan anak-anak kepada sekolah hanya jadi agresif dan sedar apabila menghadapi masalah disiplin anaknya di sekolah, marahkan sekolah, marahkan guru, marahkan kementerian, marah kerajaan dan marahkan semua orang melainkan diri sendiri.

Saya bercadang kalau kita hendak menjauhkan soal gengsterisme ataupun ill discipline di sekolah ini dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, yang disiplin ini diperketatkan. Garis panduan, ordinan-ordinan, surat pekeliling ini di`review'kan

supaya memberi kuasa kepada guru-guru disiplin di sekolah terlibat untuk mendisiplinkan anak-anak kita di sekolah kerana kita mesti percaya, sayang isteri tinggal-tinggalkan, ada orang tidak setuju, sayangkan anak pukul-pukulkan, jangan sampai lebam.

Tuan Yang di-Pertua, sekolah di luar bandar saya juga menyarankan supaya dibuat perhatian iaitu sekolah yang besar-besar untuk intergrasi peringkat menengah dan bawah mesti dibuatkan satu sekolah, jangan sekolah-sekolah yang kecil-kecil 30 orang, 50 orang atau 60 orang dalam satu sekolah. Sekolah mesti dibaikpulih. Guru-guru Bahsa Inggeris, Matematik dan Sains mesti dihantar ke luar bandar.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Kepong bangun.

Dr. Tan Seng Giaw: Minta penjelasan. Tuan Yang di-Pertua. Setelah satu jam setengah berucapnya `batang yang terlupar', saya hendak tanya dia apakah lagi cadangan-cadangan yang bernas yang akan dikemukakan, kalau tidak ada, patut dia berhenti sekarang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Siapa yang hendak berhenti.

Dr. Tan Seng Giaw: Saya menyeru Yang Berhormat `batang yang terlupar' itu berhentilah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Itu bukan kuasa Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw: Saya mintalah.

Dato' Haji Badruddin bin Amiruldin: Point of order, suruh dia tarik balik, dia sebut `batang yang terlupar'. Apa batang? Itu tidak sesuai!

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, point of order yang ke berapa? *[Ketawa]*

Dato' Haji Badruddin bin Amiruldin: 36(4)…

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: 36(4) itu tidak kena Yang Berhormat.

Dato' Haji Badruddin bin Amiruldin: 36(6)..

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: 36(6) itu pun saya rasa tidak kena. Walaupun Yang Berhormat Kepong dia sengaja hendak bagi nama yang tidak sama, yang tidak secocok dengan nama kawasan Yang Berhormat berkenaan. Itu kebiasaannya.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yan. Sebenarnya Kepong ini saya tidak tahulah, dia sebut kawasan saya pun tidak betul macam mana dia sebut benda lain boleh jadi betul. Kalau benda yang simple `Batang Lupar' ini tidak boleh, saya tidak percayalah, dalam *Hansard* pun tidak perlu keluarkan kalau Kepong cakap. Mungkin benda yang menyeleweng tidak betul barangkali. Jadi banyak kawan-kawan saya suruh berhenti Tuan Yang di-Pertua, saya ingin hendak ….

Seorang Ahli: *[Menyampuk][Sambung]*

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Sambung? Kalau sambung, saya akan menyentuh perkara dasar, kekayaan dan kemiskinan negara. Oleh kerana keadaan ekonomi yang kita hadapi sekarang, dulu di Sarawak terdapat 12% dan di Semenanjung terdapat 7% di tiap-tiap negeri. Sekarang oleh kerana kegawatan ekonomi ini dan penurunan nilai wang, oleh keadaan company yang penurunan nilai share dan sebagainya, saya ingin bertanya dengan kementerian, apakah kedudukan rakyat termiskin, nisbah rakyat termiskin di Malaysia pada

masa sekarang dan apakah tindakan kementerian untuk mengatasi masalah yang ada oleh kerana kegawatan ekonomi yang ada sekarang.

Yang kedua, soal cukai Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin bertanya pihak kementerian soal cukai yang current ini. Walaupun pada masa sekarang orang yang membayar cukai memang current. Semua orang membayar melalui potongan gaji terutama sekali pegawai-pegawai kerajaan. Jadi kalau tidak cukup hujung tahun, dia kena bayar semula. Kalau ada kurang dia kena refund tetapi saya hendak tahu macam mana formula memotongkan cukai current untuk syarikat. Dan soalannya, kalau yang dibuat current ini potongan tiap-tiap bulan berlandaskan satu formula yang tertentu, kalau dah lebih nanti janganlah tunggu dua tahun baru bayar balik, refund ini kadang-kadang ia lambat, kalau kita lambat bayar, kita kena surcharge ataupun faedah, kalau kita yang lambat, tetapi kalau dia yang lambat, satu sen pun kita tidak ada untung. Jadi saya mahu bertanya pihak IRD, apakah formula supaya bayaran balik itu dibuat dengan seberapa segera yang boleh.

Yang ketiga, sekolah sukan. Sekolah sukan ini penting oleh kerana kita hendak Olimpik dan sebagainya dan sekolah sukan belum kita bina, infrastruktur sukan belum memuaskan. Orang dalam jawatankuasa sukan, badan-badan sukan masih main politik dan kita kalau hendak bid Olimpik, prestasi sukan kita mesti ditingkatkan dan sekarang oleh kerana selepas Sukom walaupun Sukom dengan cemerlangnya kita boleh laksanakan tetapi ramai anak kita lepas persekolahan oleh kerana prestasi kurang baik kerana terlibat dalam Sukom, walaupun ini satu alasan dan tidak mendapat pembelaan dari jabatan-jabatan, kementerian-kementerian untuk menempatkan mereka bekerja dan sebagainya.

Jadi saya berharap ini boleh difikirkan oleh pihak kementerian dan untuk mengakhiri ucapan saya Tuan Yang di-Pertua, saya menekankan di sini persetujuan saya yang Malaysia ini di`rule' oleh mop dijalan (street) dan sejarah

telah menunjukkan iaitu kita tidak mahu rusuhan dan kalau ada rusuhan akan mendatangkan satu gejala yang buruk dan adalah saya menyeru pihak kerajaan supaya mengambil tindakan yang tegas untuk mengatasi masalah orang yang merusuh, orang yang merempuh di kawasan-kawasan bandar ini.

Saya tidak ingin berbincang atau ditanya oleh orang-orang daripada luar negara ataupun daripada Sarawak umpamanya, adakah tidak rusuhan di Kuala Lumpur, kerana ini adalah tugas dan tanggungjawab kerajaan. Dari itu saya ingin membaca sedikit petikan dari *Lincoln's first inaugural address*: Kata Abraham Lincoln: *"In your hand, my dissatisfied fellow countryman and is not in mine is the momentos issue of civil war – in civil war, American civil war, the government will not assail you, you had no conflict without being yourself that aggressors, you have no oath registered in heaven to destroy the government, while I shall have most solemn one to preserve, protect and to defend it".* Ini kata Abraham Lincoln sebagai Presiden Amerika. Abraham Lincoln have the right to preserve, protect and defend, macam itu juga Kerajaan Barisan Nasional, we have to preserve, protect and to defend kerajaan kita di Malaysia ini.

Jadi pihak yang merusuh ataupun ancaman dari mereka yang - di sini gunakan *we will not assail you*, kita tidak akan merempuh kamu, jadi Tuan Yang di-Pertua, Abraham Lincoln memang cerdik bercakap walaupun selepas percakapan ini civil war brought out di Amerika selepas lima tahun, kata dia "*with malice toward none, with charity for all".* Dengan kata-kata demikian Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ong Tee Keat]: Batu Gajah.

3.08 ptg.

Tuan Yeong Chee Wah [Batu Gajah]: Saya ucapkan terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua kerana beri peluang kepada saya untuk membahas Belanjawan 1999 pada hari ini.

Tuan Yang di-Pertua, bagi tempoh lapan tahun kebelakangan ini Malaysia mengalami taraf pertumbuhan ekonomi yang begitu baik iaitu 8% setiap tahun dan kadar inflasi pada 4% setiap tahun. Kadar pengangguran pula hampir 0% kerana boleh dikatakan semua orang mempunyai peluang untuk bekerja kecuali individu itu malas atau terlalu memilih pekerjaan. Memandangkan keadaan inilah maka Malaysia dipandang sebagai paradise, dengan izin.

Tuan Yang di-Pertua, pada tahun 1999 cukai pendapatan akan dikecualikan dan ini membuat semua orang berasa gembira dan berterima kasih kepada kerajaan tambahan pula negara kita sedang mengalami krisis ekonomi akibat serangan spekulator asing pada bulan Julai tahun lalu. Nilai mata wang Malaysia telah jatuh daripada RM2.50 berbanding dengan US$1 kepada RM4.30 dan saham turut jatuh dari 1300 mata kepada 300 mata sahaja.

Kesemua bank telah membekukan pinjamam dan kadar faedah pinjaman bank-bank telah naik sehingga 20% sedangkan kaedar faedah simpanan wang di negara jiran kita seperti Singapura begitu tinggi dan telah menyebabkan jumlah simpanan rakyat Malaysia di negara tersebut mencapai RM200 juta.

Tuan Yang di-Pertua, pada 1 September 1998 Perdana Menteri Malaysia telah mengumumkan agar menghentikan aktiviti tukaran wang asing dan ini telah membantu nilai mata wang negara meningkat sedikit kepada RM3.80 berbanding US$1. Keadaan tersebut membuatkan semua orang termasuk saya sendiri menjangkakan bahawa Belanjawan 1999 akan menjadi begitu kaku dan menjangka bahawa kerajaan mungkin akan cuba mendapatkan sumber kewangan dengan cara meningkatkan cukai pendapatan atau seumpamanya.

Tuan Yang di-Pertua, saya sendiri menjangka semua perkara akan meningkat kosnya disebabkan cukai tetapi begitu kagum dengan pengumuman Yang Amat Berhormat Perdana Menteri merangkap Menteri Kewangan I pada 23 Oktober lalu bahawa tiada sebarang kenaikan tarif makanan harian. Tuan Yang di-Pertua, not even 1% increase, dengan izin. Oleh yang demikian saya ingin mengucapkan terima kasih kepada pihak kerajaan kerana hanya menumpukan kenaikan cukai dalam perkara-perkara seperti minuman keras, rokok dan perjudian. Itupun disebabkan kerajaan mahu menggalakkan suasana hidup sihat di kalangan rakyat negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara lagi ialah mengenai cadangan untuk memberi cuti kepada kakitangan awam sekali pada hari Sabtu dalam sebulan adalah baik bagi menggalakkan sektor pelancongan kerana tanpa individu yang boleh meluangkan masa untuk melancong tentu kita tidak dapat galakan industri pelancongan ini untuk berkembang. Oleh yang demikian cara memberi cuti tambahan sekali dalam sebulan sekurang-kurangnya dapat menyokong perkembangan sektor pelancongan negara.

Tuan Yang di-Pertua, tambahan pula kerajaan juga memberi insentif seperti mengecualikan cukai pendapatan kepada syarikat-syarikat pelancongan yang mengendalikan pakej pelancongan dalam negara yang mengadakan sekurang-kurangnya 1200 orang pelancung tempatan setahun. Pengumuman ini bukan sahaja membantu membangunkan sektor pelancongan dalam negeri bahkah ini juga mengelakkan dan mengurangkan orang tempatan pergi melancong ke luar negara.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin mencadang kepada Kerajaan Pusat untuk memberi insentif kepada syarikat-syarikat pelancongan tempatan jikalau mereka membuktikan bahawa syarikat-syarikat mereka boleh membawa sekurang-

kurangnya 1200 pelancong negara asing setahun, melancong di negara kita maka mereka juga boleh menikmati dikecualikan daripada cukai pendapatan.

Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat jika mereka boleh membawa orang asing melancong di negara kita maka hotel-hotel, restoran-restoran pun juga mendapat benefit, Kerajaan Pusat pun boleh mendapat cukai pendapatan yang lumayan.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun Belanjawan 1999 tiada menyediakan bonus untuk kakitangan awam, saya harap rakyat akan memahami keadaan ini. Saya yakin apabila keadaan ekonomi negara pulih nanti sudah pasti kerajaan akan memberi bonus semula kepada kakitangan awam. Kita harus sedar dan belajar dari keadaan yang menimpa negara-negara lain seperti Korea Selatan, Indonesia dan Thailand yang menerima kesan akibat meminjam wang daripada IMF iaitu International Monetary Fund, dengan izin. Negara-negara seperti Singapura, Taiwan dan Hong Kong masih boleh bertahan dalam menghadapi kesannya tetapi apa yang berlaku di Indonesia, Thailand, Korea Selatan dan Filipina keadaan ekonomi mereka tidak pulih walaupun meminjam wang dari IMF .

Dari segi ini kita harus berterima kasih kepada Perdana Menteri Malaysia kerana telah mengambil langkah bijak serta mememandang jauh ke hadapan sehingga memutuskan agar Malaysia tidak mengikut nasihat IMF serta meminjam wang daripada mereka. Sebaliknya beliau mencadangkan agar projek-projek pembangunan infrastruktur dan projek mega seperti projek jalan raya dan sebagainya diteruskan untuk menggalakkan usahawan meneruskan perniagaan dan agar rakyat Malaysia sentiasa mempunyai pekerjaan dan pendapatan untuk menyara hidup. Secara tidak langsung ini akan membantu dalam menangani masalah kegawatan ekonomi. Saya fikir ianya sungguh adil dan bertimbang rasa.

Tuan Yang di-Pertua, nampaknya negara-negaröö

öö

öö

öö

öö

öö

öö ööö ööö ööö ööö ööö ööö ööö ööö ööö

öö ööö ööö ööö ööö ööö ööö

öö ööö ööö ööö ööö ööö ööö ööö

ööö

öö
öö
öö
öö
öö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

ööö

öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

öö

öö

öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

ööö

(30 identical lines of repeated "ö" characters follow on the page; see note)

öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

ööö

ööö

ööö

ööö

ööö

öö*ö*öö

ööö

ö**öö**ööö

ööö
ööööööööööööööööööööööööööööööööööö

öö
ööööööööööööööööööööööööööööööööööö*öööööööööööööö*ööööööööööööööööööööööööööö
öö
öö

öö

ööö
öö
öö
öö

ööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

ööö
öö
öö
öö

öö

ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

ööö

öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
ööööööööööööööööööööööööööööööööö*öö*
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

öö

ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

öö

öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öööööööööööööööööööööööööööööööööööööö*ö*ööööööööööööööööööööööööööööööööööööö
*ö*ööö
öö
öö
öö
öö

öö

öö
ööö
ööö
ööö

öö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

öö
ööö
ööö
ööö

öö

öö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

öö
ööö
ööö
ööö
ööö

öö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

öö

öö
ööö
ööö
ööö

öö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö**ööööööööööööö**

öö

öö

ööööööööööööööööööööööö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öööööööööööööööööööö*ööööööööö*ööö

ööööööööööööööööööööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

ööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

ööö
ööö

ööö

ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

öö
ööö

öö

öö

öö

öö

öö
öö

öö

öööööööööööööööööööööööööööö

öö

öö

öö

öö

öö

ööööööööööööööööööööööööööööö**ööööööööööööööööööööö**öööööööööööööööö

öööööööööööööööööööööööö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

ööö**ööööööööööööö**

öö

ööööööööööööööööööööööööööööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
ööö**ööööööööööööööööööööööö**ööö
öööööööööööööööööööööööööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

öö

öö

öööööööööööööööööööööööööö

*ö*öö
ööö

öö

ööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

ööööööööööööööööööööööööööööööö

öö

öö

öö

öö

öö

öööööööööööööööööööööööööööööö**öööööööööööööööööööööööö**ööööööööööööööööööö

ö**öööööööööööööööööööööööö**ööö*ööööö*

*öööö*ööö

öö

öö

öö

öö

öö

öö*öööööööööö*

öö*ö***öööööööööööööööö***

**ÖÖÖ

ööö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö**ööööööööööööööööö**

ö**ööööööööööööööööööö**ööö

öö

öö

öö

öö

ÖÖÖ

öö

öö

öö

ö**ööööööööööööööööööööööööööööööööö**öööööööööööööööööööööööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

öö

ö**öööööööööööööööööööö**ööö
öö
öö
öö
öööööööööööööö**ööööööööööööööööööööööööööööööööööööööö***öööööööööö***ööööööööö**

öö

ööö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öööööööööööööööööööööööööööööööööööö**ööööööööööööööööööööö**ööööööööööö

ö**ööööööööööööööööööööö**ööö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

öö

ööö

öö

öööööööööööööööööööööööööööööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öööööööööööööööööööö**öööööööööööööööööööööö**ööööööööööööööööööööööööööööööö
ö**öööööööööööööööööööööö**öö
öö
öö
ööööööööööööööööööö**öööööööööööööööö**ööööö**ööööööööööööööööööööööö**öööööööööö

öööööööööööööööööööööööööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öö

öö

öö

ö**öööööööööööööööööööööö**öö
öö

öö

ö**öö**

öö

ö**öööööööööööööööööööö**ööööööööööööööööööööööööööööö

*ö***öö**

ööööööööööööööööööööööö

ööö

ööö

ööö

ööö

ööö

ööö

ööö

ööö

ööö

ööö

ööö

ööööööööööööööö**öööööööööööööööööööö**öö

ööööööööööööööööööööööö

öö

**ÖÖÖ

öö

ööööööööööööööööööööööö

**ÖÖÖ

öö

ööööööööööööööööööööööööööööö

öööööööööööööööööööööööööööööööööööö ööö ööö ööö ööö ööö ööö**öööööööööööööö**

öööööööööööööööööööööööö ööö ööö ööö ööö ööö ööööööööööööö**öö**öööööööööööööö

öööööööööööööööööööööööö ööö ööö

öö

öö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö

öö

ööööööööööööööööööööööö

öö

ööööööööööööööööööööööööö öö öö öö öö öö öö ööö*ööööööööööööööööööööööööööööö***ööööö**

ööööööööööööööööööööööö öö öö ööööööööööööööööööööööööö**ööö**

ööööööööööö

öööööööööööööööööööööööööööööööööööööö
öö
öö
öö
öö
öö
öö
öööööööööööööö**ööööööööööööööööööööööööööööö**ööööööööööööööööööööööööööööööööööö
öööööööööööööööööööööööööööööööö
öö
öö
öö
öööööööööööööööööööööööööööö**öö**

ööö

öööööööööööööööööööööööööööööö

**ÖÖÖ

öööööööööö**öööööööööööööööööööööööööööö**öööööööööööööööööööööööööööööööööö
öö
öö
öö
ööö**ööö**
öööööööööööööööööööööööööööööööö
öööööööööööööööö*öööööö*öö
öö*öööööö*öööööööööööö
öö
öö
öö
öö
öööööööööööööööööööööö*öööööö*öö
öö
öö
öö
öööööööööööööööööööööööööööööööööööö***ööööööööööööööööööööööööö****ööö*****öööööööö**
öö
öö

öö

ööööööööööööööööööööööööööööööööö

ööö*öööööö*ööööööööööööööööööööö

öööööööööööööööööööööööööööööää

ööö

ööö
öö
ööööööööööööööö*öööööö*ööö
öö
öö
öö
öö
öö
ööööööööööööööööööööööööö**öööööööööööööööööööö**öööööööööööööööööööööööööööö
ö**öööööööööööööööööööö**öö
ööö
ööö
ööö
ööö
ööö
öö**öööööööö**

ööö*öööööööö*ööööööööööööö
ööö
ööö
ööö
ööbil nama Yang Berhormat dari Kepong, kalau orang lain yang banyak daripada Barisan tidak ada di sini. Adakah ini bukti bahawa akhbar kita memberi juga ruang untuk pembangkang.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di Pertua, dia baca yang sedikit sahaja itu, di dalam itu tajuk pun tak nampak lagi, itulah yang disebut tadi.

Dato' Azmi bin Khalid: Jadi bermakna Yang Berhormat mahu nama Yang Berhormat diletak di atas sebagai dia punya headlinelah, baru puas hati daripada pihak pembangkang.

Dr. Tan Seng Giaw: *[Disampuk]* Rompin kita patut ikut peraturan, jangan cakap macam itu.

Seorang Ahli: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Ada seorang lagi yang bangun.

Tuan Abdul Rahman bin Sulaiman: Terima kasih**,** saya hendak bertanya Ahli Yang Berhormat dari Kepong sama ada dia sedar atau tidak dalam menilai mutu sebuah berita itu selalunya wartawan itu mementingkan apa yang dikata, bukan siapa yang berkata. Jadi mungkinlah akhbar-akhbar yang mengambil keputusan untuk tidak menyiarkan ucapan-ucapan pemimpin pembangkang itu berdasarkan kepada kandungan ucapan itu. Oleh kerana apa yang mereka kata itu langsung tidak ada nilai untuk disiarkan maka mereka tidak pakai.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di Pertua, saya berucap di sini dan Yang Berhormat, kerana dia pandai dan pakar di dalam Bernama dia boleh menilai apa yang saya ucap di sini sama ada nilai, kalau ada nilai mesti disiarkan dalam semua akhbar. *[Disampuk] [Ketawa]* Tuan Yang di-Pertua, saya nak tunjukkan sekali lagi sama ada nilai atau tidak kita sama-sama boleh menafsirkan. Tuan Yang di Pertua, bagilah saya peluang berapa minit lagi kerana saya ada panjang lagi, walaupun kita hendak beri peluang kepada semua orang.

Tuan Yang di Pertua, peruntukan kepada pendidikan, pertahanan, kewangan kerja raya dan kesihatan masing-masing adalah RM13.56 bilion, RM5.9 bilion, RM4.8 bilion, RM4.68 bilion dan RM4.5 bilion. Peruntukan yang terbesar RM13.56 bilion bagi pendidikan adalah ke arah yang betul. Ketika krisis ini kita tidak boleh mengorbankan generasi akan datang. Tuan Yang di Pertua, mereka kata, kita tidak boleh menyebut sesuatu yang baik, ataupun cadangan yang baik.

Di sini saya boleh bagi satu bukti. Ini peruntukan RM13.56 bilion kepada Kementerian Pendidikan adalah ke arah yang betul. Itu pun tak boleh terima, kita mesti puji, sehingga puji-pujian itu dikeluarkan tiap-tiap hari, tak payah. Ini memang satu langkah yang betul. Peruntukan lebih RM8 bilion adalah terlalu tinggi dalam keadaan sekarang untuk mengatasi masalah negara termasuk Kementerian Pertahanan dan Polis. Yang Berhormat Menteri Pertahanan mempertahankan peruntukan ini sambil menjelaskan bahawa ia merupakan hanya 80% daripada permintaannya.

Tuan Yang di-Pertua, penjelasan yang sama boleh dikeluarkan oleh kementerian-kementerian yang lain. Saya berpendapat bahawa semua peruntukan hendaklah digunakan secara berkesan. Yang Berhormat Menteri Pendidikan pernah mengumumkan bahawa penggunaan peruntukan pendidikan tahun ini lebih daripada RM1.9 bilion akan digunakan sebanyak 90% pada akhir tahun ini. Ini adalah angka yang tinggi, adakah bermakna efisiensinya tinggi. Saya mengesyorkan supaya kajian dilaksanakan ke atas semua projek untuk memastikan perlaksanaannya. Kadangkala apa yang disifatkan sebagai perlaksanaan projek hanya setakat 50% atau 70% atau tidak sampai 30% tahap perlaksanaannya. Sistem-sistem tender dan pemantauan projek-projek patutlah dikemaskinikan.

Tuan Yang di Pertua, 300 projek telah dipulihkan semula setelah ditundakan kerana potongan peruntukannya. RM1 bilion telah diperuntukkan bagi melaksanakan projek-projek ini, kita masih tidak tahu apakah jumlah peruntukan pendidikan bagi tahun 1998. Hanya RM28 juta digunakan untuk 90 buah projek sekolah bestari dan perlaksanaannya telah terjejas dengan teruk. Jika keadaan mengizinkan, nisbah sebuah komputer kepada seorang pelajar mestilah diadakan, ini adalah satu cara yang paling baik. Kalau sebuah komputer kepada empat orang pelajar pun itupun sudah baik tetapi untuk masa sekarang saya nampak itu nisbah komputer dengan pelajar itu memang tidak memuaskan, kerana keadaan kewangan

tidak mengizinkan. Saya berharap peruntukan RM110 juta untuk projek sekolah bestari tahun hadapan akan membaiki keadaan perlaksanaannya. Sebab kita mahu lebih ramai lagi pelajar kita dan orang Malaysia terlibat dalam teknlogi maklumat termasuk Internet dan sebagainya, walaupun kita tidak mahu Internet yang berkualiti rendah dan itu memesongkan rakyat Malaysia.

Tuan Yang di Pertua, penurunan kadar SRR dan tempoh NPL dilonggarkan telah membolehkan modal tunai sebanyak RM38 bilion, kadar pinjaman bank dianggarkan 8% tahun depan. Sebelum ini bank-bank enggan memberi pinjaman namun sekarang mereka digalakan memberi pinjaman kepada para pedagang, para peniaga, NPL - RM66 bilion atau sekarang RM40 bilion berpunca daripada pinjaman-pinjaman yang tidak wajar terutamanya kepada sektor hartanah dan pembinaan. Dalam keadaan sekarang bank-bank digesa memberi pinjaman kepada para peniaga untuk merangsangkan aktiviti-aktiviti perniagaan dan perdagangan. Syarat-syarat pinjaman telah dilonggarkan sedikit. Kalau kita tidak sentiasa berwaspada Tuan Yang di Pertua, NPL mungkin akan meningkat. Kini ada juga mempertikaikan NPL berjumlah RM40 bilion. Saya menganjurkan supaya dasar pinjaman berhemat diadakan. Kita tidak mahu NPL meningkat lagi dan kajian semula kerajaan tempatan perlu dipertimbangkan.

Tiga puluh tahun yang lalu, laporan mengenai kerajaan-kerajaan tempatan, Datuk Athinahappan mengemukakan beberapa perakuan. Ekoran laporan itu, Kerajaan Perikatan yang namanya ditukarkan kepada Barisan Nasional mengambil keputusan mengadakan pilihan raya tempatan. Sekarang terdapat 145 buah pihak berkuasa tempatan yang terdiri daripada 5 dewan bandaraya, 26 majlis perbandaran, dan 114 majlis daerah. Pada awal abad 21 mungkin akan wujudnya 7 dewan bandaraya, 34 majlis perbandaran dan 104 majlis daerah. Itu bidang Yang Berhormat *[Melihat kepada Y.B. Padang Besar]*. Kerajaan-kerajaan Tempatan ini memainkan peranannya dengan memberi pelbagai perkhidmatan dan

melaksanakan beratus-ratus dan beribu-ribu projek setiap tahun untuk setiap daerah.

Tuan Yang di Pertua, pengerusi dan ahli-ahli majlis tersebut adalah dilantik belaka. Ahli-ahli mereka berbeza-beza ada yang tinggi, ada yang rendah, apakah prestasi mereka? Pada tahun 1996 Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan telah mencadangkan supaya satu kajian diadakan untuk mengetahui dan seterusnya untuk mempertingkatkan perkhidmatan pihak berkuasa tempatan. Kini, kita tidak mengetahui apakah yang terjadi dengan cadangan tersebut.

Tuan Yang di Pertua, setengah-setengah rakyat tidak puas hati dengan prestasi setengah-setengah kerajaan tempatan. Misalnya, Tuan Yang di Pertua, banyak masalah - saya akan tamatkan ucapan saya beberapa minit saja Tuan Yang di Pertua, walaupun saya mempunyai topik-topik yang banyak lagi, iaitu mengenai perlantikan untuk ahli-ahli Majlis Tempatan.

Adakah semua perlantikan menurut kepada garis panduan yang tertentu termaktub di dalam Akta Kerajaan Tempatan. Saya nampak ada setengah-setengah tidak ada. Hanya berasaskan kepada politik-politik parti sehingga kadangkala majlis tempatan tidak dapat bermesyuarat kerana bilangan tidak cukup. Kerana perlantikan menimbulkan pertikaian/kontroversi dari masa ke semasa kita nampak sama ada di majlis tempatan di Selangor ataupun di negeri-negeri yang lain. Ini menunjukkan mekanisme.

Dato' Yap Pian Hon: Tuan Yang di-Pertua, minta penjelasan dari Yang Berhormat dari Kepong, manakah majlis tempatan di negeri Selangor yang kurang ahli-ahli atau majlis tidak cukup kuorum untuk melaksanakan mesyuarat tersebut. Sila beri contoh.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, dari masa ke semasa daripada akhbar kita boleh baca. Tidak payah saya tunjukkan, sekarang tidak timbul tetapi

dari masa ke semasa memang timbul. Tidak payah kita sembunyikan bahkan juga ada projek-projek di Kerajaan Tempatan, kalau menurut kenyataan Yang Berhormat Menteri pun beliau menyatakan tidak sampai 15% atau 20% projek-projek dilaksanakan sekarang dan tiap-tiap tahun geran daripada Kerajaan Persekutuan kepada Kerajaan Tempatan ialah RM40 juta.

Dato' Azmi bin Khalid: Minta penjelasan. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Kepong ini dia merapu sangat. Yang Berhormat Menteri menyebutkan dalam kegawatan ekonomi ini adakalanya projek-projek, bukan projek yang diperuntukkan di bawah kementerian bahkan projek-projek swasta yang menjalankan projek-projek perumahan dan projek-projek yang memberi manfaat terus kepada masyarakat tetapi di bawah Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan itu yang terlewat oleh kerana susah mendapatkan pinjaman bank bukan daripada peruntukan kementerian. Saya minta penjelasan,yang mana satu Yang Berhormat maksudkan.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, baiklah pada 14 Ogos ada kenyataan Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan dengan izin Tuan Yang di-Pertua, *"today only between 15% and 20% of the project had been implemented and this area requirest more extension. We want the projects to be implemented as the schedule"* itulah kenyataan Yang Berhormat Menteri. Saya berharap Yang Berhormat dapat mengkaji apa kenyataan yang dikeluarkan oleh menterinya supaya kita dapat bersama-sama boleh membincangkan hal ini dengan lebih membina.

Bukan sahaja masalah perlantikan Ahli Majlis Tempatan bahkan juga pelaksanaan projek-projek di dalam Rancangan Malaysia Ketujuh dan juga banyak masalah lagi seperti mana kutipan cukai pintu dan masalah pembuangan sisa-sisa pepejal, pembetungan dan banyak lagi masalah yang timbul di kerajaan tempatan

yang dan setengah-setengah itu memainkan peranan yang tertentu dan yang setengah-setengah itu tidak. Patutlah kita adakan satu kajian yang menyeluruh mengenai semua aspek kerajaan tempatan dan kemudian laporan ini dibentangkan di Parlimen dan diberi peluang kepada rakyat Malaysia untuk menentukan sama ada kita hendak mengembalikan sistem pilihan raya kerajaan tempatan dengan cara-cara yang baik untuk memastikan semua pihak berkuasa tempatan yang berjumlah 145 buah itu dapat berjalan dengan berkesan terutamanya semasa krisis ekonomi, kalau projek-projek ini dapat dijalankan dengan berkesan maka ia akan sedikit sebanyak membantu memulihkan ekonomi negara kita.

Kadangkala saya nampak di dalam majlis-majlis tempatan ini ada orang yang mempunyai pengalaman, ada orang pakar, yang veteran yang berkelayakan tidak dilantik sebagai ahli majlis, itulah masalah. Salah satu sebabnya kerana mereka tidak menjadi ahli politik di dalam komponen Barisan Nasional. Itu salah satu kelayakan untuk kebanyakan mereka menjadi ahli majlis, yang masuk menjadi ahli majlis itu disyaki kerana berminat dengan projek-projek pihak berkuasa tempatan sahaja. Itu yang disyaki oleh pihak orang ramai. Sebab itulah, Tuan Yang di-Pertua, saya mengakhiri ucapan saya dengan menyeru supaya pihak kerajaan menggunakan masa semasa dilaksanakan kawalan tukaran asing ini apabila pihak spekulator tidak boleh menyerang mata wang kita, apabila pasaran kita boleh kekal, boleh berniaga dengan kepastian dan sebagainya, kita gunakan kesempatan ini untuk mencungkil bakat-bakat untuk memberi peluang kepada orang-orang yang berkelayakan, yang berpengalaman, yang memang mempunyai potensi supaya semua dapat memainkan peranan untuk sama-sama memulihkan ekonomi negara.

Kemumu di tengah pekan
Dihembus angin jatuh ke bawah
Ilmu yang tidak diamalkan

Bagai pohon tidak berbuah.

Ini pantuh Melayu. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Segambut.

4.47ptg.

Dr. Tan Kee Kwong [Segambut]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, kerana beri saya peluang ambil bahagian dalam debate Belanjawan 1999 hari ini. Yang pertama, Tuan Yang di-pertua, kita sebagai rakyat Malaysia berasa bangga atas negara kita yang mana telah berjaya melaksanakan rancangan pembasmian kemiskinan dengan berasaskan perancangan yang teliti dan wawasan pemimpin-pemimpin negara lepas dalam merancangkan polisi ekonomi baru.

Polisi ekonomi baru telah berjaya mengurangkan jurang perbezaan antara kaum di mana rakyat Malaysia daripada seluruh lapisan masyarakat tidak lagi diasingkan dengan berasaskan sektor ekonomi. Negara kita telah menetapkan haluan baru dan wawasan di bawah pemimpin-pemimpin negara yang berwibawa.

Wawasan 2020 adalah unik pada rakyat Malaysia dan ia akan mengarahkan kita menuju ke arah yang cerah jika kita semua terus berusaha dengan gigih dan harmoni.

Tuan Yang di-Pertua, ia juga merupakan satu kebanggaan besar kepada rakyat Malaysia atas kejayaan menganjurkan Sukom 1998. Usaha gigih dan kerjasama erat daripada seluruh lapisan masyarakat telah membawa kejayaan yang amat besar dalam menganjurkan Sukan Komanwel. Jaguh-jaguh sukan kita telah berjaya membuktikan kekuatan mereka dengan memenangi 10 pingat emas dan kita amat berbangga dengan usaha gigih dan dedikasi yang dicurahkan oleh mereka.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya mengetengahkan usaha gigih Perdana Menteri kita untuk mengawal spekulasi mata wang semenjak masalah ini berleluasa dalam tahun lepas. Setelah menerima kritikan atas pendirian beliau dalam menentang spekulator, hari ini dunia telah mengkaji perkara ini secara

serius dan ini telah membuktikan kebenaran dan usaha Perdana Menteri. Sehubungan dengan ini kita semua harus terus memberikan sokongan padu kepada Perdana Menteri dan berharap beliau akan terus menangani isu-isu yang mana pemimpin lain tidak berani mengemukakannya.

Sementara kita berbangga dengan kejayaan negara yang kita kecapi selama ini, kita juga harus mengkaji kelemahan-kelemahan yang mana akan menjejaskan usaha kita untuk memulihkan ekonomi negara daripada kegawatan masa ini. Kawalan modal atau capital control yang diperkenalkan oleh kerajaan baru-baru ini telah berjaya mengawal keruntuhan ekonomi dalam menangani masalah turun naik atau fluctuation mata wang dan menghadkan pengaliran keluar modal daripada negara kita. Namun langkah-langkah ini mesti disokong dengan policy structure untuk memastikan keberkesanan langkah-langkah pengawalan modal.

Pertama, Pentadbiran Korporat, minta izin, corporate governance. Dalam suatu persidangan yang diadakan baru-baru ini pendaftar syarikat juga mengakui pentadbiran korporat adalah lemah di negara kita. Contoh yang pertama ialah isu UEM/Renong-Saga. Dalam November 1997 di mana UEM sebagai anak syarikat telah mengambil alih beban hutang besar daripada Renong melalui pembelian ke atas syarikat induk. Ini diikuti dengan isu Magnum dalam bulan Julai tahun ini. Berikutan siasatan KLSE, telah mendedahkan bahawa Magnum telah membeli 28.4 juta saham syarikat berhubung kait dengan MPHB, Malaysia Plantation untuk RM119.7 juta dan RM100.5 juta - ICULS, MPHB untuk RM100.3 juta.

Kedua-dua pembelian ini mewakili lebih daripada 5% dana pemegang saham, minta izin, share holder funds Magnum dan mengikut perundangan, persetujuan daripada pemegang saham harus diperolehi melalui EGM sebelum urusan perniagaan dijalankan.

Tuan Yang di-Pertua, namum Magnum berpendapat bahawa ini adalah keghilapan atau oversight di pihaknya berasaskan pelaburan tersebut pada asalnya adalah untuk jangka pendek. Jelasnya kini adalah diniagakan pada harga yang lebih rendah berbanding dengan jumlah yang dibayarkan oleh Magnum. Ini juga tidak mengumumkan siapa sebenarnya penjual saham dalam perniagan ini. Kita mendapati kedua-dua isu ini berlaku semasa bekas Timbalan Perdana Menteri

masih memegang jawatan Menteri Kewangan dan Suruhanjaya Sekuriti atau Securities Commission yang mana dalam kes ini adalah di bawah Kementerian Kewangan.

Sehubungan dengan ini bekas Timbalan Perdana Menteri sepatutnya bertanggungjawab dalam hal ini. Kita berasa terkejut bahawa beliau telah melupakan hal-hal yang beliau sepatutnya bertanggungjawab apabila sekarang beliau pula mengagung-agungkan reformasi. Banyak lagi contoh yang menggambarkan kelemahan pentadbiran korporat seperti isu KFC/Idris di mana KFC telah membenarkan Wisma Idris dipindahkan ke Idris dan seterusnya mengenakan bayaran ke atas pihak ketiga sebelum keuntungan jualan kepada KFC dikenal pasti.

Tuan Yang di-Pertua, untuk memastikan keyakinan pelaburan di KLSE, the Public Listed Company, Akta Syarikat dan Akta Sekuriti mesti dipinda untuk membekalkan liabiliti jenayah, minta izin, criminal liabilities ke atas pengarah yang bertanggungjawab

Kedua, ketidaksinambungan polisi atau minta izin, policy flip flop. Ini merupakan satu lagi topik yang tidak popular yang mana harus diberi perhatian demi mengukuhkan credibility, keyakinan ke atas kerajaan. Pelabur terutamanya pelabur asing akan berasa keberatan untuk melabur atau membeli harta benda sekiranya mereka tidak pasti sama ada polisi hari ini akan masih diikuti esok. Contoh terkini adalah pengumuman untuk memanjangkan jangka masa hutang tidak berbayar, minta izin, NPL dari tiga bulan ke enam bulan. Pengumuman ini diperbuat oleh Bank Negara Malaysia pada pukul 5.00 petang, ditarik balik pada pukul 5.45 petang dan dikembalikan semula pada pukul 11.00 pagi hari esok. Saya ulang lagi sekali, pengumuman NPL ini diperbuat oleh Bank Negara Malaysia pada pukul 5.00 petang, ditarik balik pada pukul 5.45 petang dan dikembalikan semula pada pukul 11.00 pagi hari esok.

Tambahan pula saya pernah mengemukakan soalan lisan kepada Timbalan Menteri Kewangan, Yang Berhormat Dato' Dr. Affifudin dan beliau menjelaskan kerajaan tidak ada rancangan untuk memanjangkannya. Ini jelas menunjukkan

pihak yang terlibat tidak bertujuan membuat keputusan ke atas perkara yang sepenting ini.

Ini juga ada ura-ura yang mengatakan perniagaan di antara Bina Riang dengan British Telekom menghadapi masalah kerana red-tape kerajaan atau Jawatankuasa Pelaburan Asing, dengan izin, FIC. Berterima kasih kepada Tuhan, masalah ini akhirnya diselesaikan jika tidak, negara kita akan kehilangan pelaburan asing sebanyak RM1.8 bilion. Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Dr. Ibrahim Saad juga pernah berucap di TV bahawa peruntukan kerajaan ke atas projek keperluan (essential project) tertentu seperti sekolah dan masjid terpaksa dibatalkan memandangkan ia mengambil masa terlalu panjang untuk meluluskannya.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi point, projek tidak penting atau tidak perlu. Kita mesti sentiasa mengingatkan diri kita bahawa negara kita masih berada dalam belenggu kegawatan ekonomi dan sehubungan dengan ini segala keputusan untuk projek mega harus dikaji dengan teliti. Pemulihan projek Offshore Petrol Vessel (OPV) baru-baru ini telah menimbulkan banyak persoalan mengenai implikasinya terhadap usaha pemulihan ekonomi negara. Dalam isu ini syarikat penswastaan Naval Dock Yard Sdn. Bhd. diperuntukkan projek kontrak yang berjumlah RM5.4 bilion untuk membina 27 OPVs untuk Tentera Laut Diraja Malaysia. Dengan nyata dalam negara sedang menghadapi kegawatan ekonomi pembinaan OPV adalah tidak begitu perlu atau mendesak. Persoalan yang ditimbulkan adalah mengapa kerajaan begitu tergesa-gesa untuk memulihkan semula projek berkenaan yang mana terdapat projek lain yang perlu diberi keutamaan seperti membolehkan industri pengilangan yang mana dapat membawa masuk pertukaran asing melalui eksport.

Seperti mana yang kita sedia maklum, defisit kerajaan pada tahun ini lebih kurang RM8 bilion dan untuk tahun hadapan dijangka akan mencapai tahap RM25 bilion, maka sekiranya negara kita mendapat sumber bantuan kewangan baru pada pertengahan tahun depan kerajaan akan menghadapi masalah membayar gaji kepada pekerja sektor awam.

Peruntukan ke atas OPVs adalah perlu untuk mengekalkan kedaulatan negara (nation sovereignty) tetapi kita juga harus memastikan bahawa kita tidak menjejaskan ekonomi negara melalui perbelanjaan tambahan dalam pertahanan. Saya yakin kita boleh melaksanakannya selepas ekonomi negara kita pulih atau menggunakan pendekatan yang lebih murah untuk mengimbangkan pertahanan laut. Begitu juga ada ura-ura projek

Hidroelektrik Bakun akan dipulihkan dengan skill yang lebih kecil. Sebuah syarikat yang terkenal iaitu Smith Zain Securities dalam satu laporan pada 24 September 1998 melaporkan bahawa Malaysia tidak memerlukan sebarang kapasiti baru untuk lima hingga tujuh tahun akan datang. Sehubungan dengan ini memulihkan projek berkenaan pada masa ini nampaknya akan membazir modal kerajaan, tambahan pula mengikut laporan lain buat masa kini Tenaga Nasional Bhd. mempunyai penawaran elektrik lebihan (access electricity supply) sebanyak 50% dan memandangkan elektrik tidak boleh disimpan maka TNB rela membayar IP fees walaupun mereka tidak lagi menawarkan elektrik kepada TNB. Sekiranya perkara ini benar bagaimana kita boleh membenarkan atau justify projek Bakun dipulihkan walaupun dengan skill yang lebih kecil, tambahan pula walaupun kerajaan Jepun telah bersetuju memberikan pinjaman kepada negara kita tetapi ia adalah semata-mata untuk projek spesifik dan strategik sahaja. Saya ingin memastikan sama ada projek Bakun dikelaskan dengan senarai projek spesifik atau strategik.

Tuan Yang di-Pertua, peranan agensi penilaian (rating agencies). Saya bersetuju sepenuhnya dengan kenyataan Perdana Menteri bahawa agensi penilaian negara asing adalah tidak adil kepada Malaysia. Kejadian yang pertama adalah penurunan gred Malaysia oleh Moodys dan Standard & Poor apabila sebaik sahaja kita merancang untuk meminjam dari negara asing. Mereka mendakwa kejadian ini adalah secara kebetulan kerana pada tempoh tersebut mereka juga menurunkan gred negara lain seperti Jepun dan Hong Kong. Namun ia tidak mempunyai sebarang alasan yang kukuh untuk tindakan agensi penilaian saham seperti Morgan Stanley Capital yang mana telah menggugurkan (remove) Malaysia dari indeks negara membangun pada 2 September selepas kawalan modal diumumkan.

Tuan Yang di-Pertua, mereka mengatakan mereka akan mengekalkan Malaysia di dalam indeks lain iaitu indeks pasaran membangun dan indeks dunia berdasarkan jangka masa perlaksanaan kawalan modal. Namun dalam dua minggu selepasnya mereka menggugurkan kita daripada kedua-dua indeks berkenaan berdasarkan alasan bahawa kawalan modal adalah terlalu keras kepada pelabur. Sekiranya ini alasan yang benar mengapa mereka mengeluarkan kenyataan yang berlainan pada dua minggu sebelumnya. Kita harus secara rasmi mengumumkan kemarahan kita kepada pihak tersebut atau agensi

penyediaan yang lain memandangkan keputusan yang sering berubah ternyata akan mendatangkan mudarat yang besar kepada kita.

Tuan Yang di-Pertua, suruhanjaya diraja berkenaan tindakan polis. Tuduhan pukulan ke atas bekas Timbalan Perdana Menteri baru-baru ini menyebabkan kebimbangan rakyat Malaysia ke atas tindakan ganas polis. Aspek ini harus dikendalikan secara berhati-hati kerana ia akan mengakibatkan kehilangan keyakinan rakyat ke atas polis. Kita tidak sepatutnya memberikan tanggapan bahawa sekiranya perkara ini boleh dilakukan ke atas bekas Timbalan Perdana Menteri apatah lagi yang akan berlaku kepada rakyat biasa. Saya berpendapat bahawa polis seharusnya lebih terbuka dalam tindakan mereka, demi membina keyakinan orang awam terhadap mereka. Sebagai contoh, dalam penyiasatan kes memukul Dato' Seri Anwar bin Ibrahim satu suruhanjaya harus dibentuk yang mana ahlinya mesti tidak meliputi anggota polis seperti bekas hakim mahkamah tinggi. Ini bukan sahaja dapat memastikan bahawa keadilan ditegakkan ataupun sekurang-kurangnya keadilan ditegakkan secara penglihatan. Begitu juga kes menembak penculik baru-baru ini harus disiasat secara mendalam kerana wanita yang hamil lapan bulan yang ditembak mati sudah pasti tidak mendatangkan sebarang ancaman kepada polis. Adalah amat penting bagi polis mengadakan siasatan benar dan mendedahkan keputusan siasatan walaupun ini mungkin adalah menjejaskan reputasi polis daripada menunggu mereka didakwa, memandangkan Ketua Polis Negara pernah mengatakan bahawa rakyat berhak berbuat demikian.

Sehubungan dengan ini saya ingin mencadangkan bahawa kerajaan harus menubuhkan satu suruhanjaya diraja untuk menyiasat tindakan atau kelakuan pihak polis. Akta Keselamatan Dalam Negeri atau ISA memang terdapat alasan mengapa kita ini masih dikekalkan, tetapi ia harus dikawal untuk memastikan ia tidak dipersalahgunakan seperti mana Presiden Parti saya Dato' Seri Dr. Lim Keng Yaik telah menyatakan Akta Keselamatan Dalam Negeri harus dikaji semula untuk memastikan ia tidak terlalu berkuasa atau cenderung dipersalahgunakan. Sekiranya ia didapati akan dipersalahgunakan maka ia harus dipinda. Begitu juga kita harus mengkaji sama ada terdapat akta-akta lain yang mana dapat merangkumi kebanyakan bidang yang berkaitan dengan bidang kuasa ISA. Sekiranya didapati wujudnya akta-

akta lain sebegini, maka akta yang sewajarnya harus digunakan bukannya ISA. Pengkajian semula dan pindaan ke atas akta berkenaan akan mengukuhkan keyakinan rakyat jelata ke atas sistem kehakiman negara kita dan akan mengurangkan kritikan daripada semua pihak.

Tuan Yang di-Pertua, khabar angin di Internet. Isu penyebaran khabar angin di Internet telah menjadi hangat setelah tiga individu dihukum baru-baru ini. Perhatian timbul daripada kejadian ini adalah bagaimana ia akan menjejaskan MSC. Kerajaan telah berjanji bahawa tidak ada sekatan ke atas sebarang maklumat apabila undang-undang MSC dikuatkuasakan, tetapi penelitian maklumat di dalam Internet kebelakangan ini memperlihatkan tidak wujud kebebasan pengaliran maklumat seperti mana yang dijanjikan. Jelasnya kita tidak mahu individu menggugatkan keamanan dan keharmonian negara yang menyebarkan maklumat tidak benar di Internet, tetapi pada masa yang sama garis panduan tertentu harus digariskan agar rakyat asing yang datang mendirikan pejabat di mana tidak akan menarik balik pelaburan mereka yang mana mereka berasa tidak wujudnya kebebasan penyebaran maklumat……...

Dr. Tan Chong Keng: Penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua: Bukit Mertajam bangun hendak buat apa? Ya. Minta penjelasan ya.

Dr. Tan Chong Keng: Saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat dari Segambut. Apabila Yang Berhormat sebut kebebasan, memberi ataupun menyalurkan maklumat melalui Internet. Apakah yang dimaksudkan maklumat? Maklumat itu maksudnya maklumat yang tepat ataupun maklumat khabar-khabar angin yang palsu. Sila beri penjelasan.

Dr. Tan Kee Kwong: Terima kasih, Yang Berhormat dari Bukit Mertajam. Kita diberikan untuk prinsipnya. Kita semua pasti, kita semua Ahli Parlimen, sudah lulus bil ini, bukan saya cakap semua khabar di Internet bagus atau patut tetapi sekarang kita ada satu masa daripada jangkamasa biasa sampai leap-frog pada masa IT tetapi apa yang kita hendak sebab kita sudah berjanji dengan syarikat-syarikat MSC ini tidak ada kawalan tetapi apabila saya refer, apabila berita-berita Chow Kit ini timbul kerajaan akan panggil pihak Jaring bagi maklumat. Saya tidak bersetuju sebab saya

sendiri pun ada komputer dan Internet sendiri dan kadang-kadang saya pun hairan ada khabar-khabar yang palsu, tidak sahaja kepada khabar-khabar Chow Kit, dengan kes Dato' Seri Anwar bahawa dia disuntik AIDS dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, dalam membincangkan topik penyebaran maklumat palsu saya berpendapat bahawa laporan ke atas Malaysia sejak kebelakangan ini tidak adil. Ini kelihatan bahawa media asing melaporkan Malaysia sama seperti Indonesia. Kita memang tidak dapat menerima lapuran sebegini kerana Malaysia adalah berlainan daripada Indonesia. Kes Dato' Seri Anwar sebagai contoh adalah isu dalaman UMNO dan tidak terdapat sesiapa yang akan menggugat ekonomi dan masa depan politik negara seperti mana yang berlaku di Indonesia.

Peranan media seharusnya jelas iaitu tidak mengambil pendirian berat sebelah, sebaliknya membentangkan faktor dan terpulanglah kepada pembaca untuk menilai dan membuat keputusan. Sebagaimana yang kita telah mengambil langkah-langkah positif untuk memastikan rakyat asing mendapat gambaran sebenar melalui penyiaran di media asing berkaitan pemulihan ekonomi negara. Kita juga sepatutnya mengambil langkah-langkah proaktif untuk memastikan orang asing tidak diperangkap dengan propaganda yang disebarkan oleh media asing tertentu. Dengan berasaskan tema Hari Kebangsaan tahun ini 'Negara Kita Adalah Tanggungjawab Kita' dan berpandukan semangat satu hati, satu negara dan satu wawasan, kita semua berkemampuan menangani segala cabaran dan rintangan yang kita hadapi sekarang. Dengan komen-komen ini saya menyokong penuh Belanjawan 1999 dan harap, Tuan Yang di-Pertua, kita semua hidup di suatu era aman dan sentosa. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Bintulu.

5.20 ptg.

Tuan Chiew Chiu Sing [Bintulu]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Pada pandangan saya Belanjawan 1999 yang dibentangkan oleh Menteri Kewangan I hanya sederhana sahaja. Selain daripada sifat politik ia membawa mesej tertentu bahawa Belanjawan ini ialah pembuka langkah tahun 1999 yang penuh cabaran, selain tekanan yang dihadapi oleh Menteri Kewangan I dan Perdana Menteri berkaitan isu pemecatan Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Kewangan pada 2 September lalu iaitu Ahli

Parlimen Permatang Pauh, persiapan menghadapi pilihan raya umum akan datang di samping menghadapi ketidaktentuan ekonomi global.

Untuk mencari cacat-cela Belanjawan ini tidaklah banyak kerana Belanjawan tidak memanfaat rata-rata golongan rakyat. Selain pendekatan mesra perniagaan, Belanjawan banyak tertumpu kepada langkah merangsang pertumbuhan dan pemulihan ekonomi negara. Saya bukan tidak bersetuju cara Belanjawan ini dibentangkan, tetapi Belanjawan ini telah meminggirkan golongan pengguna terutama golongan rakyat berpendapatan rendah termasuk golongan kakitangan kerajaan khususnya di kategori C dan D yang merasa lebih tertekan dengan kegawatan ekonomi kerana tidak cukup duit – tidak cukup duit untuk berbelanja, untuk anak, sewa rumah, repair kereta dan macam-macam perbelanjaan.

Belanjawan patut memperkenalkan pakej penurunan cukai dan duti barang-barang keperluan utama rakyat seperti makanan supaya dapat meringankan bebanan rakyat yang berpendapatan rendah. Mahu tidak mahu kerajaan terpaksa membentangkan Belanjawan defisit sebanyak RM16.6 bilion diperlukan oleh kerajaan untuk menampung kekurangan belanja. Bukanlah mudah untuk mencari wang sebanyak itu memandangkan situasi global masa kini. Selain Jepun yang sedia menghulurkan pakej bantuan RM7 bilion, maka baki RM9.6 bilion bagi kerajaan terpaksa menggunakan sumber yang ada dalam negara. Saya bimbang langkah kerajaan menggunakan wang rakyat seperti simpanan KWSP, PERKESO, Tabung Haji, Petronas, insurans dan sebagainya yang akan dijana untuk menyokong keperluan kerajaan. Langkah ini tidak ubah memperjudikan wang rakyat yang mana jika tidak dapat dikutip balik pelaburan dan keuntungan rakyat menjadi mangsa di atas tindakan tidak bijaksana kerajaan.

Kerajaan tahu krisis kewangan sudah merebak di seluruh dunia dan rakan-rakan perniagaan Malaysia sudah tidak mampu membeli eksport negara ini, maka mengapakah kerajaan memperjudikan wang simpanan rakyat untuk menggerakkan semula ekonomi. Saya tidak bermaksud langkah fizikal kerajaan baru-baru ini tidak mendatangkan kesan positif tetapi rakyat bimbang apabila kerajaan gagal dalam usaha pemulihannya, negara akan bankrap jika kerajaan gagal dalam usahanya. Apakah agenda utama kerajaan pimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sekarang setelah mengetepikan Ahli

Parlimen Permatang Pauh dari Kabinet. Rakyat kini sudah celik pruf dan celik maklumat. Mereka sudah dapat menilai pimpinan kerajaan dan tindak-tanduk para pemimpin. Adakah salah jika rakyat beranggapan bahawa agenda pertama kerajaan ialah bagaimana menyelamatkan suku-sakat dan ahli-ahli korporat daripada bankrap. Mereka perlu diselamatkan daripada hutang berikutan kegawatan ekonomi. Itu sebab Belanjawan ini tidak dilihat sebagai memberi harapan kepada golongan rakyat yang miskin. Jika kerajaan memberi pengecualian cukai kepada beberapa produk elektrik Malaysia mengapa tidak memberi penurunan atau pengecualian cukai kepada banyak lagi bahan-bahan makanan, kekayaan, pendidikan dan pengangkutan untuk rakyat?

Dalam situasi sekarang kuasa membeli rakyat semakin kurang selain berdepan dengan kos sara hidup tinggi, bebanan hutang bank, pinjaman perumahan, tiada insentif tertentu yang diperkenalkan oleh Belanjawan selain pengecualian bayaran cukai pendapatan tahun ini. Rakyat bukan menghadapi masalah bagaimana hendak menyimpan tetapi masalah terbesar mereka bagaimana hendak berbelanja dalam jumlah pendapatan yang semakin berkurangan.

Rakyat tidak puas hati tatkala ekonomi berkembang dan kerajaan ada wang, kerajaan tidak berjimat dan menyimpan secukupnya. Kerajaan pandai menyuruh rakyat menyimpan dan berjimat tetapi kerajaan sendiri tidak bijak menyimpan dan bersikap boros pula. Dapatkah projek-projek 'gajah putih' sekarang membantu rakyat dalam kesusahan selain mendapat pujian luar negara, apakah yang boleh rakyat perbuat dengan projek LTAB Kuala Lumpur yang menelan belanja RM8 bilion, Putrajaya, Kompleks Sukan Bukit Jalil RM2 bilion dan KLCC yang menjadi mercu tanda Kuala Lumpur, bahkan keborosan kerajaan inilah yang menjadikan rakyat merasa tidak puas hati.

Bagi rakyat Bintulu umpamanya, apakah kesan positif yang mereka perolehi? Mereka terpaksa meneruskan hidup harian dalam serba kekurangan projek di tempat mereka. Rakyat Sarawak dan Sabah telah lama menderita akibat kegagalan kerajaan mengagihkan kekayaan dan hasil serta projek pembangunan sama rata kepada mereka. Kemajuan banyak tertumpu di Semenanjung tetapi sangat berkurangan di Sabah dan Sarawak walaupun telah lama merdeka.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin membangkitkan kesusahan rakyat Sarawak yang mendiami rumah panjang dan perkampungan yang menghadapi Pantai Laut China Selatan iaitu kawasan Sebemban, Semanok, Serupai di Barat bandar Bintulu dan Kampung Nyalau di sebelah Timurnya. Salah satu masalah utama yang dihadapi oleh rumah panjang sekitar kawasan Sebemban, Semanok dan Serupai ialah masalah bekalan air bersih. Bekalan air paip tidak terdapat di seluruh tempat dan para penduduk terpaksa bergantung sepenuhnya kepada air hujan dan air sungai. Semasa musim kemarau di mana hujan sukar turun selama tiga keempat bulan dan tidak ada bekalan air di dalam tangki, penduduk rumah panjang terpaksa membawa bekas tong pengisi air (container), terpaksa meredah sungai dengan motobot sejauh setengah kilometer semata-mata untuk mendapatkan bekalan air minum bagi keperluan sehari, tetapi perjalanan itu memakan masa sampai setengah jam duduk di dalam bot ke tempat di mana air tidak lagi terasa masin.

Di Kampung Nyalau yang mengandungi Kampung Kuala Nyalau Tengah dan Kampung Ulu Nyalau, keadaan lebih kurang sama – tidak ada bekalan air paip dan penduduk kampung terpaksa bergantung kepada air hujan. Sungai Nyalau yang dijadikan sumber bekalan air untuk penduduk kampung hari ini telah dicemari bahan kimia, baja tiruan dan racun perosak. Kadang kala ikan kelihatan terapung mati di atas permukaan sungai. Kampung Hulu Nyalau pula sukar mendapat bekalan air hujan. Penduduk terpaksa berjalan kaki jauh ke sungai untuk bermandi-manda dan untuk membawa balik bekalan.

Adalah jelas bahawa tanpa kebersihan dan sanitary kesihatan penduduk terpaksa dikompromikan. Tahap sanitary terpaksa berbalik semula kemasa lampau di mana penyakit-penyakit lama mudah membiak. Rumah panjang Semembang, Semanok dan Serupai terletak tidak jauh dari bandar Bintulu dan tidak ada sebatang jalan pun untuk ke sana dan penduduk-penduduk terpaksa menggunakan motobot untuk berjalan sehingga satu atau dua jam sepanjang pantai yang terbuka di Laut China Selatan. Semasa kecemasan dan masa penghujung tahun di mana gelombang sangat kuat, ia menjadi bertambah sukar dan bahaya untuk menyusuri pantai ke Bintulu. Tanpa jalan raya kawasan ini kelihatan terpencil dan mundur. Walau bagaimanapun, terdapat sebatang jalan dari pekan Bintulu ke kampung Nyalau menerusi ladang kelapa sawit Semanjau-Bintulu. Perjalanan memakan masa dua jam memandu kenderaan, malangnya keadaan jalan sangat teruk. Saya dapati ia sukar dilalui apabila musim hujan. Banyak tempat bahagian jalan perlu diperbaiki supaya pemanduan menjadi lebih selesa untuk kanak-

kanak dan orang-orang tua terutama wanita mengandung dan sakit yang terpaksa berjalan beberapa jam hanya untuk ke bandar Bintulu.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat, minta sambung besok.

Tuan Chiew Chiu Sing: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat ditangguhkan hingga jam 10.00 pagi besok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 5.30 petang.